

ŞEHRİMİZ AFYONKARAHİSAR

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış?
Şaşarım! Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastiğın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkırarak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dînin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fişkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Gençliğe Hitabe

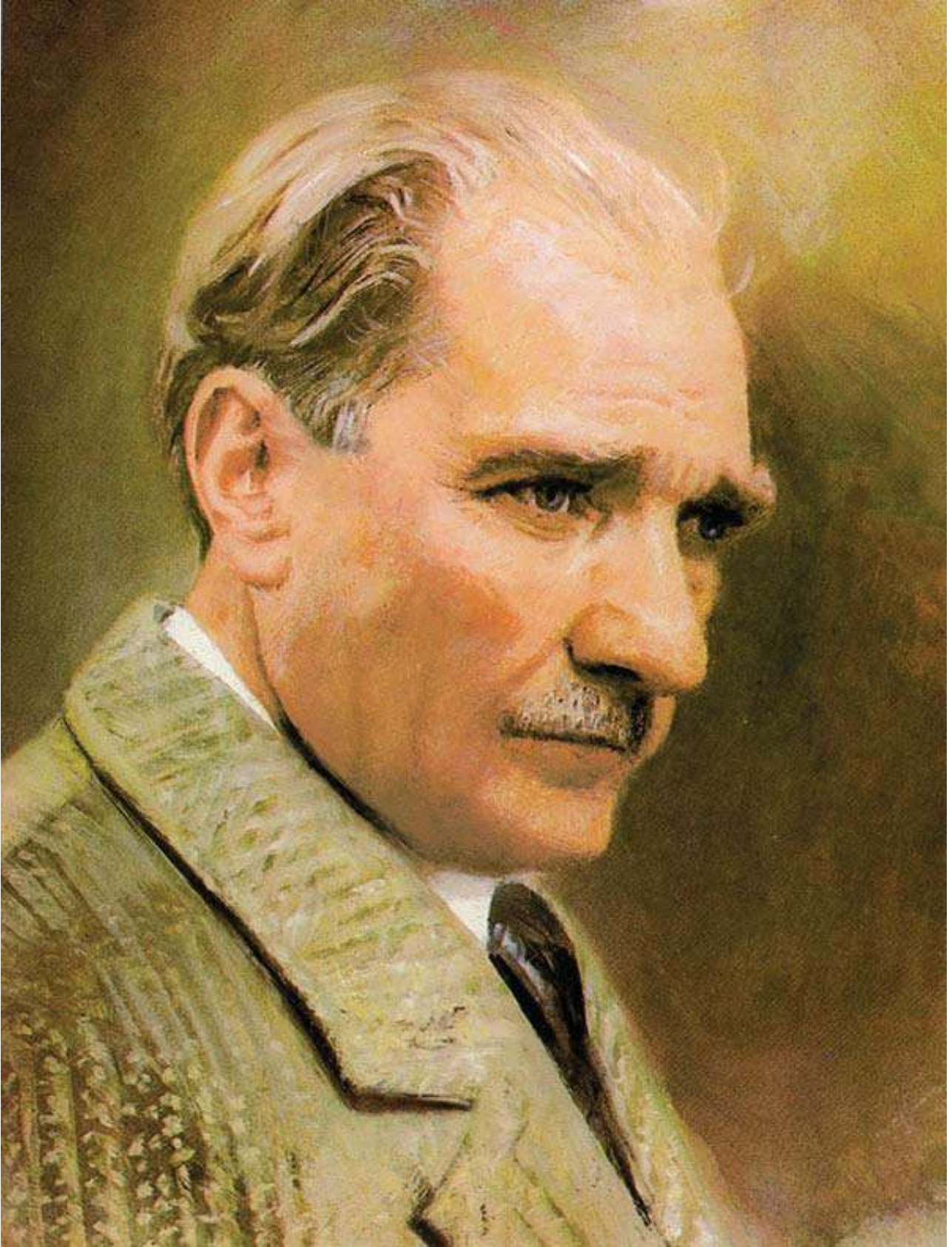
Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyet'ini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

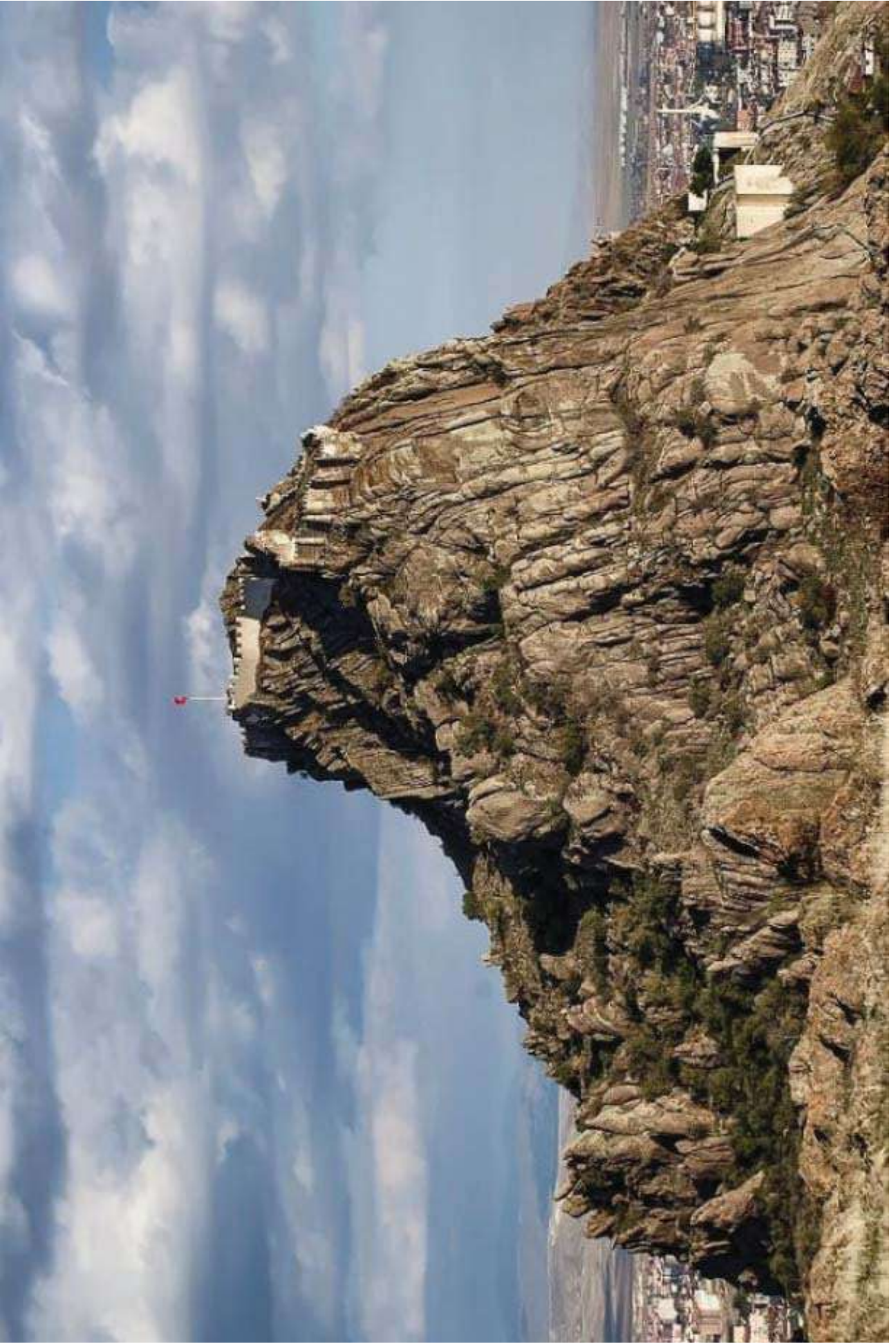
Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda, mevcuttur!

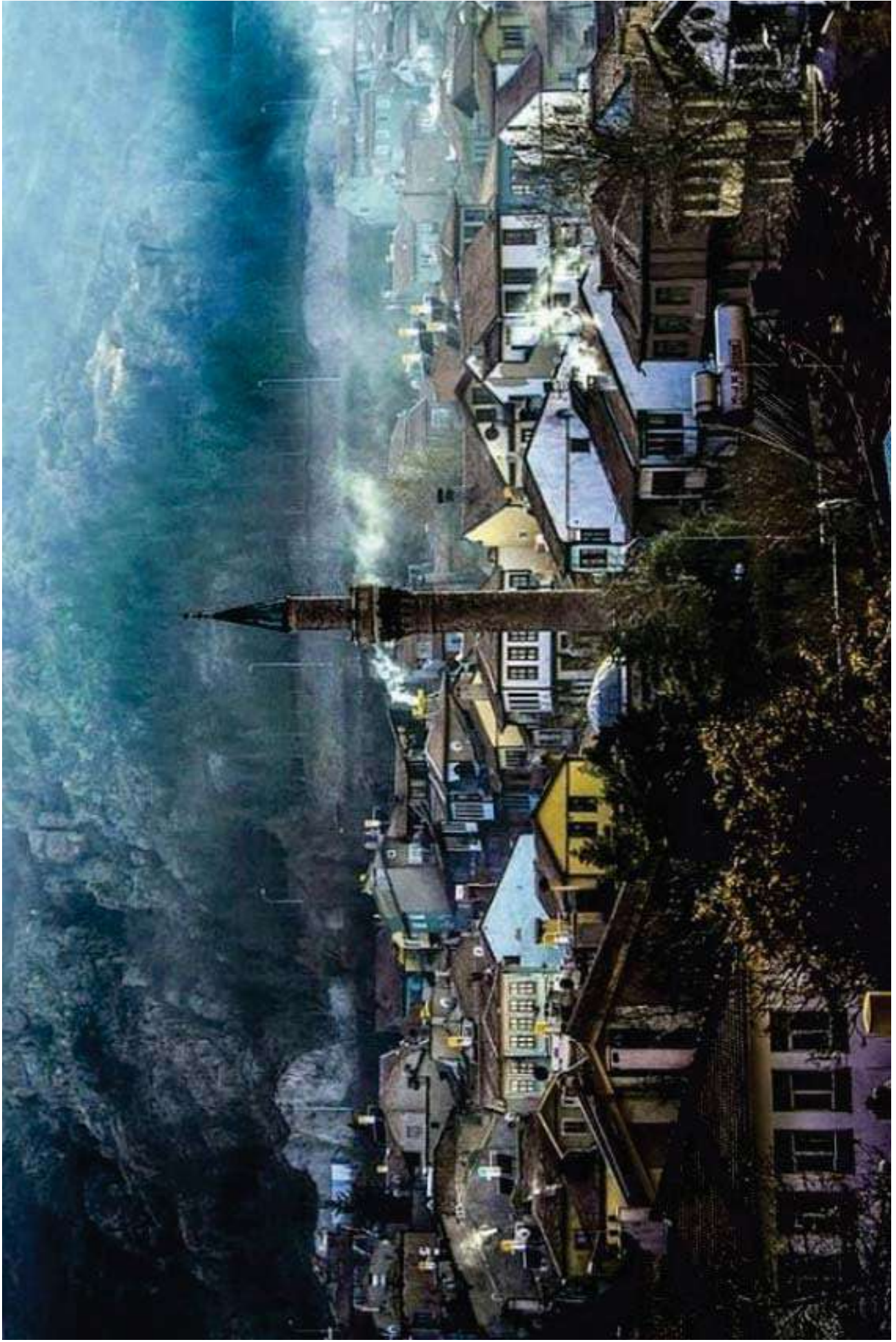
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Karahisar Kalesi

Afyonkarahisar

1. ÜNİTE

ŞEHRİMİ TANIYORUM

AFYONKARAHİSAR COĞRAFYASI

Şehrimiz Afyonkarahisar, Türkiye'nin coğrafi bölgelerinden üçü üzerinde de toprakları olan bir şehirdir. Büyük kısmı Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümü'nde bulunur. Güneyde bulunan Başmakçı, Dazkırı, Dinar ve Evciler ilçelerinin bazı toprakları Akdeniz Bölgesi sınırları içine girer. İlimizin doğu ve kuzeydoğu kısımlarındaki bazı topraklar da İç Anadolu Bölgesi'ne uzanır. Önemli merkezleri birbirine bağlayan kara ve demir yolları Afyonkarahisar'dan geçer. Bu özellikleri sebebiyle Afyonkarahisar, yolların kesiştiği, bölgelerin birbirine bağlandığı bir merkez konumundadır.

Yüzölçümü 14570 km² olan Afyonkarahisar ilinin büyük bir bölümü Ege Bölgesi'nin iç batı olarak adlandırılan kesiminde bulunur. İlin doğusunda kalan topraklar İç Anadolu Bölgesi'nin özelliklerini gösterir. Güneybatıda kalan çok küçük bir parçada Akdeniz iklim özelliklerini görmek mümkündür. Afyonkarahisar ili, kuzeyden güneye doğru uzanarak Ege ile İç Anadolu Bölgesi'ni birleştiren yüksek alanın güney parçasını oluşturmaktadır. Bu doğal konumu ile yolların ve coğrafyanın geçiş merkezidir.

Utku Anıtı, Afyonkarahisar

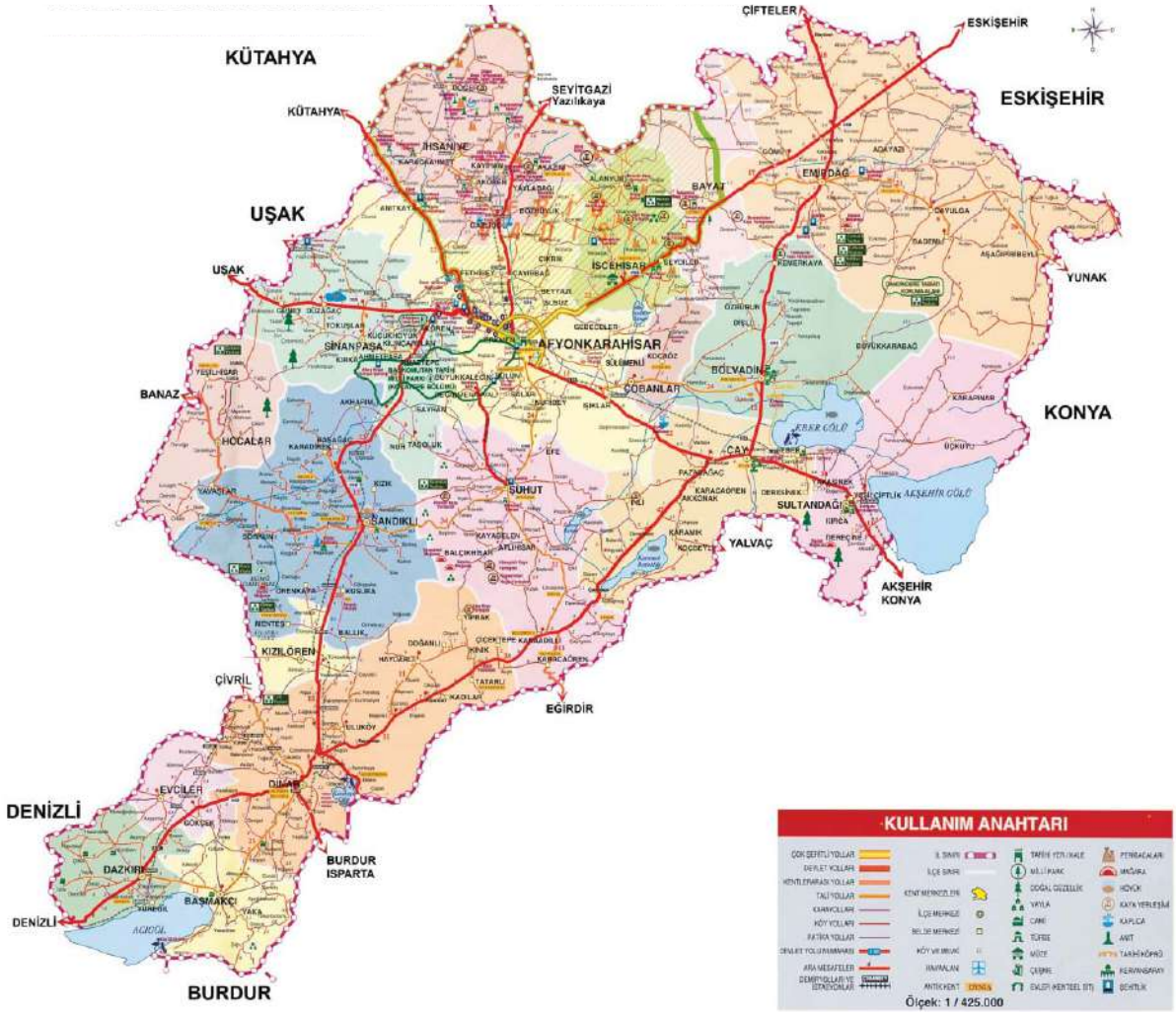
Utku Anıtı

Afyonkarahisar'ımızın en önemli eserlerinden biridir. Şehir merkezinde valilik binasının önündeki Anıtpark' ta tüm görkemi ile şehrimizin Kurtuluş Savaşı'ndaki yerini herkese hatırlatmaktadır. Eser 1936 yılında açılmıştır.

6 Kasım tarihinde Afyonkarahisar ziyareti esnasında anıtı inceleyen Mustafa Kemal Atatürk, anıt hakkında "Büyük utkuyu en iyi anlatan anıt" demiştir.

Utku Anıtı ve Afyonkarahisar Kalesi

Afyonkarahisar İl Haritası

Afyonkarahisar doğuda Konya, batıda Uşak, kuzeybatıda Kütahya, güneybatıda Denizli, güneydoğuda Isparta ve kuzeyde Eskişehir illeri ve güneyde küçük bir sınırla Burdur ile komşudur. Denizden yüksekliği 1.034 metredir. 37-45 ve 39-17 derece kuzey enlemi, 29-40 ve 31-43 derece doğu boylamı üzerinde yer almaktadır. Afyonkarahisar'ın arazisinin % 47,5'ini dağlar, % 32,6' sını plâtolar ve %19,9' unu ovalar oluşturur.

Şehrimiz yükseklikleri 1600 metre ve 2600 metre arasında değişen birçok dağa ev sahipliği yapar. Ağın Dağı, Paşa Dağları, Bey Dağları, Söğüt Dağları, Emir Dağları, Kılçal Dağı, Kasım Dağları, Kumalar Dağı, Karakuş Dağları, Sultan Dağları, Akdağ, Burgaz Dağı, Kirseli Dağı, Ahır Dağları ve İlbulak Dağları bunlardan bazılarıdır.

İlimiz verimli ovaları ile de zengin bir coğrafi özellik gösterir. Belli başlı ovaları: Afyonkarahisar Ovası, Dinar Ovası, Dombay Ovası, Sandıklı Ovası, Büyük ve Küçük Sinanpaşa Ovası, Şuhut Ovası, Çöl(Haydarlı), Çamurca Ovası (Karaadilli) Ovası, Emirdağ Ovası ve Geneli Ovası'dır. Yazılıkaya (Anıtkaya) Platosu 1200-1300 metre arasında değişik yükseltilere sahip çok geniş bir platodur.

Sandıklı ilçesinde bulunan Akdağ Tabiat Parkı endemik türlere, birçok yabani hayvana ev sahipliği yapmaktadır. Son yıllarda konaklama imkanları ile ilimiz turizmine katkı sağlamaktadır.

Akdağ, Sandıklı

DÜŞÜNELİM

Sizin yaşadığınız bölgede bulunan dağ, ova, çay, tepe isimlerini biliyor musunuz?

Sizin yaşadığınız bölgenin belirgin coğrafi özellikleri nelerdir?

Afyonkarahisar, denizden çok yüksekte olmasına rağmen, suyu bol bir ildir. Akşehir Gölü'nün yarısı Afyonkarahisar'dadır. Eber Gölü, Karamık Gölü, Frig Vadisi bölgesindeki Emre Gölü, Denizli sınırimızdaki Acı Göl, Karakuyu Gölü en büyük göllerdir. Bunların dışında irili ufaklı birçok doğal ve yapay gölet/baraj ilimizin kapalı su kaynaklarını oluşturur.

Kuşların göç mevsimi olan ilkbahar ve sonbahar mevsiminde birçok göçmen su kuşuna ev sahipliği yapan Acı Göl' de kuş gözlem kulesinden yakın gözlem yapabilir, aynı zamanda foto safari turuna çıkabilirsiniz.

Acı Göl, Afyonkarahisar

Şehirimizde büyük akarsular olmamakla beraber, daha küçük çaylar, dereler bolca yer almaktadır. Rakımın yüksekliği ve yer altı/üstü su kaynakları açısından zenginliği Afyonkarahisar'a büyük akarsu ve göllere su kaynağı olma özelliği kazandırmıştır. Şehir merkezinde rekreasyon alanı ve çevre düzenlemesi yapılmış olan Akarçay'ın yanında Kufi, Kali, Menderes, Sakarya çayları da ilimizin su kaynaklarından bazılarıdır.

İklim bakımından Afyonkarahisar, çeşitlilik göstermekle beraber genelde karasal iklim özelliklerini taşır. İlimizin güney ve batı bölgelerindeki küçük bir bölüm Akdeniz / Ege iklim özelliklerini de kısmen taşır. Basınç bölgeleri yönünden geçiş kuşağında yer aldığı için yıllık ortalama sıcaklık değerleri ve yağış türü / miktarı farklılıklar göstermektedir.

AFYONKARAHISAR	Yıllık
Ortalama Sıcaklık (°C)	11.3
Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	17.3
Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	5.1
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	81.8
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	107.6
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması (mm)	438.9

En Yüksek Sıcaklık (°C)	39.8
En Düşük Sıcaklık (°C)	-27.2

ARAŞTIRALIM

Yukarıdaki değerler 1929 yılından günümüze kadar şehrimizdeki ölçümlere dayanmaktadır. Son yıllardaki yağış ve sıcaklık değerleri ile bu bilgileri karşılaştırabilirsiniz.

Endemik olarak birçok çalı bitkisine ev sahipliği yapan Afyonkarahisar yaylaları, çeşitli kekik ve papatya türlerini de soğuk kış günlerinde tüketilmek üzere muhafaza eder. Ama Afyonkarahisar'ın sembolik bitkisi adını da aldığı "haşhaş" bitkisidir. Haşhaşın Afyonkarahisar' daki macerası, Sineda antik şehrindeki (Şuhut) kalıntılarda bulunan paralardaki resimlere kadar uzanmaktadır.

Haşhaş, Afyonkarahisar

DOĞADAN İNSANA AFYONKARAHİSAR

Tarih boyunca insanların, medeniyet kurdukları şehirlerle etkileşim halinde olduklarını biliyoruz. Şehrin iklimi, bitki örtüsü, denize olan yakınlığı, yükseltileri, toprak yapısı gibi onlarca coğrafi özellik, orada yaşayan insanların giyim kuşamından, barınmaya, beslenmeye ve bunun gibi birçok kültürel özelliğin oluşmasında etkili olmuştur.

- √ Kürklü kalın kıyafetler kullanmaları,
- √ İglo adı verilen buz evlerde yaşamaları,
- √ Dondurulmuş ve kurutulmuş gıdalarla beslenmeleri,
- √ Kar ve buz ile ilgili onlarca farklı kavramın dillerinde yer alması, coğrafyanın kültüre etkisidir.

Eskimolar ve İglo

DÜŞÜNELİM

Coğrafi yapı, çöl bölgelerinde yaşayanları nasıl etkilemiş olabilir?

Şehrimiz Afyonkarahisar'da birçok yer gibi coğrafyası ile üzerinde yaşayan insanların günlük yaşamlarını, giyimlerini, yemek kültürünü, yerleşim biçimlerini vb. etkilemiştir. Son yıllarda kısmen yumuşasa da uzun yıllar boyunca sert karasal iklim özellikleri ve denizden yaklaşık 1000 metre yüksekte oluşu gibi sebeplerle "soğuk iklim" şehrimizin kültürünü etkileyen en önemli unsur olmuştur.

Kış, Afyonkarahisar

DÜŞÜNELİM

Sizin yaşadığınız bölgede haşhaş bitkisi yetiştiriliyor mu? Bu bitki hangi alanlarda kullanılmaktadır? Sızce Afyonkarahisar 'ın öne çıkan diğer marka değerleri nelerdir?

Şehrimizde kış mevsiminde kalın, yünlü kıyafetler kullanılmaktadır. Sıcaklığın -30°C lara kadar düşmesi, kış mevsimi hakkında gerekli önlemlerin alınmasını adeta zorunlu kılan bir göstergedir.

Modern kıyafet seçiminin yanında geleneksel (folklorik) kıyafetler de kalın pamuklu, yünlü kumaşlarla tertip edilmiştir. Halk kültürünü en iyi şekilde anlatan halk oyunu kıyafetlerini incelediğimizde,

Erkek kıyafetlerinde yün çorap veya tozluk, içlik, mintan (gömlek), yelek, bel kuşağı, camadan (gömlek üzerine giyilen, mavi veya gri çuhadan yapılmış bir giyim parçası), dış kuşak, şalvar (potur), yağlık (mendil) gibi giyim parçalarını görüyoruz. Kadınlarda ise göynek (el dokuması pamuklu yakasız gömlek), sıkma (sıfır yakalı kısa yelek), gergi (yünden yapılmış bir tür önlük), şal kuşak, şalvar, sarka (sim ve sırma işli bir tür cepken), üç etek (iki yanı yırtmaçlı, motifli, çok katlı etek), bel bağı, kapak kuşak (gümüş işlemeli kalın bir tür kemer), garçın (bir tür yemeni) ve yün çorap gibi giyim parçalarının kullanıldığını görüyoruz.

Ayrıca başlar için hem erkek hem de kadınlarda keçeden yapılmış fesler ve özellikle kadın başlıklarında ayrıntılı bir çok süsleme unsuru da kullanıldığını görüyoruz. Bu bilgiler ışığında kıyafetlerde çok katlılık ve kullanışlılık açısından ayrıntılı birçok özelliği bir arada olduğunu söyleyebiliyoruz.

Günümüzde, yukarıda ayrıntılı olarak verilen giyim kuşam tarzı bazı köyler dışında günlük hayattaki kullanımından çekilmiştir. Kültür öğelerini barındıran kıyafetler daha çok kına geceleri, düğünler, milli ve dini bayramlarda kullanılmaktadır. Özellikle kadınlarda bindallı ve şalvar kıyafetleri günümüzde de kullanılmakta bu kıyafetleri satan / diken yerler varlığını sürdürmektedir.

İklim, şehrimizin yemek kültürünü de etkilemiştir. Çok zengin bir yemek kültürü olan şehrimizde genellikle hamur işi ve et ağırlıklı yemekler tercih edilmektedir. Bükme, katmer, ağzi açık gibi haşhaşla zenginleştirilmiş yiyecekler günlük şehir hayatında hala tercih edilmektedir. Ayrıca Afyon kebabı, patlıcan böreği, keşkek, bamya çorbası, sakala çarpan (erişte), sucuk, pastırma, lokum, ekmek kadayıfı gibi onlarca ürün de şehrimizin yöresel lezzetlerinden sadece birkaçıdır.

Sayısı azalmakla birlikte şehrimizin çeşitli yerlerinde halen yetiştirilen mandalardan (dombey) elde edilen kaymak da birçok yemeğe ve tatlıya eşsiz tadı ile lezzet katar. Görüldüğü gibi yemek kültürü de karasal iklime uygun, özellikle soğuk kış aylarında tüketilmeye müsait lezzetlerden oluşmaktadır.

DÜŞÜNELİM

Sizin yaşadığınız yerde yöremize özgü başka hangi yemekler vardır?
Sizin en sevdiğiniz yöresel lezzet hangisidir? Evinizde yöresel yemekler hangi günlerde (düğün, bayram, Ramazan vb.) daha çok yapılır?
Sizce iklimi daha yumuşak olan Akdeniz bölgemizde iklim yemek kültürünü nasıl etkilemiştir?

Yöresel Lezzetler

Geleneksel Mimari Afyonkarahisar Evleri

Coğrafi özellikler aynı zamanda insan yerleşim bölgelerini ve yapıların mimarisini de etkilemektedir. Örneğin fazla yağış almayan, kurak, yarı-kurak bölgelerde evlerin çatıları düz şekilde yapılırken ilimiz gibi özellikle kar yağışı alan bölgelerde çatılar genellikle dar açılı, dik şekilde yapılır. Çatıların bu şekilde dizayn edilmesinin temel sebebi yağışın, özellikle de kar yağışının çatıda birikerek yapıya zarar vermesini engellenmek istenmesidir.

Belediye Kültür ve Sanatevi

Son yıllarda dış cephe yalıtımları ısı geçişgenliğini engellemektedir. Önceki yıllarda yerel özelliklere göre değişen kalın taş dolgu duvarlar yine kalın kerpiç-ahşap yapılı duvarlar tercih edilmekteydi.

Evlerin iç düzeni ise geleneksel Anadolu şehir mimarisi ekseninde süregelmiştir.

Geleneksel İç Mimari

Geleneksel İç Mimari

İklim şehrimizin tarım ürünlerindeki çeşitliliği de etkilemektedir. Afyonkarahisar'da genellikle karasal iklime uygun olan bakliyat, pancar, buğday, arpa gibi ürünler yetiştirilmektedir. Özellikle Sultandağı, Erkmen bölgelerinin kirazı ve yine yaygın olarak yetiştirme imkanı bulan vişne de öne çıkan üretilen ürünlerdir. Son yıllarda ise şehrimizin jeotermal zenginliğinden faydalanılarak dört mevsim topraksız üretime geçilmeye başlanmıştır. Soğuk kış aylarında termal suyun sıcaklığı ile yetiştirilen ürün yelpazesinin artırılması için çalışmalar sürmektedir.

Jeotermal ısı ile yetiştirilen domatesler

Şehrimizin iklim özellikleri kaynaklı (Kar, yağmur, sıcak...) bir anınızı yazıp arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

NERELERDE YAŞIYORUZ, NELER YAPIYORUZ

Afyonkarahisar 18 ilçeye sahiptir. Ayrıca ilimizde 423 köy bulunmaktadır. Afyonkarahisar nüfusu 2018 yılı TÜİK verilerine göre 725.568'dir. Bu nüfus, 360.152 erkek ve 365.416 kadından oluşmaktadır. Bunun %49,64'ü erkek, %50,36'sı kadındır.

İlimizde nüfusun yarıdan fazlası ilçe, kasaba ve köylerde ikamet etmektedir. Özellikle sanayileşmiş büyük şehirlerde nüfusun büyük çoğunluğu şehir merkezinde yaşarken ilimizde tam tersi bir durum gözlenmektedir. İlçe ve kasaba sayısının fazlalığı ile tarım/hayvancılık gibi ekonomik faaliyetlerin etkisi bu nüfus dağılımını açıklamaktadır.

Şehrimizde nüfusun yoğunlaştığı yerlere baktığımızda karşımıza ekonomik ve coğrafi etmenler çıkmaktadır. Genç nüfus özellikle iş imkânlarının fazlalığı nedeniyle sanayi ve hizmet sektörünün yoğun olduğu bölgelere yerleşmektedir. Coğrafi konumu gereği kış aylarının daha etkili geçtiği bölgelerde nüfus zaman içerisinde azalmaktadır. Bu nokta şehir içi göç hareketlerinde temel noktanın coğrafi özellikler ve ekonomik sebepler olduğu görülmektedir.

DÜŞÜNELİM

Sizin yaşadığınız bölgede şehir içi ve şehir dışı göç hareketi yaşanıyor mu?

Şehrimizde köy/kasaba nüfusunun büyük çoğunluğu tarım ve hayvancılık ile uğraşırken ilçe/şehir merkezinde yaşayanlar hizmet sektörü ve sanayi sektöründe çalışmaktadır. İlçe ve kasabalarda bulunan bir kısım nüfus da gününbirlik olarak (iş imkanı, eğitim vb.) şehir merkezi veya ilçe merkezlerine seyahat etmektedir.

TÜİK verilerine göre Afyonkarahisar'ın yıllara göre nüfusu.

Yıl	Afyonkarahisar Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu
2018	725.568	360.152	365.416
2017	715.693	354.438	361.255
2016	714.523	354.458	360.065
2015	709.015	351.993	357.022
2014	706.371	350.370	356.001
2013	707.123	351.007	356.116
2012	703.948	348.548	355.400
2011	698.626	347.311	351.315
2010	697.559	344.822	352.737

TÜİK verilerine göre 2018 yılı itibarı ile ilçelerin nüfusları ve il genel nüfusuna oranları.

Yıl	İlçe	İlçe Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Nüfus Yüzdesi
2018	Merkez	299.673	148.430	151.243	% 41,30
2018	Sandıklı	56.182	27.488	28.694	% 7,74
2018	Dinar	47.304	23.589	23.715	% 6,52
2018	Bolvadin	43.398	21.962	21.436	% 5,98
2018	Sinanpaşa	41.468	20.558	20.910	% 5,72
2018	Emirdağ	37.817	19.065	18.752	% 5,21
2018	Şuhut	36.947	18.355	18.592	% 5,09
2018	Çay	31.412	15.372	16.040	% 4,33
2018	İhsaniye	28.603	14.355	14.248	% 3,94
2018	İscehisar	24.534	12.341	12.193	% 3,38
2018	Sultandağı	15.076	7.234	7.842	% 2,08
2018	Çobanlar	14.503	7.288	7.215	% 2,00
2018	Dazkırı	11.173	5.611	5.562	% 1,54
2018	Başmakçı	10.031	5.002	5.029	% 1,38
2018	Hocalar	9.597	4.732	4.865	% 1,32
2018	Bayat	7.813	3.821	3.992	% 1,08
2018	Evciler	7.574	3.779	3.795	% 1,04
2018	Kızılören	2.463	1.170	1.293	% 0,34

Şehrimizde modern ticaret ve sanayi uğraşları dışında geleneksel zanaat faaliyetleri de devam etmektedir. Dericilik, bıçakçılık, bakırcılık, yemenicilik, demir/döküm işçiliği, kunduracılık da bunlardandır.

Geleneksel El İşçiliği Çarşısı

HAZIR MIYIZ?

Doğal afetler de şehirlerin yaşamında çok önemli bir yere sahiptir. Yanardağ, sel, tsunami, deprem, erozyon gibi afetler dünya üzerinde birçok şehrin kaderini etkilemiştir. Geçmişte ve günümüzde şehirleri derinden sarsan hatta yeryüzünden silen birçok afet yaşanmıştır. Örneğin İtalya'nın güneyindeki Vezüv Yanardağı'nın MS 79 yılında patlamasıyla lavlar ve küller altında kalan Pompeii ve Herculaneum şehirlerinde tam bir yıkım yaşanmıştır.

Pompei antik şehri ve Vezüv Yanardağı

DÜŞÜNELİM

Dünyada ve ülkemizde meydana gelen doğal afetlerle ilgili yeteri kadar bilgi sahibi miyiz?

Doğal afetlere karşı hazırlıklı mıyız ?

Şehrimiz Afyonkarahisar "deprem kuşağı" içerisinde yer aldığı için deprem tehdidi ile karşı karşıyadır. 3 Şubat 2002 tarihinde Afyonkarahisara'a bağlı Sultandağı ve Çay ilçelerinde etkili olan iki deprem meydana gelmiştir. İlk deprem, yerel saatle 09.11'de Eber Gölü güneyinde 6.5 büyüklüğünde, ikinci deprem ise saat 11.26'da Çay ilçesinin batısında 5.8 büyüklüğünde meydana gelmiştir.

Depremler Konya, Ankara, Eskişehir, Kütahya ve Isparta illerinde hissedilmiş, özellikle Çay, Sultandağı, Bolvadin, Çobanlar, Şuhut, İncehisar ve Afyon şehir merkezinde etkili olmuş, 42 vatandaşımızın hayatını kaybetmesine ve çok sayıda binanın hasar görmesine neden olmuştur

Sultandağı ve Çay depremleri, 1999 yılında meydana gelen ve tüm ülkeyi etkileyen Marmara ve Düzce depremlerinden sonra Türkiye'de yaygın can ve mal kaybına neden olan ilk depremlerdir. Bu sebeple deprem olgusu ve önlemleri bakımından ciddi bir uyarıcı olmuştur.

Çay-Sultandağı depreminden bir acı görüntü

İlimizde doğal afetlere karşı "İl Afet Acil Durum Müdürlüğü" (AFAD) aktif bir şekilde bilinçlendirme, eğitim çalışmaları yaparken bir yandan da yetki alanlarındaki afet durumlarına müdahale etmektedir. Olası doğal veya insan kaynaklı afetlere karşı yedi gün yirmi dört saat hizmete hazır olarak görev başındalar.

ARAŞTIRALIM

Okulunuzda deprem ve afet tatbikatı yapıldı mı?

İLÇEDEN İLÇEYE AFYONKARAHİSAR

Afyonkarahisar ilinde toplam 18 ilçe bulunmaktadır. Afyonkarahisar Türkiye' de en çok ilçe sayısına sahip illerden biridir. Şimdi birbirinden güzel bu ilçeleri kısaca tanıyalım:

1. BAŞMAKÇI

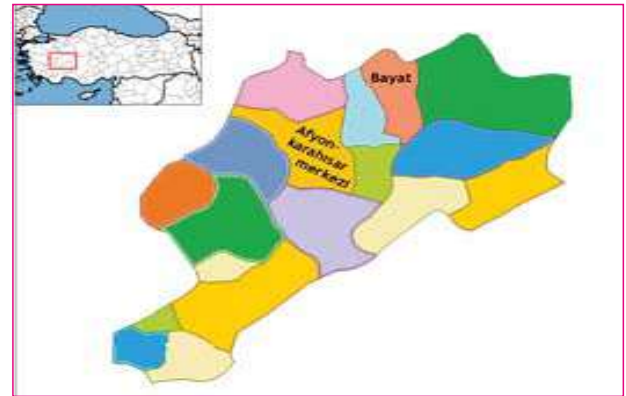
Başmakçı Yaylaları

İlçemizin en önemli geçim kaynağı büyükbaş süt hayvancılığı, yumurta tavukçuluğu ve gül yağı üreticiliğidir. Türkiye yumurta piyasasının belirlendiği yer olarak her zaman adını duyurmuş ve duyurmaktadır. 6.000'in üzerinde kültür ırkı süt ineği varlığı ile önemli sayılabilecek miktarda süt üretilmektedir. Ayrıca gül çiçeğinden gül yağı üretimi yapılmakta olup yağın dış ülkelere ihracı ile ilçeye önemli derecede gelir sağlanmaktadır. Afyonkarahisar'ın ilçeleri arasında "Kooperatifler İlçesi" olarak adlandırılır. Üretici, girişimci yaptığı en küçük uğraşığı kooperatif kurarak devam ettirmektedir.

2. BAYAT

Bayat Kilimleri

Bayat, Ege Bölgesi'nin doğu bölümünde yer almaktadır. Ankara-Afyon-İzmir transit yolu üzerinde bulunmaktadır. İlçe merkezinde mermer fabrikaları, küçük çapta sanayi bulunmaktadır. Kilim atölyesinde yöre halkı da çalışmaktadır. Halkın belli başlı geçim kaynağı tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Bayat ilçesinde geleneksel üç tip ev yapısı görülmektedir.

Turluk: Harçsız ve çamursuz kuru taşlarla örülmüş düz damlı ilkel ev, çoban ev.

Tek Katlı Ev:Üstü yuvalama, dizeme, poyra ve su geçirmez çorakla örtülü taştan yapılı ve duvarları kara sıvayla sıvanmış ev.

Hanay: İki ve daha çok katlı ev. İçleri tahta süslemeli ve işlemeli, taşla örülmüş ev.

3. BOLVADİN

Genel görünüm, Bolvadin

Bolvadin'de ekonomik hayat tarım, hayvancılık, ticaret ve sanayiye bağlıdır. Halkın geçim kaynağındaki ana unsur tarım ve hayvancılıktır. Buğday, arpa, mısır, nohut, fasulye, yeşil mercimek, şekerpancarı, haşhaş, ayçiçeği yetiştirilmekte; elma, armut, kayısı, vişne, kiraz gibi meyveler de üretilmektedir. Hayvancılıkta özellikle küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yaygındır.

Eber Gölü, Bolvadin

EBER GÖLÜ: Bolvadin'in güneydoğusunda bulunur. Bolvadin, Çay ve Sultandağlı ilçelerine kıyısı vardır. Denizden yüksekliği 967 metre ve yüzölçümü 125 km² dir. Akarçay ve Sultandağlı'ndan gelen sel suları ile beslenmekte olup, gölde yetişen kamış, hasırotu ile gölde bulunan saz ve turna balıkları göl çevresinde bulunan köylüler için geçim kaynağı olmaktadır. Eber Gölü'nü turizme kazandırma çalışmaları devam etmektedir.

4. ÇAY

Saat Kulesi, Çay

Afyonkarahisar Ovası'nın bir bölümü de Çay ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. İlçenin doğal güzellikleri arasında Eber ve Karamık gölleri bulunmakta olup bu göllerde balıkçılık (sazan, turna) yapılmaktadır. Ayrıca Çağlayan Parkı ve Şelâlesi, Kanlı Yer Kavaklığı, Kardelen Parkı, Çay Saat Kulesi yöredeki görülebilecek yerlerdir.

Afyonkarahisar ilinin doğusunda, Sultan Dağları'nın kuzey eteklerinde kurulmuştur. Büyük bölümü dağlar ve akarsular tarafından derin biçimde yarılmış yüksek düzlüklerden oluşan ilçe topraklarının Sultan Dağları ile Karakuş Dağları belirli yükseltilerdir.

İlçe ekonomisi tarım ve ticarete dayalıdır. Yetiştirilen tarımsal ürünlerin başında tahıl, şeker pancarı, haşhaş gelmektedir. Dağlık kesimlerde mera hayvancılığı yapılmaktadır. İlçede un fabrikaları bulunmaktadır.

5. ÇOBANLAR

İlçemiz ulaşım yönünden oldukça geniş imkânlarla sahiptir. Afyonkarahisar İl merkezine 25 km mesafede bulunan ilçemiz Konya kara yoluna 6 km TCDD Çobanlar İstasyonu'na ise 4 km mesafededir. Çobanlar'ın güneyinde 1650 m yüksekliğe sahip Bey Dağı vardır. Güneydoğusunda 2530 m yüksekliğe sahip Sultan Dağları bulunur.

İlçenin arazisi hayvancılığa elverişlidir. İlçe sakinleri geçimini tarım ve büyük-küçükbaş hayvancılıktan sağlamaktadır.

Topraklarının büyük bölümü sulanan Çobanlar, Afyon Şeker Fabrikası'nın pancar deposudur. Tarımda pancar ekimi ön sırayı alır.

Bir törenden, Çobanlar

Patpat, Çobanlar

Bu ilçede ayrıca, Türk otomotiv sanayisinin en ilginç aracı üretilmektedir. Taşımacılık ve tarım işlerinde kullanılan "Patpat" adlı römork-pikap karışımı araçlar, ilçenin küçük atölyelerinde imal edilir. Bazı yerlerde "Taktak" da deniliyor

6. DAZKIRI

Genel Görünüm, Dazkırı

Dazkırı adının kelime manası bozkır, açık alan, kırlık yer anlamındadır. Dazkırı ilçesi Göller yöresi içinde Acıgöl'e kıyısı olan bir ilçemizdir. Ankara-Denizli-İzmir devlet yolu ve TCDD hattı üzerindedir.

İlçemizin toplam nüfusu 16.258' dir. Nüfusun yaklaşık % 60'ı tarımla uğraşmaktadır. Buğday, arpa, çavdar, yulaf, mercimek gibi kuru ziraat yanında sanayi bitkisi olarak haşhaş, pancar, ayçiçeği gibi bitkiler de ekilmektedir.

7. DİNAR

Dinar, antik kral yolu üzerinde Ege kıyılarında ve Akdeniz 'e açılan kara yolları ile demir yolu kavşağı üzerinde kurulmuştur.

Tarım, hayvancılık ve ticarete gelişmiştir. Dinar ve çevresinde halkın gelir kaynağı tarım ve hayvancılığa dayanır. İlçede tahıl ürünlerinden arpa, buğday, nohudun; endüstri bitkilerinden ayçiçeği, mısır, şekerpancarı, haşhaş üretimi yapılmaktadır. Ayrıca soğan, patates, elma, vişne, armut, üzüm gibi meyvelerin üretimi de yapılmaktadır. Toplam tarım alanı 63.700 hektardır. Hayvancılık olarak büyükbaş, küçükbaş, tavukçuluk ve arıcılık yapılmaktadır.

Mitolojiye göre... Apollon müziğe düşkündür ve lir çalmakta çok ustadır. Kimse onunla yarışmaya cesaret edemez. Tanrı Apollon, Marsyas'ın müzikteki şöhretini kıskanır ve onu herkesin önünde yarışmaya davet eder. Yenenin yenilene istediği cezayı verebileceğini belirtir. Yarışma, tanrı Timolos'un dağı olan Bozdağ'ın eteklerinde, Frigya Kralı Midas'ın başkanlığındaki üç kişilik bir jüri heyeti ve halkın önünde yapılır. Apollon liriyle tanrısal ezgiler çalarken sanat ve su perileri olan müzler koro halinde eşlik ederler. Marsyas flüt çalmaya başlayınca tanrı Apollon'dan aşağı kalmaz, o da çok güzel ezgiler çalar. Halk Marsyas'ı alkışlayıp tempo tutar. Apollon'un cezalandırmasından korkan jüri kararını açıkladığında, Kral Midas adil davranarak iki puan sayılan oyunu Marsyas'a verir ve berabere kalırlar.

Dünyadaki İlk Müzik Yarışması

Marsyas Heykeli, Dinar

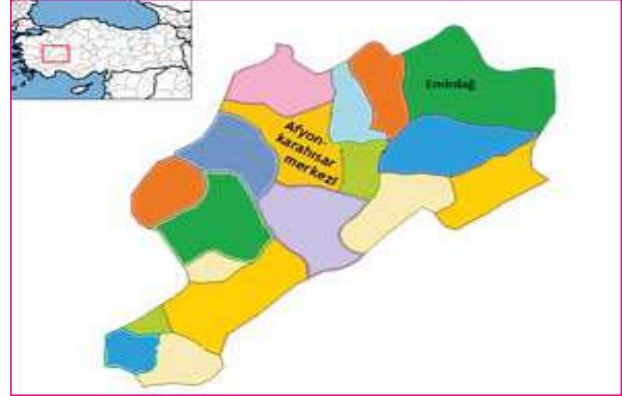
ARAŞTIRALIM

Kendi ilçenizde bildiğiniz halk hikâyesi, efsane veya mitolojik bir anlatım var mı?

8. EMİRDAĞ

Kent girişi, Emirdağ

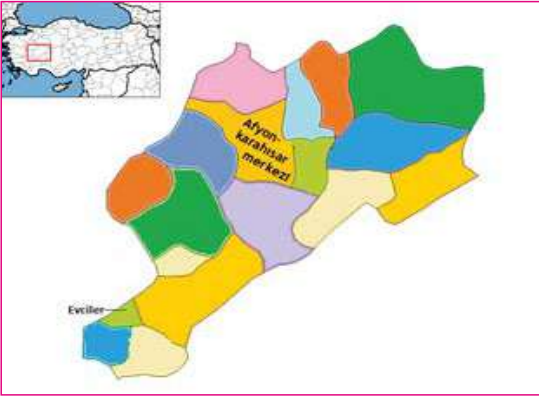

Ege Bölgesi'nin kuzeydoğusunda, İç Anadolu sınırında yer alır. Emirdağ halk kültürü ve özellikle de türküleri ile ünlü bir yöredir. Bazı Emirdağ türküleri: Al Fadimem, Emirdağ'ı Birbirine Ulalı, Harmana Sererler, Su Vermez Diyorlar, Zalım Poyraz, Dabandan, Ak Göğsünün Üstünde, Düz Oyun vb. şeklinde sıralanabilir.

Hububat üretiminde arpa, buğday ve şeker pancarı ön sıraları almaktadır. Son yıllarda çiftçiler tarafından yonca üretimine de ağırlık verilmeye başlamıştır. Hayvancılık halkımızın ana geçim kaynaklarından biridir. Mera ve besi hayvancılığı şeklinde yapılmaktadır. Merkez ve civar köylerden yaz aylarında hayvancılıkla uğraşanlar yaylaya çıkarlar.

1960 yıllarının başında Avrupa'ya başlayan göç hareketinde Emirdağ'dan ilk göçmenler ağırlıklı Belçika'ya gitmiştir. Buna bağlı olarak ilçeden Belçika'ya göç sürekli artarak devam etmiştir. Avrupa ülkeleri ve özellikle Belçika'da Emirdağ ve civar köylerinden göç etmiş kalabalık bir Emirdağlı topluluğu bulunmaktadır.

9. EVCİLER

Genel görünüm, Evciler

Afyonkarahisar'a hayli uzak, 132 km mesafede düz bir alanda kurulmuştur. 1991 yılında ilçe olmuştur. Afyonkarahisar-Denizli karayolu üzerindedir. Evciler ilçesinin çoğu vatandaşı genellikle Avrupa'da yaşamaktadır. İlçe, bitki örtüsü bakımından çok zayıftır. Koruların dışında orman yoktur. Bütün boş alanlar ekilidir. Nadas sistemi uygulanır. İlçe ekonomisi tarım, hayvancılık ve dokumacılığa dayanır. Küçükhöyük ve Büyükhöyük civarında sulu tarım, diğer alanlarda ise kuru tarım yapılmaktadır. En çok yetiştirilen tarım ürünleri buğday, arpa, susam, haşhaş, ayçiçeği ve pancardır. Evcilerde ticarî amaçlı olarak süt üreticiliği, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığı süt inekçiliği yapılmaktadır.

10. HOCALAR

Kent Ormanı, Hocalar

İlçemizin ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Kuruluşu kesin olarak bilinmemekle birlikte 1300'lü yıllarda yerleşim merkezi olarak kullanıldığı tahmin edilmektedir. Bu yerleşim yerine ilk olarak üç kardeşin geldiği ve buraya yerleştikleri, bunların babalarının "HOCA"(ulema) olduğundan, dışarıdan bu merkeze gelenlerin "Nereye gidiyorsunuz?" diye sorulduğunda "Hocagil'e gidiyoruz", buradan dışarıya gidenlere sorulduğunda "Hocagilden geliyoruz" diye belirttiklerini, zamanla bu yerleşim yerindeki nüfusun çoğalması ve dışarıdan bu yere başkalarının da gelmesi sonucu "HOCALAR" adı altında bir yerleşim merkezi meydana gelmiştir.

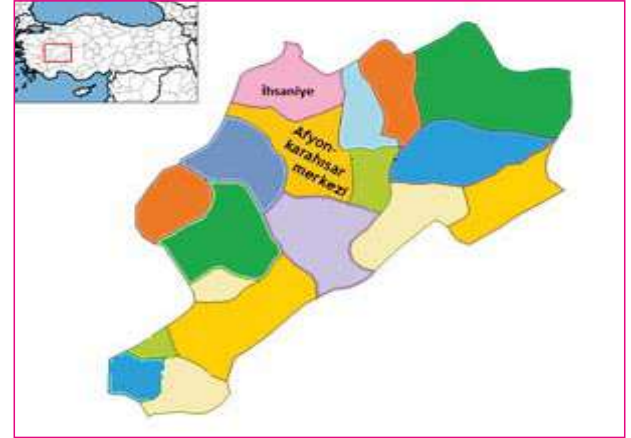
ARAŞTIRILIM

Yaşadığınız yerin adının nereden geldiğini araştırınız.

11. İHSANİYE

Döğer Kervansarayı, İhsaniye

Afyonkarahisar'a 25 km uzaklıktadır. İlçe ekonomisi; hayvancılık, besicilik, tarım ve az da olsa ticarete dayanmaktadır. Sanayi olarak dünyaca ünlü maden suyu işletmeleri ve un fabrikaları bulunmaktadır. Gazlıgöl Kaplıcası İhsaniye ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır.

Afyon İhsaniye'deki Gazlıgöl Kaplıcası, başta kas ve eklem hastalıkları olmak üzere, çeşitli rahatsızlıklarına deva bulmak isteyenler için bulunmaz nimettir. Ayrıca bölgedeki bazı su kaynaklarının içme suyu olarak kullanıldığında karaciğer ve böbreklere iyi geldiği bilinmektedir. Gazlıgöl Kaplıcası, karbondioksit açısından da oldukça zengindir. Bu kaplıcanın suyunda çözünmüş halde karbondioksit gazı vardır. Söz konusu özelliği nedeniyle kalp ve damar hastalıklarının tedavisinde banyo şeklinde kullanılan en ideal su olarak kabul edilmektedir.

12. İSCEHİSAR

Mermer ocakları, İscehisar

İscehisar ekonomisi genel olarak mermercilik ile tarım ve hayvancılığa dayanır. Ekonomik alanda mermercilik sektörünün önemi çok büyüktür.

Afyon mermeri olarak bilinen ve tanınan mermer İscehisar' da çıkartılıp işlenmektedir. Günümüzde inşaat sektörünün vazgeçilmez elemanlarından biri olan mermer, iç ve dış kaplamada, mutfak, banyo dekorasyonunda; vazo, heykel, havuz ve süsleme işlerinde kullanılmaktadır. İscehisar mermerleri dünyadaki çeşitli festivallerde kalitesi ile ön plana çıkmaktadır.

13. KIZILÖREN

Kızıl Lale, Kızılören

Başta Denizli ve Antalya olmak üzere çevre illere bir hayli göç vermiştir. Afyonkarahisar ilinin en küçük ilçesidir. Sanayileşme olmadığı için halk geçimini hayvancılık ve çiftçilikle sağlamaktadır. Halk arasında "ayı gülü" ya da "kızıl lale" olarak bilinen, düğün çiçeğigiller familyasına ait şakayıklar, Kısra Vadisi'nde mayıs ve haziran aylarında görsel bir şölen oluşturmaktadır.

Kızılören ilçesine bağlı Gülyazı köyü sınırları içerisindeki Kısra Vadisi'nde açan ve Türkiye'de koruma altında tutulan kırmızı şakayıklar, doğa fotoğrafçılarının da ilgi odağı oluyor.

14. AFYONKARAHİSAR MERKEZ

Afyonkarahisar ili Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümü sınırları içinde yer alır. Anadolu'nun batı yarısında, doğuyu batıya, kuzeyi güneye bağlayan kara, hava ve demir yollarının kesiştiği kavşak noktasında doğal bir kilit konumundadır.

"Afyon" kelime anlamı olarak, tıpta ilaç yapımında kullanılan haşhaş bitkisinin öz suyudur. Şehrimiz adını, çok eski çağlardan beri bölgede üretilen haşhaş bitkisinden ve heybetli kalesinden almaktadır.

Şehrimiz mermer üretimi ve işlenmesinde; sucuk, lokum, kaymak üretiminde oldukça faaldir. Kent merkezi sahip olduğu termal su kaynakları, tarih, doğa ve sağlık turizmi olanaklarıyla ülkemizdeki pek çok şehir ve yerleşim merkezinden ayrılır. Adeta Anadolu'nun parlayan bir yıldızdır. Afyonkarahisar tarihsel süreçte asıl önemine Selçuklular Dönemi'nde kavuşmuştur. Sarp kayalar üzerindeki kalesi, sağlam ve güvenilir olan Afyonkarahisar'da Selçuklu Devleti'nin hazineleri saklanır olmuş ve adına da "Karahisar-ı Devlet" denilmiştir.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin 1243 Köse Dağ Savaşı sonrasında Moğollar'ın egemenliğine girmesiyle Afyonkarahisar'da Sahipata Beyliği kurulmuş, daha sonra sırayla Eşrefoğulları, Germiyanogulları ve Karamanoğulları Beylikleri egemenliğinde kalmıştır. Şehir, Osmanlı İmparatorluğu döneminde genişleyerek büyümüştür. Kurtuluş Savaşı'nda Afyonkarahisar'ın, önce Şuhut daha sonra şehir merkezi Başkomutanlık Karargâh Merkezi olmuş, Millî Mücadele'yi zafere ulaştıran Büyük Taarruz Harekatı 26 Ağustos 1922 sabahı Kocatepe'de başlamış, böylece Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli burada atılmıştır. Albay Reşat Çiğiltepe, Ali Çetinkaya, Fahrettin Altay ve yüzlerce kahraman bu topraklarda çarpışmıştır, bu topraklara adını yazdırmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk büyük zaferi Afyonkarahisar'dan yönetmiştir. İşte tüm bu sebeplerden dolayı Afyonkarahisar için "ANADOLU'NUN KİLİDİ" denilmektedir.

Afyonkarahisar, Genel Görünüm

15. SANDIKLI

Kaplıcalar, Sandıklı

Sandıklı termal su kaplıcalarından yana oldukça zengindir. Uzun zamandır şifayı sıcak sulara arayan insanların uğrak yeri olmuş ve bu yönüyle ülkemiz genelinde tanınan bir ilçe haline gelmiştir. Sandıklı'daki termal su kaynaklarının geçmişi çok eski zamanlara dayanmaktadır.

Roma İmparatorluğu Aziz Abercius dönemi tarihi kitabeleri içindeki bilgilerin ışığında yapılan araştırmalarla, Dümbüldek Tepesi mevkinde sıcak suların doğal yollardan çıktığı yerler ve buradan çıkan suların biriktirildiği, dağıtımlarında kullanılan taşlar ve oyulmuş havuzlar tespit edilmiştir.

Kaplıca turizminin dışında ilçe halkı tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktadır.

16. SİNANPAŞA

Yörükmezarı Yaylası, Sinanpaşa

Sinanpaşa ilçe merkezine adını veren Sinan Paşa, Akkoyunlu Devleti'nin ileri gelen beylerinden Mehmet Bey'in küçük oğludur. İlçede ekonominin temelini tarım oluşturur. Başlıca ürünler haşhaş, buğday, arpa, pancar, patates, ayçiçeği ve bezelyedir. Meyve olarak daha çok elma ve vişne yetiştirilmektedir. İlçe ekonomisinde hayvancılık önemli bir yer tutar. Ova kesiminde büyükbaş hayvan besiciliği yanında, kültür ırkı süt inekçiliği de gelişmiştir. Dağlık bölgelerde daha ziyade küçükbaş hayvancılığı yapılmakta, koyun ve keçi yetiştirilmektedir. İlçede kök boyalı kilim ve halı dokumacılığı da yaygındır.

17-SULTANDAĞI

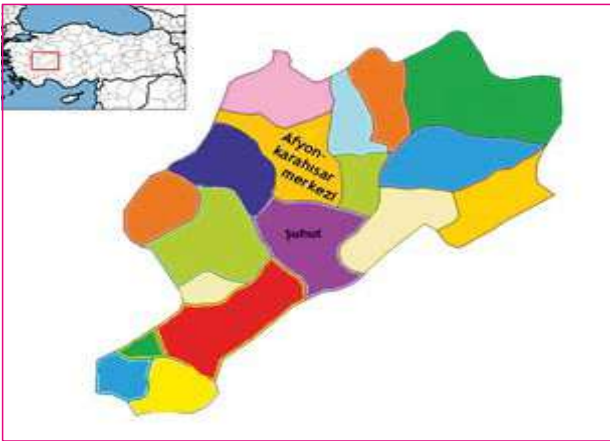
Kiraz bahçeleri, Sultandağı

Sultan Dağları'nın etekleri ile demir yolu ve Akşehir Gölü arasında kalan sulanabilir alanlarında meyvecilik, ilçenin diğer bölümlerinde ise hububat ve hayvancılık yapılmaktadır. Kiraz, vişne, elma üretimi ilçe ekonomisinin temelini oluşturmaktadır. Kiraz üretiminin %80'i ihracata gitmekte olup elma ve vişne daha ziyade iç piyasaya sürülmektedir.

İlçede meyveciliğin yanında daha çok buğday, arpa, mercimek, fasulye, haşhaş, nohut ve kimyon üretimi yapılmaktadır. Hayvancılık olarak koyun, kıl keçisi, sığır, tavuk ve arıcılık yapılmaktadır.

18. ŞUHUT

Atatürk Evi, Şuhut

Şuhut ilçesi cumhuriyet tarihi açısından çok önemli bir yere sahiptir. Büyük Taarruz'un Zafer Yolu ve Kocatepe, Şuhut ilçesi sınırları içindedir. İlçede tarımsal üretim daha çok buğday, arpa ve baklagillere dayalıdır. Bunların yanında haşhaş, şeker pancarı gibi sanayi bitkileri yetiştirilirken; patates, kavun, karpuz üretimine de yer verilir. Haşhaşın Anadolu topraklarında ilk yetiştirildiği yer olarak bilinmektedir.

Şuhut ilçesinde yer alan Synnada (Sinada) Antik Kenti, Eski Tunç Çağı'ndan başlayıp Hitit, Frig, Helen, Bizans ve Roma gibi devletlerin yerleşim yeri olmuştur.

ETKİNLİK (Bilin bakalım ben neresiyim?)

Aşağıda özellikleri verilen ilçelerin isimlerini boşluklara yazınız. Daha Sonra Afyonkarahisar il haritası üzerinde ilçenin yerini bularak soru numarasını ilgili alana yazarak bulmacayı tamamlayınız.

1. Afyonkarahisar'ın gül çiçeğinden Gülyağı üretimi yapılan tek ilçesiyim.
2. Afyonkarahisar'ın kilimleriyle meşhur ilçesiyim.
3. Anadolu'da haşhaşın ilk üretildiği ilçeyim.
4. Afyonkarahisar'a 70 km uzaklıktayım ve adımlı bölgeme ismini veren dağlardan alıyorum.
5. Termal su kaynaklarım meşhurdur hatta bende Roma dönemine ait havuzlar bile buldular.
6. Adımlı Akkoyunlu Devleti'nin ileri gelen beylerinden Mehmet Bey'in küçük oğlundan aldım.
7. Dünyada ilk müzik yarışmasının yapıldığı ilçeyim.
8. Selçuklu Devleti'nin hazineleri bende saklandı ve adıma bir dönem "Karahisar-ı Devlet" denildi.
9. Baharda kıvıllalelerim açar.
10. Afyon mermeri olarak bilinen ve tanınan mermer benden çıkmaktadır.
11. Gazlıgöl Kaplıcası benim sınırlarımlı içindedir.
12. Afyonkarahisar'ın türküleri ile meşhur ilçesiyim.
13. Adımlın kelime manası, bozkır, açık alan, kırılık yerdir.
14. Türk otomotiv sanayisinin en ilginç aracı olan patpat bende üretilmektedir.
15. Türkiye'de sadece Rize'de yetiştirilen bir bitkiyle adaş olan ilçeyim.
16. Eber Gölü'nün olduğu ilçeyim.
17. Sosyal dokumuzu oluşturan bazı unsurların sünnet, düğün, nişan olduğu ilçeyim.
18. Çoğu sakinin Belçika, Almanya, İsviçre, Fransa ve Avusturya gibi Avrupa ülkelerinde çalışan olarak gittiği ilçeyim.

GEÇMİŞTEN BUGÜNE AFYONKARAHİSAR

Afyonkarahisar, Anadolu'nun batı bölümlerinin iç kesimlerinde yer alan bu yönüyle de ulaşım kolaylığı özelliğine sahip olan önemli bir geçiş noktası konumundadır. Afyonkarahisar'ın coğrafi konumu tarihten günümüze insanların yerleşim yeri olarak şehrimizi seçmesinde etkili olmuştur. Bunun yanında şehrimizin verimli tarım topraklarına sahip olması, sulama imkânlarının bulunması, hayvancılık yapılabilmesi şehrimizi hem üretim hem de ticaret noktasında geliştirmektedir.

Tarih Öncesinde Afyonkarahisar

Afyonkarahisar topraklarında ilk insan topluluklarına ne zaman rastlandığını bilemiyoruz ancak çevre illerde yapılan kazılar, Afyonkarahisar'da da tarih öncesi çağlarda yerleşim yerleri bulunabileceğini göstermektedir.

MÖ3000 yıllarından itibaren yoğunlaşan eserler ilimizde bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi Kusura Höyük'tür. İlk kez madenin işlendiği ve tunç kullanıldığı bu dönem, "Tunç Çağı" dır. Madenle birlikte, kullanıma ve ihtiyaca yönelik; taş, kil, kemik, tunç gibi maddelerden yapılan kap-kacak, kesici, vurucu, delici, perdahlayıcı, ip eğirme ve dokuma araçları; yaşam ve ölümle ilgili eşyalar bulunmuştur. Bu dönemler Kusura, Kaklık ve Karaoğlan kazıları ile oldukça iyi tanınmaktadır.

a) Hititler Dönemi (MÖ 1800-1200)

MÖ 1800'den sonra Anadolu'da Afyonkarahisar'ın da içinde bulunduğu, Hitit Krallığı kurulmuştur. Hitit Devleti'nin bu ilk dönemi, Hint-Avrupa kaynaklı bir kültürün etkisi altındadır. Bununla birlikte Hatti'lerin din ve kültür özellikleri yok olmamıştır. Bu döneme ait Seydiler kasabası Yanarlar mevkiinde yapılan kazı ile eski Hitit küp mezarlığı ortaya çıkartılmıştır.

Aslanlı Mezar Odası, Ayazini, İhsaniye

Hititler, MÖ 1380 dolaylarında Arzava üzerine bir sefer düzenleyerek, bu beylikleri denetimi altına almış ve o dönemin en uzun ticaret yolunu (Boğazköy-Apasa/Efes) Hitit ticaretine açmışlardır. Sonraları "Kral Yolu" adını alacak olan bu yol, Hisarköy, Bolvadin ve Dinar üzerinden Ege'ye ulaşmaktadır.

Frigya, Emre Gölü, İhsaniye

b) Frigler (MÖ 1200-546)

MÖ 1200 yıllarından itibaren Anadolu'ya yayılmaya başlayan Frigler, MÖ IX. yüzyıldan itibaren Kızılırmak Nehri ile Sakarya Nehri arasında siyasî hâkimiyet kurmuşlar ve Gordion'u siyasî merkez Pessinus'u da dini merkez yapmışlardır. MÖ 660 yılında kuzeydoğudan gelen Kimmerler'in saldırısıyla yıkılan Frig hakimiyeti Afyonkarahisar, Eskişehir illeri arasında bulunan kayalık ve ormanlık bölge olan Yazılıkaya (Midas'ın Şehri) ve İhsaniye çevresinde yeniden kurulmuş Dinar'a doğru yayılmıştır.

Frigya, İhsaniye

Frig egemenliğinin Pers dönemiyle yok olmasına karşın, bölgede benimsenen Frig din, kültür ve dilinin, Bizanslılar döneminde bile ilimiz sınırları içinde, Frigya bölgesi adıyla varlığını korumuş olduğu bilinmektedir. Özellikle İhsaniye sınırlarında Aslankaya, Kapıkayalar, Göynüş Vadisi, Aslantaş, Yılantaş, Maltaş ve Kumcaboğaz gibi aslan veya kilim desenlerinin çok işlendiği kayaya oyulmuş anıtlar günümüze kadar ulaşmıştır. Başka yerlerde örnekleri bulunmayan bu kaya anıtları yalnızca ilimiz sınırlarındadır.

Frigya, Aslanlı Kaya, İhsaniye

c) Lidyalılar Dönemi (MÖ 660-546)

Manisa ilinde bulunan Sart Antik Kenti'ni merkez edinen Lidyalılar MÖ VII.yüzyıldan itibaren görülmeye başlamış olup Lidya'nın siyasi hakimiyeti, Dinar, Dazkırı ilçelerimiz ile Burdur iline kadar yayılmıştır. MÖ 546 yılında Perslerin Anadolu'ya egemen olmasıyla birlikte, Lidya dönemi de tarihten silinmiş oldu. İlimizin güney kesiminde bu dönem izleri görülmektedir.

ç) Persler Dönemi (MÖ 546-333)

İran'da "Akamenid" ve "Pers" olarak adlandırılan devlet, Kimmerlerin Anadolu'ya yaptıkları akınların Frig egemenliğini çökertmesi sonucu MÖ 6.yüzyıl başlarından itibaren Anadolu'ya girmeye başlamış ve Geleneia (Dinar) kentini Anadolu'nun eyalet merkezi yaparak MÖ 546 yılından itibaren de tamamen egemen olmuşlar, imparatorluk sınırlarını Makedonya'ya kadar uzatmışlardır. MÖ 334 yılında Büyük İskender'le yapılan savaşta yenilince, bütün imparatorluk sınırlarını Helen hâkimiyetine kaptırmışlardır. Bu döneme ait izler Tatarlı Tümülüsü ahşap boyalarında Altıntaş mezar taşında görülmektedir.

d) Helenistik Dönem (MÖ 333-30)

Büyük İskender'in komutanları zapt ettikleri ülkeleri paylaşmak için birbirleriyle mücadeleye giriştiler. Mısır, Babil, Makedonya'ya sahip olan komutanlar ile Anadolu hâkimi komutan Antigonos ile olan mücadele İpsos-Julia'da (Çay ilçesi) yapıldı (MÖ 301). Trakya ve Makedonya hâkimiyetleri zamanında yeni uygarlık anlayışı ile ilgili bir iz bırakmamışlarsa da ilimiz sınırları içinde kendi adına sikke (para) basabilecek bağımsız 16 kent devleti kurmuştur. Bunlardan önemlileri: Apemeia (Dinar), Synnada (Şuhut), Docimeon (İscehisar), Amorium (Hisarköy) ve Pentapolis (Beş şehir-Sandıklı bölgesi) adlarıyla bilinen kentlerdir.

e) Romalılar Dönemi(MÖ 30- 395)

Roma egemenliğinde kent sayıları çoğalmış özellikle barış döneminde 2. ve 3. yüzyıllarda ilimiz, mermer sanayi merkezi konumuna gelmiş ve tüm Roma topraklarına Dokimeion'dan(İscehisar) çıkarılan mermerler başşehir Synnada(Şuhut) olması nedeniyle, Synnada Mermeri adıyla işlenmiş, yarı işlenmiş veya ham blok olarak mermer ticareti yapılmıştır. Bu nedenle tüm kentler mermer kentleri konumuna gelmiştir.

f) Bizans Dönemi (395-1176)

9. ve 10. yüzyıl Türklerin Anadolu'ya akın ettiği devirdir. Kapadokyalı komutan Romanos Diogenes, Bizans İmparatoru olduğu zaman bütün kuvvetini doğuda Selçuklularla yapılacak savaş için toplamış, Selçuklu Sultanı Alparslan'a yenilmiş esir düşmüştür(1071). Malazgirt Savaşı'ndan sonra yeniden toparlanan Bizans Ordusu Bolvadin'de (1116) Konya'da (1146) ve daha sonra Mirykefalon'da (1176) Selçuklularla savaşmış ve sonunda yenilerek bu bölgeyi Türklere bırakmıştır.

AFYONKARAHİSAR'DA TÜRK HÂKİMİYETİ

Selçuklu ve Beylikler Dönemi:

Selçuklulara bağlı olarak Anadolu'da kurulan ilk beyliklerden biri de Sahipata Oğulları'dır. Bu beyliğin kurucusu Sahipata Fahrettin Ali, yaşamının büyük bir kısmını, mülkü saydığı Afyonkarahisar'da geçirmiştir. O zamana kadar "Karahisar" denilen şehre onun adına ithafen "Karahisar-ı Sahib" denmiştir. Sahibata'nın yerine geçen torunu Şemsettin Ahmet Bey, Germiyanolu'nun damadı idi. Germiyan Beyi II. Yakup samimî bir Osmanlı dostu idi. Beyliğini vasiyet yolu ile II. Murat'a bırakmış, böylece Germiyan Beyliği içinde bulunan Afyonkarahisar'da Osmanlılar'ın idaresine girmiştir. (1248)

Osmanlı İdaresinde Afyonkarahisar :

Afyonkarahisar, Beyazıt devrinde 1390 yılında Osmanlılara geçmiştir. Ankara Savaşı'nın(1402) ardından Germiyanlılar tekrar eski topraklarına sahip olmuşlarsa da son Germiyan Hükümdarı II. Yakup Bey'in 1429'da ölümü üzerine vasiyeti gereği bu topraklar tekrar Osmanlı hakimiyetine alınmıştır. Karamanoğulları ile Osmanlılar arasındaki bu gibi mücadelelerden oldukça etkilenen Afyonkarahisar havalisi II. Mehmet'in Karamanoğullarını ortadan kaldırmasıyla kesin bir şekilde Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. Afyonkarahisar, 1917 yılına kadar Bursa'ya bağlı kalmış, I. Dünya Savaşı sonuna doğru bağımsız mutasarrıflık olmuştur.

Şehitlik, Afyonkarahisar

Şehitlik, Afyonkarahisar

Afyonkarahisar'ın Kurtuluş Savaşı'ndaki Yeri?

Adımızı bütün dünyaya altın harflerle yazdıran İstiklal Savaşı'nın geçtiği ilimiz, coğrafi konumu dolayısıyla her dönem insanların ele geçirmek istediği bir yerdir. Bu sebeple İstiklâl Savaşı'nda Afyonkarahisar'ın önemli ve seçkin bir yeri vardır.

Yunanlılar, İngilizler tarafından Anadolu'yu işgale teşvik edilmişler ve onlardan büyük destek görmüşlerdir. Yunanlılar Ege Bölgesi'ni, dolayısıyla onun son kalesi ve durağı konumunda olan Afyonkarahisar'ı da bu yüzden işgal etmişlerdir. Afyonkarahisar, Yunanlılar tarafından iki defa işgal edilmiştir. Birinci işgal çok uzun sürmemiş ancak ikinci işgal yaklaşık 14 ay sürmüştür.

İlimiz topraklarına yerleşmiş bulunan Yunan kuvvetleri, önce Sakarya'da, daha sonra da bu yenilgiden kurtulamadan ve güçlenme fırsatı bile bulamadan Kocatepe-Dumlupınar arasında 26-30 Ağustos 1922 tarihlerinde Büyük Taarruz Harekâtı ile daha büyük bir darbe yiyerek yurdumuzdan kovulmuştur.

ARAŞTIRALIM

Ailenizde Milli Mücadele Dönemi'nde savaşlara katılmış bir yakınınız var mı?

Afyonkarahisar' daki şehitlikleri araştırarak bir sunum yapınız.

KARDEŐLERİMİZ, KOMŐULARIMIZ

İlimiz yedi farklı yabancı Őehirle kardeştir. TBMM' de alınan kararlarla kardeş Őehirlerimiz resmileŐmiřtir.

NO	KARDEŐ KENTİMİZ	ŐLKESİ
1	Nyrikyhaza	MACARİSTAN
2	Çubuksarı	ÇUVAŐİSTAN
3	Türkistan	KAZAKİSTAN
4	Hamm	ALMANYA
5	Peja	KOSOVA
6	Yunfu	ÇİN
7	Lazkiye	SURİYE

Hamm Bulvarı, Afyonkarahisar

Afyonkarahisar; Konya, UŞak, Kütahya, Denizli, Isparta, Eskişehir ve Burdur ile komşudur. Komşu illerimizle ticari ve turistik iliŐkilerimiz yoğun Şekilde devam etmektedir.

Frig Vadisi, Afyonkarahisar

2. ÜNİTE

ŞEHRİM ÇALIŞIYOR

EKONOMİK UNSURLAR

Afyonkarahisar ekonomik unsurlar yönünden, gelişmekte olan şehirler kategorisinde değerlendirilebilir. Gerek özel sektör, gerek de kamu son yıllarda ilimizin ekonomik kalkınması için yoğun bir çalışma halindedir.

Son yıllarda Afyonkarahisar, özel sektörün de yatırımlara yönelmesiyle sanayileşmede yeni bir döneme girmiştir. Afyonkarahisar'da büyük bir gelişme gösteren geçim kaynaklarından biri olan imalât sanayisi, kaymak ve kaymaklı şeker üretimi ile sucuk yapımı, şehir ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Bunun yanında makarna, un, yem, tuğla, yağ ve lâstik vb. imalât sektöründeki yatırımlar sanayileşme sürecini belirgin olarak ortaya koymaktadır. Başlangıçta tarıma dayalı olarak gelişme gösteren sanayi sektörü, günümüzde çeşitlilik göstererek gelişimini sürdürmektedir.

Afyonkarahisar ilinde 460 hektarlık organize sanayi bölgesi alanı mevcuttur. 270 hektarını sanayi parsellerine, 190 hektarlık kısmı ise yollara, yeşil alanlara, ticaret ve sosyal tesislere ayrılmıştır. Ayrıca Afyonkarahisar merkez ve ilçelerinde çeşitli büyüklükte de organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri bulunmaktadır.

Organize Sanayi Bölgesi, Afyonkarahisar

Afyonkarahisar ilinde ticarî hareket oldukça fazladır ve ilin ticarî önemi giderek artmaktadır. Bunun başlıca sebepleri coğrafi konum ve ulaşım imkânlarının elverişli olmasıdır. Mevcut durumda Afyonkarahisar ekonomisinin lokomotifi, yerel kaynaklara dayalı üretim yapan KOBİ'lerdir. Ayrıca termal turizm yatırımlarının da hızlanması, il ekonomisinin sektörel düzeyde çeşitlenmesine ve zenginleşmesine katkı sağlamaktadır. Afyonkarahisar'ın sanayi yapısına baktığımızda kamu ve özel sektöre ait kuruluşların sayısal dağılımı olarak şu şekildedir: 335 mermer tesisi, 125 gıda tesisi, 30 toprak/kum işleme tesisi, 13 yem ve katkı tesisi, 5 ambalaj tesisi, 4 dokuma tesisi, 8 orman ürünleri tesisi ve 29 diğer alanlardaki tesisler.

Afyonkarahisar Organize Sanayi Bölgesi, fiziken hizmetlerini 1984 yılından itibaren yoğunlaştırarak çalışmalarına hız vermiş, şehir merkezinden yaklaşık 4 km mesafedeki Beyyazı kasabası, eski Ankara yolu ve yeni çevre yolu üzerinde bulunan Çapak Kırı mevkinde kurulmuştur. Afyonkarahisar, konumu itibariyle kara yolları ve demir yolu ulaşımının merkezi yerinde bulunduğundan organize sanayi bölgesi hızla gelişmektedir.

Üç bin yıldan beri mermercilik yapılmakta olan Afyonkarahisar'da, bölgenin zengin ocaklarından çıkarılıp binlerce yıldır işlenen mermer blokları, gerek ülkemizin gerekse dünyanın birçok ünlü eserine estetik değer katmış ve katmaktadır. Özellikle İncehisar ve çevresinde çıkarılan mermer, farklı biçimlerde işlenmek suretiyle yurt içine ve yurt dışına satılmakta, yörenin geçim kaynağı özelliğini korumaktadır.

Katmanlı mermer (Ebruli)

DÜŞÜNELİM

Sizin yaşadığınız bölgede bulunan ekonomik faaliyetlerin isimlerini biliyor musunuz?

Sizin yaşadığınız bölgenin belirgin en meşhur ekonomik faaliyet nedir?

GELENEKTEN GELECEĞE

Evlıya Çelebi'nin Seyahatname'sinde Afyonkarahisar

Buraya Karahisar-ı Sahip derler. Sultanlık defterinde böyle yazılıdır. Sancak Bey iki tuğludur. Uleması çoktur. Halkı gayet iyidir. Kalede üç buğday ambarı ve cephane hazineleri ve 78 adet su sarnıcı vardır. Kapıları daima kapalı durur. Yılanı ve çıyanı gayet çoktur. Kimseler yoktur. Daire biçimindeki kale çevresi iki bin adımdır. Etrafı köy ve kasabalar, bağ ve bahçelerle süslüdür. Bu üç kale kapısından yukarı ve aşağı ne at nede katır inip çıkabilir. Orta hisarın kapısı kibleye karşıdır...

Bu şehrin hangi evine girersen bir saray görünür. Misafirhanesi ve haremi ayrıdır. Geniş avlular içindedir. Mükellet ve Müzeyyen İmaret Camisi burma minarelidir ki misli Bursa şehrinde ola... Hastalara şifa veren bir hamamı, yetmiş hücreli medresesi vardır... Yedi tekke vardır... Beş hamamı vardır... İki çarşısı vardır... Saraçhanesi hiçbir diyarda yoktur... Burada işlenen besatları hiçbir diyarda işlenmez... Zira Karahisar kösesi, sahtiyan ve gönleri pembeye çalan renktedir. Yüz dükkânlık tabakhanesinde üç bin kişi çalışır. Dükkânları şehrin dışında, derenin iki kenarındadır. Ayrı cami ve mescitleri vardır. On dokuz tüccar hanı vardır... Çarşı pazarı öyle kalabalıktır ki insan insanın omzunu sökemez. Zira büyük şehirdir ve çevresi gayet mamur kasabalardır. Nimetleri çoktur. Gayet mümin kimselerdir. Amma halkının rengi sariya meyyaldır. Zira bu bölge Afyonkarahisar bölgesidir ve ekseriya Afyonkarahisar tiryakisidir. Havası ve suyu güzel olduğu için nane çöpü gibi, lades kemiği gibi arık âdemler değillerdir. Bütün halk çuha, ferace ve kontoşlar giyerler. Âlim ve zenginleri samur ve sof ferace giyip gezerler. Halkı ekseriya Mevlevi olduğu için külah üzerine beyaz sarık sararlar ve cümle beyaz çarşaf bürünürler... Halkı gayet zekidir. Okumuşu ve düşünürü çoktur... Bu şehir münevver ve ruhani bir şehirdir. İnsan bu şehre girince kalbi, gözü açılır; bağ ve bahçelerinde gamı dağılır, canına can gelir.

KEÇECİLİK

Modern tasarım keçecilik

Geleneksel keçecilik

Kültürel mirasın konusu olan tepme keçecilik Afyonkarahisar'da da yaşamaktadır. Ülkedeki diğer merkezlerde olduğu gibi Afyonkarahisar'da da yeni ustalar yetişmemektedir. Bu durum tepme keçeciliğin geleceğe taşınmasının tehlikede olduğunu göstermektedir

YEMENİCİLİK

Afyonkarahisar'da kadın bir deri ustası, 500 yıl önce yemenici esnafı tarafından yaptırılan handa yemenicilik yaparak unutulmaya yüz tutmuş zanaatı tekrar gün yüzüne çıkartıyor.

Deri ustası Fatma KIVRAK, Taşhan, Afyonkarahisar

Afyonkarahisar'da bundan tam 500 yıl önce dönemin yemenici ustalarının aralarında para toplayarak yaptırdığı Taşhan, geçtiğimiz yıllarda restore edilerek unutulmaya yüz tutmuş el sanatının icra edildiği bir yer haline geldi. Deri sanatına merak salan ve ilk önceleri bu işi hobi olarak yapmaya başlayan Fatma Kivrak, unutulmaya yüz tutmuş yemeniciliği tekrar gün yüzüne çıkardı.

ARAŞTIRALIM

2016 yılında UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) tarafından ödül verilen Afyonlu keçe ustası kimdir?

NALBANTLIK

Son yıllarda hayvanların taşıt ve üretim amaçlı kullanımının azalması ile yok olmaya doğru giden mesleklerden biri de yerel nalbantlıktır. Özellikle Çay ilçemizdeki birkaç usta dışında bu işi yapanların sayısı yok denecek kadar azdır. Nalbantlık son yıllarda ise profesyonel olarak 'atçılık ve at yarışı' sektörü için önem kazanmış akademik eğitimi verilmeye başlanmıştır.

Son nalbant ustalarından, Çay

KUNDURACILIK

Hayatın gündend güne fabrikasyon ürünlere dönüştüğü çağımızda, el sanatları ve eski zanaatkarlar yok olmaya yüz tutuyor. Geçmişte ülkemizde her köyde bir kunduracı dükkanı bulunurken günümüzde neredeyse bu meslekle uğraşan kimse kalmadı. Yurt dışından ülkemize gelen hazır ayakkabıların mağazalarda yerini almasıyla unutulmuş kunduracılık mesleği, sadece bir iki kunduracının verdiği mücadeleyle ayakta durabiliyor. Afyonkarahisar' da Ayakkabıcılar Caddesi yıllara meydan okuyan tarihi dokusuyla hâlâ Afyon halkına hizmet vermeye devam etmektedir.

Kunduracı Dükkanı

Kunduracı Ustası

DÜŞÜNELİM

- *Sizin yaşadığınız bölgede tercih edilen meslekleri biliyor musunuz?
- *Sizin yaşadığınız bölgenin el sanatları ve zanaatçıların özellikleri nelerdir?

MANEVİ DÜNYAMIZA AÇILAN KAPILAR

Gedik Ahmet Paşa Camii, Afyonkarahisar

Afyonkarahisar'daki Gedik Ahmet Paşa Külliyesi'nin günümüze sağlam gelen bölümlerinden birisi Gedik Ahmet Paşa Medresesi'dir. Külliye ve külliye'nin önemli bir parçası olan medrese, adını banisinden alır. Bu yapı 1472 yılında inşa edilmiştir. Medresenin mimarı ise Ayaz Ağa'dır. Fatih Sultan Mehmet sefere çıktığında Gedik Ahmet Paşa Medresesi'nde namaz kıldığı söylenmektedir.

Mevlevi Camii, Afyonkarahisar

Mevlevi Camii, Afyonkarahisar

Halk arasında "Türbe" veya "Mevlevi Camii" isimleriyle de anılır. Caminin ana bölümleri; türbe, semahane, mescid, şerbethane, bacılar mahfili ve son cemaat yerinden oluşur. Ayrıca derviş hücreleri, matbah-ı şerif, selamlık dairesi, mezarlık ve harem daireleri bulunmakta ise de, bugün selamlık, mezarlık ve harem daireleri mevcut değildir. Binanın kesme taştan yapılmış kapısı üzerinde, kitabe yerine kabartma bir Mevlevi külahı yer alır. Tek şerefeli minaresi bulunmaktadır.

Afyonkarahisar'ın ibadet mekânlarından birisi olan Mısri Camii, hem tarihiyle hem de muazzam mimarisiyle Mısri Mahallesi'nde bulunmaktadır. 1593 yılında Kasım Paşa tarafından inşa ettirildiğinden Kasım Paşa Camii olarak da anılmaktadır. Evliya Çelebi ise Seyahatname'sinde bu yapıdan Abdürrahman Efendi Camisi olarak bahsetmiştir.

Mısri Camii, Afyonkarahisar

Ulu Camii, Afyonkarahisar

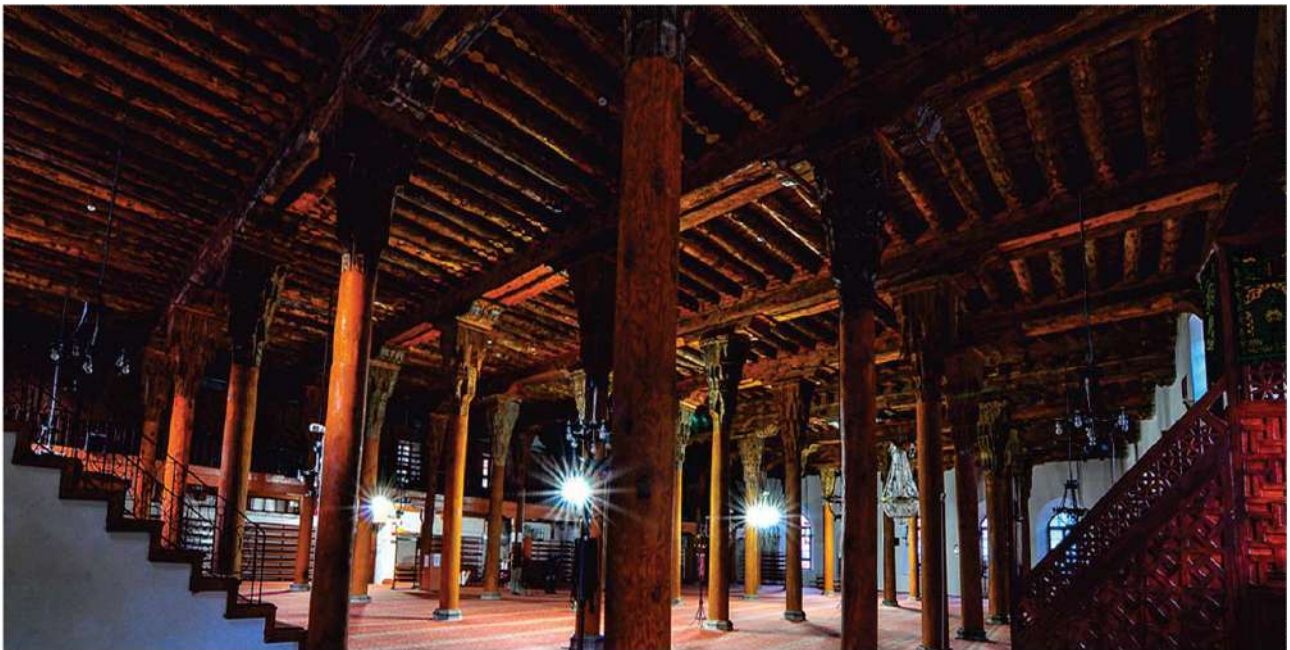

Ulu Camii, Afyonkarahisar

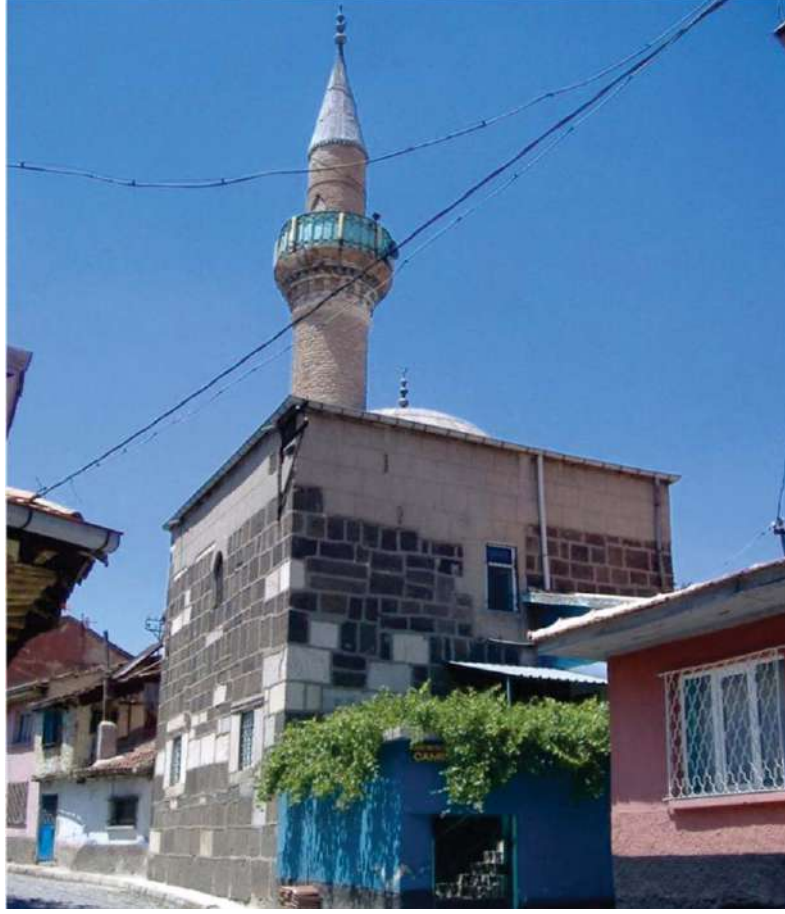
Afyonkarahisar'ın en büyük camilerinden birisi olan Ulu Cami, Anadolu Selçukluları Devri'nde (1272-1277) yıllarında Sahipata Nusretiddün Hasan tarafından yaptırılmıştır.

Kendi adı ile anılan mahallede kargir dört köşe kalın duvarlar üzerine toprak damlıyken şimdi bakır kaplı çatı ile örtülmüş çatı beş sırada sekizerden kırk ahşap sütun üzerine oturtulmuştur. Ahşap sütunlar üzerine konan ahşap sütun başlıkları sarkıt ve baklava dilimlidir. Başlıklar üzerine konan ahşap atıkların yan yüzeyleri renkli motiflerle işlenmiş ise de, bugün çok az izleri kalmıştır.

Doğuya, batıya, kuzeye bakan üç kapısı vardır. Selçuk tarzı oymalı iki kanatlı minber kapakları üzerindeki kitabede sureler ile ilk yapım tarihini belirten yazı vardır. Mimarı Emir Hacı Bey'dir. Caminin ilk büyük onarımı 1341 yılında Muzafferüddünoğlu Minüddün Emir Abdullah Bey tarafından yaptırılmış ve doğu cephedeki kapı üzerine bir yazıt konulmuştur. Zamanımızda eski biçimi korunarak yeniden onarılan cami, ahşap mimarisi ve sırlı tuğlalı baklava dilimi tuğla mimarisiyle Selçuklu Dönemi'nin eşsiz örneklerinden biridir.

Ulu Camii, Afyonkarahisar

Kâbe Mescidi, Afyonkarahisar

Afyonkarahisar'ın merkezinde sade bir mimariye sahip olan Kâbe Mescidi, pek bilinmese de şehrin önemli tarihi eserlerinden birisidir. Ulaşımı kolay bir noktada bulunan Kâbe Mescidi, Çavuşbaş Mahallesi'ne bağlı olup Karahisar Kalesi'nin hemen altında yer almaktadır. Bunların dışında Afyonkarahisar merkez ve tüm ilçelerinde yüzlerce tarihi cami bulunmaktadır. Her birinin ayrı bir hikâyesi ve manevi özelliği vardır.

ARAŞTIRALIM

Yaşadığınız bölgede bulunan camilerin tarihini araştırınız.

GEÇMİŞTEN KALANLAR

3. temamızda şehrimizin tarihsel süreçleri anlatılırken birçok tarihi eserden ve ören yerinden bahsedilmişti. Şehrimiz tarihi ve turistik eserleri ile adeta bir açık hava müzesidir. İl merkezinde ve ilçelerimizde yüzlerce tarihi eser, kalıntı, antik kent vb. bulunmaktadır. Bunlardan sadece bazılarını inceleyeceğiz.

Apameia Antik Kenti, Dinar

Afyonkarahisar'ın pek bilinmeyen antik yerleşim alanlarından sadece biri olan Apameia Antik Kenti, zengin kalıntılara sahip olmasa da kayda değer tarihi eserleri vardır. Dinar ilçemizde olan bu şehir Antik Roma Dönemi'nde Kelainai adıyla biliniyordu. Apameia, Efes Antik Kenti'nden sonraki en önemli antik şehir olarak kabul edilmektedir.

Amorium Antik Kenti, Emirdağ

Amorium Antik Kenti, Roma ve Bizans döneminde en parlak dönemini yaşamıştır. Roma Dönemi'nde kendi sikkelerini bastırmış olup Bizans döneminde ise merkezi bir önem kazanmıştır. Fakat sadece Bizans ve Roma'nın değil, Anadolu Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu'nun da izleri vardır.

Frigler efsanevi kralları Midas döneminde güçlü bir devlet konumuna gelmişlerdir. Hititler gibi Anadolulaşan ve Afyonkarahisar-Eskişehir-Kütahya illerinin birleştiği bölgede özgün bir kültür oluşturan Frigler bu bölgede kült mezar ve mezar anıtları biçiminde, büyük boy kaya blokları üzerine işlenmiş Ana Tanrıça Kibele(Kybele) kültüne ait tapınak cepheleri ile yine Ana Tanrıça Kibele kültüne ait aslan kabartmalarıyla dünyanın en ilginç ve en değerli eserlerinin yaratılmasını sağlamışlardır.

Özellikle Afyonkarahisar'ın kuzeyinde bulunan Göynüş Vadisi ve Döğer Bölgesi'nde bulunan Aslantaş, Yılantaş, Maltaş, Kapıkaya I ve Kapıkaya II gibi dünyada eşi bulunmayan Frig Kaya Anıtları bunların başlıcalarıdır. Frigler MÖ 6. yüzyıl sonlarından itibaren siyasi üstünlüğü yitirmiş olmalarına rağmen Afyonkarahisar ve çevresinde Frig kültürü, dini ve mitolojisi yüzlerce yıl daha devam etmiş, bölgede bin yıl Frig dili konuşulmuştur.

Ayazini Kilisesi, Frigya

Peri Bacaları, Frigya

Bunların dışında Synada (Şuhut), Docimeium (İscehisar), Palaeobeudus (Bolvadin), İpsos (Çay-Bolvadin) ve şehrimizin geniş bir alanına yayılmış olan Pentapolis Kentleri de tarihi mirasımızın bir parçasıdır.

Buzluk Mağarası, Sultandağı

Afyonkarahisar'ın mağaralarından biri olan Buzluk Mağarası, Sultandağı ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Buzluk Mağarası'nın girişi bir kişinin geçebileceği genişliktedir. İçinde üç kademe vardır ve girdiğiniz anda mağaranın soğuk havasıyla karşılaşsınız. Aşağı doğru indikçe hava daha fazla soğumaktadır ve yerlerdeki buzlanmalar artmaktadır.

Kurtini Mağarası

Afyonkarahisar-Sandıklı'da bulunan Kurtini Mağarası, ilçe merkezine 34 kilometre uzaklıktadır. Orman içinde bulunan mağara, Bökenin Yurdu olarak adlandırılan bir yerdedir.

Karahisar Kalesi, Afyonkarahisar

Afyonkarahisar Kalesi, merkezin her noktasından kendini göstermektedir. Karahisar Kalesi, Hititler Dönemi'nde II. Murşili tarafından yapılmıştır. O dönemdeki ismi ise "yüksek tepe şehri" anlamına gelen Hapanuva idi. 226 metre yüksekliğe sahip bir kaya üzerine kurulmuş olan Karahisar Kalesi sönmüş bir volkandır. Tüm heybeti ile şehrimizin doğal sembolüdür. Hakkında türküler yakılan, birçok efsane anlatılan Karahisar Kalesi, Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde de yer almaktadır.

ARAŞTIRALIM

Karahisar Kalesi ile ilgili bilgilerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.
Karahisar Kalesi türküsünü dinleyip hikayesini araştıralım.

AFYONKARAHİSAR' DA TURİZM

İlimiz, binlerce yıllık medeniyetlerin kültür ve sanatını yansıtan arkeolojik kalıntılarıyla, milyonlarca yılda oluşmuş mağaralarıyla, termal zenginlik ve tabiat güzellikleriyle, ören yerleriyle yüzyıllardır alın teri ve göz nuru ile süre gelen el sanatlarıyla, peri bacalarıyla, açık hava tapınaklarıyla ve mutfağıyla turizm potansiyeli fazla olan bir yöremizdir. İlimiz, yerli ve yabancı turistler için "deniz dışında" aranan pek çok tarihî ve tabii güzelliklerin bulunduğu bir turizm cenneti konumundadır. Ancak ilimizin çağdaş turizm sektörünün yaratmış olduğu imkânlardan tam anlamıyla yararlanabildiğini söyleyemeyiz. Bunun başlıca sebeplerinden biri, ilimizin geçici tur güzergâhı üzerinde olmasıdır. İkinci sebep ise toplumda turizm bilincinin tam olarak oluşmaması, çağdaş turizm sektörünün ihtiyaç duyduğu yatırımlara yönelmemesidir.

Emre Gölü Kıyısı, Frigya

Son yıllarda turizmin yıl boyunca yoğunluk kazanması için Turizm Bakanlığınca, turizmi çeşitlendirme politikası uygulanmıştır. Turizm çeşitlerinden en önemlisi "termal turizm" faaliyetini yıl boyu sürdürebilmektedir. Afyonkarahisar, Türkiye'de kaplıca ve ılıca yönünden sayılı iller arasındadır. Bu sebeple son yıllarda fertler, şirketler ve kooperatifler termal turizme yönelik yatırımlara yönelmişlerdir. Yapılan ve yapılacak olan bu yatırımların sonunda Afyonkarahisar turizmde hak ettiği yerini alacaktır. Kaplıcaları, zengin tabiat yapısı, tarihî eserleri, alternatif turizm çeşitliliği, kültür ve inanç turizmi, festival ve şenlikler gibi çeşitli turizm değerlerine sahip olan Afyonkarahisar, Anadolu'nun batı yakasında bir kavşak noktası olup doğuyu batıya, kuzeyi güneye bağlayan tabii bir kapı konumundadır. Bu yüzden turizm potansiyeli yönüyle ülkemizin sayılı illeri arasındadır.

ARAŞTIRALIM

İlimizdeki tarihsel ve kültürel eserleri daha ayrıntılı incelemek için kitaplara kütüphanelere başvurabiliriz. İl ve ilçelerimizdeki tanıtım ofisleri, kültür birimleri ile ayrıca aşağıdaki resmi internet sitelerinden faydalanabilirsiniz:

Afyonkarahisar Valiliğinin, www.afyonkarahisar.gov.tr

Afyonkarahisar İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün,
www.afyon.ktb.gov.tr

Afyonkarahisar Belediyesinin, www.afyon.bel.tr

Ayrıca şehrimizi tanıtan birçok farklı internet sitesi de bulunmaktadır.

YOLLARIN KESIŐTİĐİ İL: AFYONKARAHİSAR

Kara Yolu: Demir yollarının birleştiği kavŐakta bir merkez durumunda olan Afyonkarahisar, ulaşım açısından büyük önem taşır. Bu demir yollarından biri Konya zerinden Adana'ya, oradan da Akdeniz'e ulaşır. Bir diğeri Kütahya zerinden İç Anadolu ve Marmara'ya gider. Batıya yönelik iki hattan ilki UŞak, Manisa'dan İzmir'in Basmahane Garı'na varırken, ikincisi Aydın'a uğrayıp İzmir Alsancak'a girer. Bursa'dan 289, Zonguldak'tan 525 ve Rize'den 1116 km uzaklıkta bulunan Afyonkarahisar, kara yolu bakımından da önemli bir konuma sahiptir. İç Anadolu, Akdeniz, Marmara ve Ege gibi yurdun çeşitli yönlerinden gelen kara yollarının birleştiği bir nokta görünümündedir. İller arasındaki kara yolları, asfalt kaplı yollardandır. Öte yandan hava alanına sahip olup havadan ulaŐıma da açıktır.

Otogar Kavşağı, Afyonkarahisar

Demir Yolu: 1888 yılında HaydarpaŐa'dan başlayan demir yolu hattı, önce Ankara, sonra Eskişehir-Afyonkarahisar-Konya-UlukiŐla-Pozantı-Yenice-FevzipaŐa hatlarıyla 20 yılda tamamlanmıştır. İlk demir yolu hattı İzmir-UŞak- Afyonkarahisar (Őimdiki Afyonkarahisar Şehir İstasyonu) 1906 yılında tamamlanmıştır. 1892 yılında Eskişehir-Kütahya-Afyonkarahisar arası, 1896 yılında Afyonkarahisar-Konya arasındaki demir yolu güzergâhı tamamlanmıştır. Őimdiki 7. Bölge Müdürlüğü binası 19 Temmuz 1939 yılında iŐletmeye açılmıştır.

Afyonkarahisar Garı, demir yollarının önemli kavşak noktasında olması ve Afyonkarahisar ilinin zengin yer altı kaynakları sebebiyle gerek transit, gerekse Afyonkarahisar Gar'dan sefere başlayan trenlerle yk ve yolcu taŐımacılıĐı açısından büyük önem arz etmektedir.

İlimiz merkezi, ülkemizde dört ayrı demir yolu hattının birleştiği noktada bulunan tek il merkezi olma özelliğini taşımaktadır. Afyonkarahisar avantajlı konumu ve geçmişte yapılan yatırımlar sonucu demir yolu yönünden çok şanslıdır. Ülkemizin her yönüne demir yolu ile ulaşım sağlanmakta olup Afyonkarahisar Garı'ndan günde ortalama 18 tren geçmektedir. İl merkezimiz demir yolları ile komşu illerden Konya, Isparta, Denizli ve Kütahya illerine doğrudan, Eskişehir, Uşak'a Kütahya, Burdur'a Isparta illeri topraklarından geçmek suretiyle bağlanmaktadır. Şehrimizden geçen toplam demir yolu uzunluğu 394 km'dir. İlimizden geçmesi planlanan hızlı tren hattı için de çalışmalar devam etmektedir.

Ali Çetinkaya Garı, Afyonkarahisar

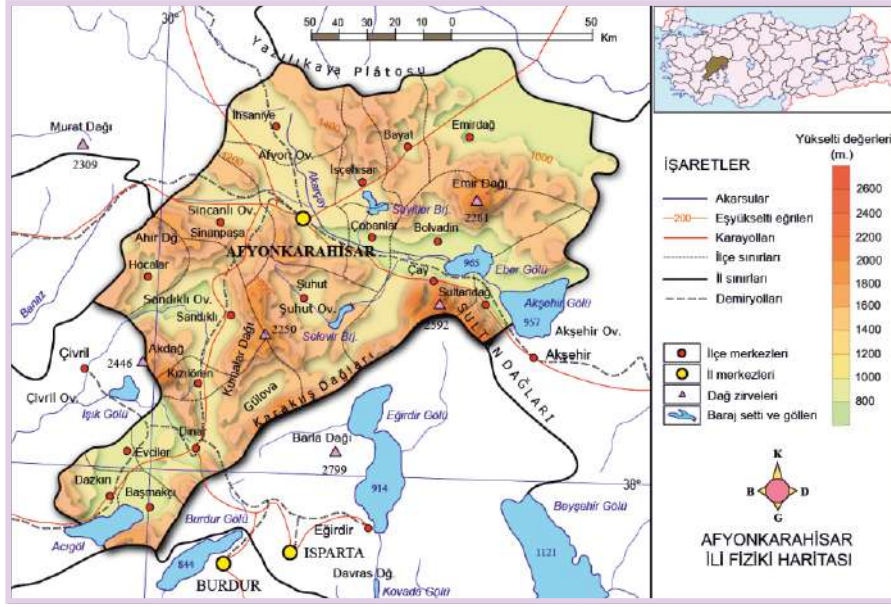

Şehir (İzmir) İstasyonu, Afyonkarahisar

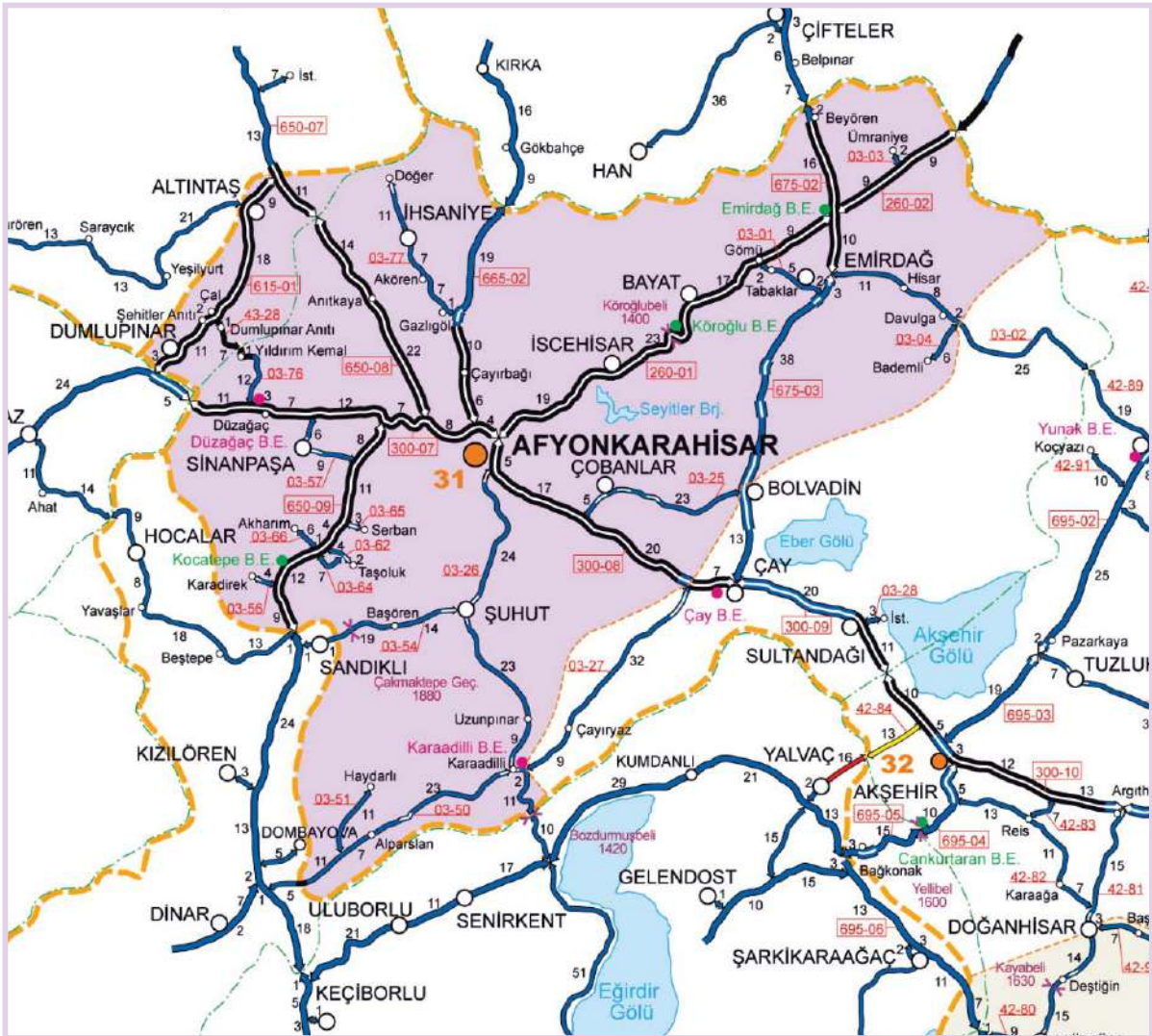
Hava Yolu: İlimiz merkezine 60 km uzaklıkta bulunan Zafer Havalimanı, 25 Kasım 2012 tarihinde hizmete açılmıştır. Kütahya, Afyonkarahisar ve Uşak illerine hizmet vermesi nedeniyle Türkiye'nin ilk bölgesel havalimanıdır. Açıldığı tarih itibariyle Türkiye'nin 4. büyük havalimanıdır. Çoğunlukla Almanya, Belçika gibi Avrupa'da bulunan gurbetçi vatandaşlarımıza kolay ulaşım sağlaması, hac mevsiminde özellikle İstanbul'da oluşan yoğunluğu azaltmak için bu seferlerin Zafer Havalimanı ile yapılması planlanmıştır. Aynı zamanda Kütahya ve Afyonkarahisar'da bulunan termal tesislere yabancı turist çekmekte büyük önem arz etmektedir.

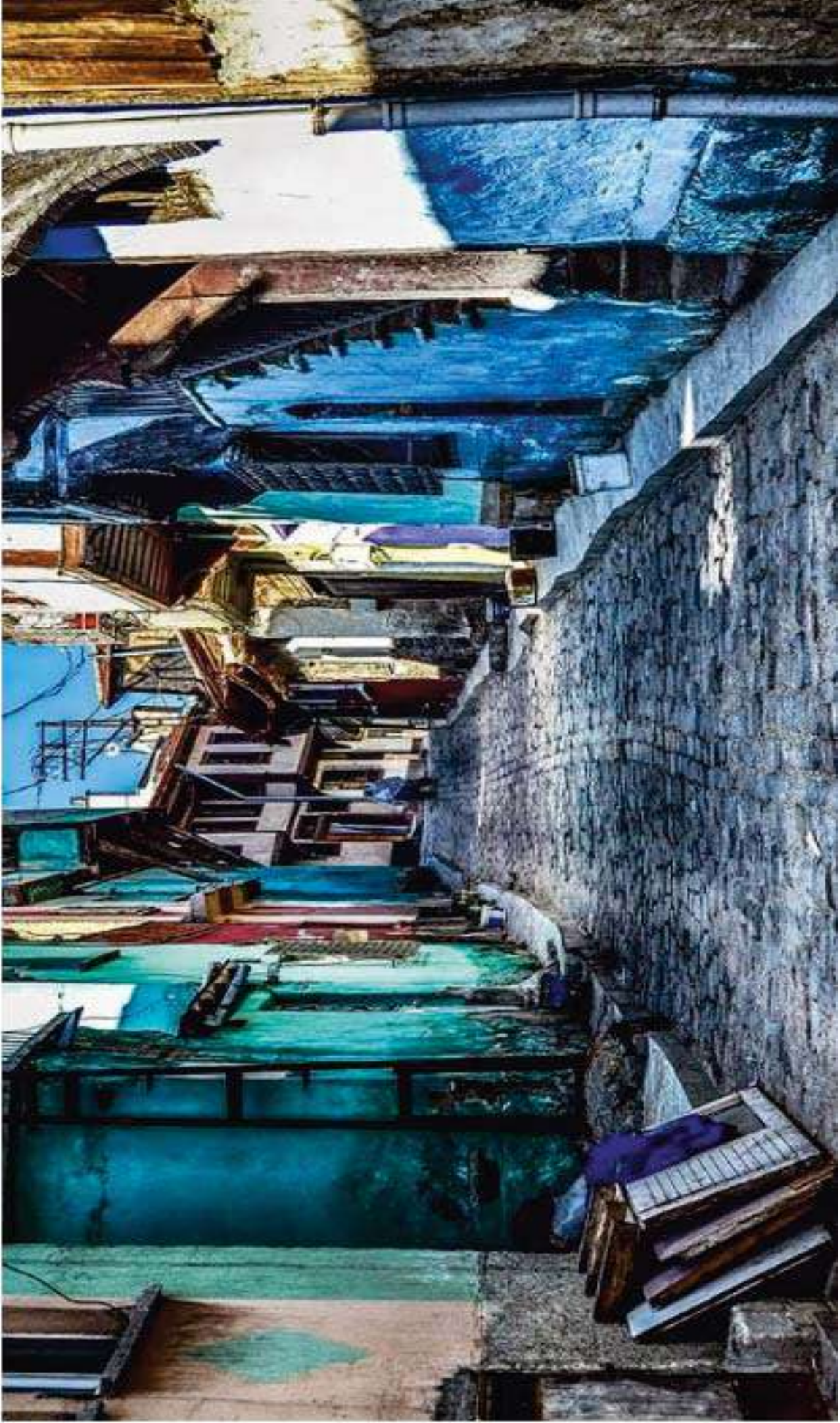
Zafer Bölgesel Havalimanı

Afyonkarahisar Fiziki Harita

Afyonkarahisar Karayolları Haritası

Afyonkarahisar

3. ÜNİTE

ŞEHRİMDE BEN

ŞEHRİMİZ, KÜLTÜRÜMÜZ

Gedik Ahmet Paşa Kütüphanesi, Afyonkarahisar

Kütüphanelerin insanları etkileyen ayrı bir havası vardır. Bir de kitap kokusunu seviyorsanız tam sizin için bir yerdir. Uzun süredir aranan bir kitabı bulduğunuzda duyduğunuz mutluluk ve heyecan paha biçilemez bir duygudur.

Çağımız her ne kadar teknoloji çağı olsa da okuma kültürü açısından kitapların her zaman ayrı bir yeri vardır. Kütüphanenin rafından alınan bir kitabın verdiği mutluluğu, kitabın kapağını açmanın verdiği heyecanı ve o kitap kokusunu hangi teknolojik alette bulabilirsiniz? Ayrıca şarjının bitmesi de söz konusu değildir.

Gedik Ahmet Paşa İl Halk Kütüphanesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Merkez Kütüphanesi herkesin rahatlıkla ulaşım sağlayabileceği ve zengin kitap kaynağına sahip kütüphanelerimizdir. Afyonkarahisar İl Halk Kütüphanesi'nin adını aldığı Fatih Sultan Mehmet ve II. Beyazıt Dönemi sadrazamlarından Gedik Ahmet Paşa, Anadolu ve Karaman Seferleri sırasında uzun yıllar ilimiz Afyon'da kalmış ve 1473 yılında cami, hamam ve medreseden oluşan İmaret Külliyesi'ni yaptırmıştır. Medreseye 200 kadar kitabını bağışlayarak Gedik Ahmet Paşa Medrese Kütüphanesi'ni kurmuştur.

İl merkezimizde ve ilçelerimizde kitapların bu renkli dünyasına dalabileceğimiz onlarca kütüphane ve onlarca okuma salonları kitap dostlarını beklemektedir.

DÜŞÜNELİM

Daha önce il veya ilçemizdeki bir kütüphaneye gittiniz mi?
Sizce geleceğin kütüphaneleri nasıl olmalıdır?

Dumlupınar Bilim ve Sanat Merkezi

Dinar Bilim ve Sanat Merkezi

Hedef kitledeki üstün veya özel yetenekli çocukların, bireysel yeteneklerinin farkında olmalarının ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla olan BİLSEM'ler şehrimizin önemli bir merkezidir. Bu merkezlerde bilim alanındaki son yenilikler takip edilerek gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca kültür ve sanat alanında da farkındalık oluşturacak çalışmalar sürdürülmektedir.

1987 yılından bu tarafa Belediyemiz bünyesinde hizmet veren Afyonkarahisar Belediyesi Musiki Eğitim Merkezi, her yıl düzenli olarak Türk halk müziği ve Türk sanat müziği konserleri düzenlemektedir. Kentimizde Türk sanat müziği ve Türk halk müziğinin gelişmesinde etkin bir rol üstlenen Afyonkarahisar Belediyesi Musiki Eğitim Merkezi tarafından düzenlenen konserlere çok sayıda seçkin davetlinin yanı sıra vatandaşlarımızda yoğun ilgi göstermektedir.

Afyonkarahisar'da bir konserden

DÜŞÜNELİM

Daha önce bir konsere gittin mi?
Sinemada/tiyatroda ilk kez izlediğiniz eserin adı neydi?
Bu ilk seyirlerde yaşadığınız duyguları hatırlıyor musunuz?

Afyonkarahisar merkezde iki sinema merkezi ve belediyeye bağlı şehir tiyatrosu bulunmaktadır. Afyonkarahisar Belediye Şehir Tiyatrosu çalışmalarını sürdürmeye devam etmektedir. Belediye tiyatrosunun tüm oyunlarını neredeyse "kapalı gişe" oynaması şehrin aslında tiyatroya ve sanata olan ilgisinin de açık göstergesidir.

Şuhut ilçe merkezinde Hacıvelioğlu Evi olarak bilinen sivil mimari örneğini de oluşturan ev, Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları tarafından Kurtuluş Savaşı sırasında karargâh olarak kullanılmıştır.

Mustafa Kemal Atatürk Nutuk'ta "24 Ağustos 1922'de karargâhlarımızı, Akşehir'den taarruz cephesi gerisindeki Şuhut kasabasına naklettirdik.25 Ağustos 1922 sabahı da Şuhut'tan muharebeyi idare ettiğimiz Kocatepe'nin güneybatısında çadırılı ordugâha naklettik.26 Ağustos sabahı Kocatepe'de hazır bulunuyorduk. Sabah saat 05.30'da topçu ateşimizle taarruz başladı." diyerek Şuhut'un önemini dile getirmiştir. Çok kısa süre burada kalan karargâha, Mustafa Kemal de gelmiş, bu konakta misafir edilerek ağırlandı. Mustafa Kemal savaş öncesindeki son geceyi burada geçirmiştir. Bu tarihi ev günümüzde "Atatürk Evi" olarak ziyaretçilerine hizmet vermektedir.

Atatürk Evi, Restorasyon Öncesi Durumu (2003 Şubat Ön Cephe)

Atatürk Evi, Şuhut (2003)

Atatürk Evi, Şuhut (Günümüz)

DÜŞÜNELİM

Şuhut Atatürk Evi'nin önceki ve sonraki halini inceleyince ne düşündünüz?

"Tarihi korumak tarih yazmak kadar önemlidir." sözünü açıklayınız.

AFYON LİSESİ (KARAHİSAR-I SAHİP MEKTEB-İ İDADİ-İ MÜLKİ)

Afyon Lisesi (Cumhuriyetin ilk yılları)

Afyon Lisesi (Günümüz)

Afyon Lisesi, yetiştirdiği devlet, siyaset ve bilim adamları ile tarihe geçmiş bir okulumuzdur. Başta 9.Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL ve 10.Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet SEZER olmak üzere birçok ünlüyü yetiştiren Afyon Lisesinin tarihi 1868 yılında eğitime başlayan Karahisar-ı Sahip Rüştüyesine dayanır. İki katlı, ahşap binanın alt kısmı teneffüshane olarak kullanılıyordu, üst kısmı ise derslane olarak kullanılmaktaydı. Öğrenciler dershaneye ayakkabılarını çıkararak girerlerdi.

Osmanlı eğitim sisteminde bugünkü lise düzeyinde eğitim veren okullar idadi'ler olduğu için, Afyon Lisesinin kuruluş tarihi 1895 olarak kabul edilmektedir. Okul zamanla yıprandığı için 1903 yılında tamir görmüş. İstasyon Caddesi'ndeki bugünkü binasının yapımına 1914 yılında başlanılıp 1916 yılında tamamlanmıştır. Mimarı ise Avdik Avdis'tir.

Afyon Lisesi Milli Mücadele yıllarında İngilizler tarafından işgal edilmiş karargâh olarak kullanılmış, bu sürede eğitim verememiştir. Kurtuluş Savaşı sonrasında Karahisar-ı Sahip Mekteb-i Mülki'si 1922 yılında 9 sınıflı Sultaniye dönüştürülmüştür. Sultani olarak kısa bir süre eğitim veren okul önce ortaokula sonra da tekrar 1929-1930 eğitim öğretim yılında liseye dönüştürülmüştür.

Köklü geçmişe sahip lisemizden siyasetçilerden profesörlere, rektörlerden, bilim adamlarına, sanatçılardan gazetecilere pek çok önemli şahsiyet mezun olmuştur. İşte onlardan bazıları:

CUMHURBAŞKANLARIMIZ

9. Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL ve 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet SEZER.

9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel ve 10. Cumhurbaşkanımız Ahmet Necdet Sezer

Bakanlarımız Prof. Dr. Veysel Eroğlu, İsmet Atilla, H. İbrahim Özsoy.
Genelkurmay Eski Başkanları Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı ve Orgeneral
İlker Başbuğ.
Sinema yönetmeni Yücel Çakmaklı.
Ses sanatçıları Emel Müftüoğlu ve Neco (Nejat Sesyılmaz)
Korgeneral Hasan Kundakçı
Gazeteci-Yazar Selahattin Duman...

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Forsu

ARAŞTIRALIM

İki cumhurbaşkanı yetiştirmiş bir şehir olarak cumhurbaşkanlığı
forsunun anlamını biliyor musun?

BU YURDU BİZE VERENLER...

26 Ağustos 1922 günü, saat 05.30 'da top ateşiyle aydınlanan Kocatepe'den fırlayan ordumuz, sıra sıra tel örgülü, makineli tüfek ve top yuvalarıyla pekiştirilmiş Yunan mevzilerine, büyük bir insanüstü güçle atılarak saldırıya geçmiş; makasla, dipçikle hatta elleriyle, bedenleriyle parçaladıkları tel örgüleri aşip mevzileri bir bir ele geçirerek Kurtuluş Savaşı destanını yazdırmıştır. Başkomutanımızın önderliğinde, milletimizin bütün insanların büyük çaba ve destekleri ile yurdumuz içinde bir tek düşman askeri bırakılmayınca dek bu taarruz harekâtımız sürdürülmüş ve 9 Eylül' de İzmir'de noktalanmıştır.

Büyük Taarruz'un en büyük savaşları Afyonkarahisar ve Kütahya illerinin sınırlarında yapılmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bizzat yönettiği Büyük Taarruz Savaşı'nda 1. ve 2. ordu arasında sıkıştırılan düşman birlikleri Afyonkarahisar ili sınırları içinde yok edilmişlerdir. Her karış toprağı şehitlerimizin kanıyla sulanan ve Kurtuluş Savaşı'nın simgesi olmuş şehrimiz Afyonkarahisar, büyük zafere ev sahipliği yapmıştır. Anılarının yaşatılması için şehrimizde birçok şehitlik yapılmıştır.

Bunlardan bazılarını tanıyalım:

KOCATEPE ANITI

Afyonkarahisar ili merkez ilçesine bağlı Büyükkalecik kasabası sınırları içinde ve 1874 rakımlı Kocatepe üzerinde bulunmaktadır.

Kocatepe Anıtı, Afyonkarahisar

Kocatepe; Anadolu'nun ve Türk Ulusunun kurtuluşunu sağlayan Büyük Taarruz'un 26 Ağustos 1922 tarihinde Başkomutan Mustafa Kemal tarafından başlatıldığı, sevk ve idare edildiği yerdir. Konum olarak Afyonkarahisar ve Sinanpaşa ovalarına hakim bir tepedir.

Başkomutan Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları 25 Ağustos 1922 akşamı Kocatepe'ye gelerek 26 Ağustos sabahı Büyük Taarruz'u burada başlatmışlardır. Büyük Taarruz'un ilk safhasını burada tesis edilen karargâhından ve halen mevcut olan siperden bizzat sevk ve idare etmiştir.

4 ton ağırlığındaki Kocatepe Anıtı bronzdan yapılmış olup kaidesi ile beraber 7,5 metre yüksekliğindedir. Afyonkarahisar'da her yıl 26-30 Ağustos tarihleri arasında yapılan Zafer Haftası kutlamaları, 26 Ağustos günü Kocatepe'de yapılan ilk tören ile başlayarak beş gün sürmektedir.

ÇİĞİLTEPE ŞEHİTLİĞİ

Düşman kuvvetlerinin önemli bir savunma hattı olan Çiğiltepe'yi almakla görevlendirilen 57. Tümen Komutanı Miralay Reşat Bey, tepeyi yarım saat içerisinde alacağını Başkomutan Mustafa Kemal'e söz vermesine rağmen tepeyi alamayınca beylik silahıyla hayatına son vermiştir. Bu acı olaydan kısa süre sonra tepeyi ele geçiren Mehmetçik, düşman ordusunu perişan etmiştir. 57. Tümen Komutanı Miralay Reşat Bey ve şehit düşen Mehmetçiklerin anısına 1996 yılında yapılmıştır. Bu şehitlik, adeta kahraman Türk askerinin çelikleşmiş iradesinin timsali olarak şehrimizi korumaya devam etmektedir.

Çiğiltepe Şehitliği, Sinanpaşa

DÜŞÜNELİM

Kurtuluş Savaşı destanımızın yazıldığı yerlerden Kocatepe'yi daha önce ziyaret ettiniz mi? Ziyaret ettiyseniz neler hissettiniz?

HALK KÜLTÜRÜ

Yerel özelliklere dayanan somut olmayan kültürel miras öğeleri olarak halk oyunları, maniler, düğün-bayram törenleri, yemekler, giyim-kuşam vb. görebiliriz. Şehrimizdeki bazı kültürel öğeleri kısaca inceleyelim:

HALK OYUNLARI

Kültür değerlerimizin vazgeçilmezlerinden biri de halk oyunlarıdır. Bu kültürün kuşaktan kuşağa aktarılmasında anne ve babalarımıza çok fazla görev düşmektedir.

Afyonkarahisar; Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümü'nde konum itibarıyla Marmara, İç Anadolu, Ege ve Akdeniz bölgelerini adeta birbirine bağlayan bir geçiş noktası durumundadır. Bu bakımdan Afyonkarahisar halk oyunlarında diğer bölgelerle etkileşim dikkati çekmektedir. Oyunlarımıza baktığımızda Ege'nin zeybek figürleri ve yavaşlığını görebiliriz. Buna karşılık yine halk oyunlarımızda İç Anadolu yöresinin hareketli ve kıvraklığına da rastlanır. İç ve Güney Anadolu oyunlarının vazgeçilmezi kaşıklarda yöremiz halk oyunlarının içerisine girmiştir.

Yöresel halk oyunu

Bir kültür denizi olan şehrimizde kadınlara ve erkeklere has halk oyunları olduğu gibi kadın ve erkeklerin birlikte oynadığı oyunlar da vardır. Ayrıca kırık oyun havaları, kerem havaları, yiğitleme koçaklama (Koroğlu, İslamoğlu, Sinanoğlu vb.), teke havaları gibi oyunlar da şehrimizde oynanan diğer oyunlardandır.

HEZİN HEZİN GİR KAPIDAN

(Fadik Türküsü)

Hezin hezin gir kapıdan
Sensin gönlümü avudan
Yatamadım mis kokudan
Aman Fadik, edalı Fadik
Gümüştan dökmeli Fadik

A yârim aman, ellere demem
Oynayışın, sallanışın del'etti beni
Aman aman kül etti beni

Gökyüzünde parlayanlar
Ah hele yıldız değil mi?
Bizi baştan çıkaran da
Ah hele o kız değil mi?

A yarım aman, ellere demem
Oynayışın, sallanışın del'ettin beni
Aman aman kül etti beni

Hezin hezin gel buraya
Seni alırlar araya
Şeftalisi on paraya

Aman eller, canım eller
Mani söyler dudu diller
Oynayışın, bulanışın
Del'etti beni
Kül etti beni, ellere demem

Şehrimizde İç Ege Ağzı olarak kabul edilen bir söyleyiş hakimdir. Temel özellik olarak -yor ekinin -yo, -yon şeklinde söylenmesi gösterilebilir. Birçok sözcüğün yerel ağızlarda daha kısa ve birleştirilmiş (kaynaşmış) söyleyişi hakimdir. Özellikle köy ve kasabalarda yerel ağzın güncelliğini koruduğu görülmektedir.

DÜŞÜNELİM

"Ne yapıyorsun?" tabiri Afyon ağzında "ne diyon?" şeklinde kullanılmaktadır. Bu ses değişikliklerinin sebebi ne olabilir? Bildiğiniz diğer yerel söyleyiş ağızlarını da belirtiniz.

Kültürümüzün vazgeçilmezlerinden biri de sözlü edebiyatımız içinde yer alan masal, destan, efsane, türkü, mani, deyiş ve ninnilerimizdir.

Engin bir tarihe ve zengin bir kültüre sahip Afyonkarahisar, Anadolu'nun en eski uygarlık merkezlerinden ve beş bin yıllık bir yerleşim merkezi olması münasebetiyle çok zengin bir sözlü edebiyat geçmişine sahiptir.

MANİ ÖRNEKLERİ

Kalden iniş m'olur?

Ham demir gümüş m'olur?

Yar dedim de bir öptüm

Sonradan dönüş m'olur?

Afyon'un çarşısına

Gün doğar karşısına

Hiç insan aşık mı olur

Kapı bir komşusuna.

Maniye maraz derler

Güzele kiraz derler

Senin gibi kaynanaya

Küllükteki horoz derler.

Guşanenin gapağı

İçi dolu yapağı

Biz bir gelin alıyoz

Ak havlanın topağı

NİNNİ ÖRNEKLERİ

Ninni deyip bellediğin

Al bağında doladığın

Seni Hak'tan dilediğim

Uyusun da büyüsün ninni...

Ninnilerin hoş geliyor

Koyun ile koç geliyor

Sen ağlama gülüm

Baban seni çok seviyor ninni...

TEKERLEME ÖRNEĞİ

Allı kiraz

Ballı kiraz

Bana gel biraz

Kiraz vakti geçti

Gel beraber oynayalım

Eşim seni seçti...

Afyonkarahisar'ın somut olmayan bazı kültürel mirasları ise şunlardır:

Doğum daveti: Yakın akrabalarından gelen yemeklerden yapılır. Doğumda misafirlere ikram edilen sıra yemeklerine takım düzme denir.

Sünnet düğünü ve daveti: Sofraya tam on beş çeşit yemek gelmektedir. Bu yemekler arasında dört çeşit et yemeği ve dört çeşit tatlı olması en önemli kuraldır.

Ölüm yemekleri: Yakın akrabalar ve komşular, sıra yemeği hazırlarlar. Uzak olanlar ise börek ve hoşaf gönderirler.

Hacı daveti: Hacca gitmeden önce veya hacdan geldikten sonra yakın akraba ve dostlar davet edilir.

Zinardı daveti: Nişandan sonra yapılan davettir.

Oğlan kınası daveti: Oğlan kınası, oğlan evinde damadın arkadaşlarının düzenledikleri eğlencedir.

ARAŞTIRALIM

Afyonkarahisar yöresine ait masal, destan, efsane, türkü, mani, deyiş ve ninnilerimizi araştırıp örnekler veriniz.

Yörenizde eskiden oynanan çocuk oyunlarını ve nasıl oynandığını araştırıp siz de oynayabilirsiniz.

YEMEKLERİMİZ

İlimiz Anadolu gelenek ve göreneklerini koruyarak günümüze kadar getirmeyi başaran nadir şehirlerden biridir. Yemek kültürünü iklim, hayvancılık, bitki örtüsü gibi unsurlar belirlemiştir. Afyonkarahisar'ın yemekleri incelendiğinde et yemekleri, hamur işleri ve sebze yemeklerinin yaygın olduğu görülmektedir. Özellikle yöreye özgü haşhaş bu çeşitliliğin artmasında etkili olmuştur.

* Yöremizde haşhaş ve haşhaş yağı hamur işlerinde yaygın olarak kullanılmaktadır.

* Et kullanımı ve iç yağ kullanımı yaygındır.

* Nohut, göce ve düğü (ince bulgur) yemeklerde çok fazla kullanılır.

* Yöremizde patlıcan, kabak, pırasa musakkası yapılan sebzelerden en önemlileridir. Ayrıca "Patlıcan Böreği" Afyonkarahisar'a özgü bir yemektir.

*Afyonkarahisar'a özgü lezzetlerden biri olan kaymak da yöre mutfağının vazgeçilmezlerinden biridir. Kaymak kahvaltılık olarak tüketilmesinin yanında meyvelerden yapılan tatlılarla ayrıca ekmek kadayıfı ile birlikte de tüketilir.

*Afyonkarahisar'da daha çok sebze (domates, havuç, patlıcan) ve kuru baklagillerle (nohut, mercimek) pilav yapılır.

Keşkek

Bükme

EL SANATLARI

Halk kültüründe yetenekli kişilerin uğraşısı olan ve ince el işçiliği isteyen geleneksel sanat türü el sanatları olarak kabul edilir. Geçmişten beri insanlar ürettikleri ürünlere sevgi ve nefretini, üzüntü ve sevinçlerini, doğum ve ölümleri, savaş ve barışları vb. ilmek ilmek işlemiştir. El emeği olan bu ürünler diğer birçok şehrimizde olduğu gibi Afyonkarahisar'da da teknolojik gelişmeler, köyden şehre göçler, uzun zamanda üretilmesi gibi sebeplerle yapılmamaya başlanmış ve utulmaya yüz tutmuştur. Aslında kültürel değerlerimizin devam etmesi gelecek kuşaklara aktarılması için bu el sanatlarının unutulmasına izin vermemeliyiz.

ARAŞTIRALIM

Sizin yörenizde hangi el sanatları hala devam ettirilmeye çalışılıyor. Araştırınız?

Afyonkarahisar'da zamana yenik düşen el sanatlarının başında tabaklık (debbağlık), yemenicilik, saraçlık, semercilik, koşumculuk, mutafılık gelmektedir. Halı ve kilim dokumacılığı, keçecilik, at arabası yapımıcılığı, hasır ve boyra (kamuş hasırı) örücülüğü, testi yapımıcılığı ve ahşap işçiliği ise kaybolmaya yüz tutmuştur. Oya ve dantel işleri, işlemeler, tığ ve şiş örücülüğü, mermercilik günümüzde de yapıp kullanılmaktadır. Bu sanatlardan bazılarını inceleyelim:

Tabaklık (Debbağlık): Debbağ kelimesi deri terbiye eden anlamındadır. Debbağlık ise deriyi terbiye ederek işlenmeye hazır hale getirme mesleğidir.

Yemenicilik: Yemeni, üstü deri, altı kösele veya gön olan hafif bir ayakkabı çeşididir. Tabaklar tarafından işlenen deriler yemeni ustalarınca alınmakta işlenmektedir.

Saraçlık: Saraç, eyer ve at takımları, meşin üzerine sırma ve ipek işleyen kişidir.

Mutafılık: Keçi kılını ip haline getirerek dokuyan, çeşitli ürünler elde eden kişilere mutaf denilmektedir.

Semercilik: Yük taşıma amacıyla at, eşek, katır gibi binek hayvanlarının sırtına yerleştirilen binicinin üzerine oturduğu eşyaları yapan meslek grubuydu.

Koşumculuk: Kağrı, araba, kızak, saban gibi araçlara koşulan hayvanlar için gereken hamut, paldum, başlık, gem, dizgin, yan ve ok kayışları gibi deri ve meşinden yapılan takımları üreten meslek grubuydu.

ARAŞTIRALIM

Yukarıda ismi geçen el sanatlarından birini ayrıntılı olarak araştırıp sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

TARİHİ KORUMAK

Afyonkarahisar Arkeoloji Müzesinde bölgedeki 40 kadar höyük, 20 kadar antik şehirden derlenen eserlerle, Kalkolitik, Eski Tunç, Hitit, Frig, Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerine ait kazı çalışmaları sonucu bulunan eserleri sergilemektedir. Ayrıca müzenin bahçesinde Herakles, İmparator Hadrion tipi büyük heykeller, İon korinth tipi sütun başlıkları, üzerleri yazıtlı veya kabartmalı ve bölgenin tipik eserleri arasında olan "Kapı Tipi Mezar Stelleri", pişmiş toprak lahidler ve çeşitli mimari eserler sergilenmektedir.

Arkeoloji Müzesi, Afyonkarahisar

Zafer Müzesi binası 1913-1914 yıllarında yapılmıştır. Başkomutan Meydan Muharebesi'nin planlandığı ve taarruz emrinin verildiği yerdir. Zafer Müzesinde, Başkomutan Savaşı ile ilgili bilgi verilmesinin yanında, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Paşa, Batı Cephesi Komutanı İsmet İnönü Paşa, Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak Paşa ve Batı Cephesi Harekât Şube Müdürü Tevfik Bıykoğlu anısına, kaldıkları odalar düzenlenmiştir.

Zafer Müzesi, Afyonkarahisar

Sultan Dîvânî Mevlevîhânesi Anadolu'da kurulan ilk mevlevîhânelerdendir. Kuruluşu 13. yüzyıla kadar dayanır. Konya Mevlevîhânesi'nden sonra en önemli mevlevîhânedir. Bu özelliği bütün bilim adamları tarafından tescillenmiş olan Afyonkarahisar Mevlevîhânesi, özellikle 16. yüzyılda Hz. Mevlânâ'nın yedinci kuşak torunlarından Sultan Dîvânî zamanında mevlevîlik açısından çok önemli bir merkez olmuştur. Ayrıca "40 Hatimli Şifalı Aşûre" geleneği ilk defa Sultan Dîvânî zamanında Afyonkarahisar Mevlevîhânesi'nde başlamış ve birçok mevlevîhâneye buradan yayılmıştır. (Günümüzde bu geleneği devam ettiren tek mevlevîhânedir.)

Bahçesinde; derviş odaları, matbah, hâmuşân (mezarlık) bulunan mevlevîhâne, son olarak 2008 yılında restore edilmiş ve 30 Aralık 2008 tarihinde "Sultan Dîvânî Mevlevîhâne Müzesi" adıyla, Afyonkarahisar Belediyesi bünyesinde hizmet vermeye başlamıştır.

Sultan Dîvânî Mevlevîhâne Müzesi, Afyonkarahisar

Müzedede Erken Tunç Çağı, Antik Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemine ait buluntular ile yöresel gelenek ve görenekleri yansıtan etnoğrafik malzemeler sergilenmektedir. Müze bünyesindeki 200 kişilik konferans salonu, ilçenin kültür ve sanat etkinliklerinde önemli rol oynar.

Bolvadin Belediye Müzesi, Afyonkarahisar

İstiklal Tanıtım Merkezindeki Büyük Taarruzu anlatan arazi maketi Büyük Taarruz'un geçmiş olduğu, Şuhut'tan Dumlupınar'a kadar olan 75 km çapında alanı kapsamaktadır. Maket üzerinde anıt ve ilgili yerlerdeki önemli yapıların 3 boyutlu modelleri ile tanıtım merkezine gelen ziyaretçilerin Büyük Taarruz'u daha iyi ve gerçekçi anlaması amaçlanmıştır.

İstiklal Tanıtım Müzesi, Afyonkarahisar

Sandıklı Oyuncak Müzesi'nde Cumhuriyet Dönemi'nden günümüze çoğunlukla ahşaptan yapılmış 150 oyuncak ile restorasyon çalışmaları kapsamında düzenlenen eskiden kadınların çamaşır yıkarken kullandığı ocak, kazan ile çamaşır yıkanan 100 yıllık el oyması andezit çamaşır taşlıkları ve su kuyusu da sergilenmektedir.

Oyuncak Müzesi, Sandıklı

Türkiye'nin ilk Yumurta Sanatları Merkezi'nde, hem farklı türlerden hayvanların yumurtaları hem de sanat eseri haline getirilmiş yumurtalar sergilenmektedir.

Türkiye'nin önemli yumurta üretim merkezlerinden olan Afyonkarahisar'daki merkez, bu alanda dünyanın 6'ncı, Türkiye'nin ise ilk sergi merkezidir. Bir müze konseptinde düzenlenen Afyonkarahisar Yumurta Sanatları Merkezi Türkiye'de bir ilk olup sektörel tanıtım merkezi yönü ile de ortaya çıkmaktadır. Yaklaşık 100 civarında sanat eserine dönüşmüş yumurta ve köpek balığından caretta caretta'ya kadar vahşi yaşamdan birçok hayvanın yumurtasının da bulunduğu merkezde 240 farklı yumurtlayan türden gerçek yumurta numuneleri ve Türk tavukçuluk ve yumurtacılık sektörüne ait belge ve dokümanları ziyaretçiler bir arada görebilir.

Yumurta Müzesi, Afyonkarahisar

Bunların dışında Şuhut Atatürk Evi Müzesi, Alimoğlu Müzik Müzesi ve tarihi konaklardan oluşan birçok sergi alanı da şehrimizde kültür, sanat ve tarihi mirası yaşatmaya devam etmektedir.

ETKİNLİKTEN FESTİVALE

AFYONKARAHİSAR ULUSLARARASI ZAFER FESTİVALİ

Afyonkarahisar Uluslararası Zafer Festivali Büyük Taarruz ve Afyonkarahisar'ın düşman işgalinden kurtuluşunun yıldönümü, 26-30 Ağustos tarihleri arasında düzenlenen etkinliklerle kutlanmaktadır. Uluslararası Zafer Festivali etkinlikleri, 26 Ağustos Zafer Halk Yürüyüşü ile başlamaktadır. Farklı ülkelerden gelen halk oyunları ekipleri ile güzel bir gösteri düzenlenmektedir. 27 Ağustos'ta kurtuluş törenleri düzenlenir ve kahraman şehitler için Mevlid-i Şerif okutulur. Aynı zamanda halk konserleri düzenlenerek zafer havasında kutlamalar olur.

Geleneksel olarak kutlanan Büyük Taarruz ve Afyonkarahisar'ın Düşman İşgalinden Kurtuluşu kutlamalarında yürüyüşler, dans gösterileri, konferanslar, havai fişek gösterileri gibi etkinlikler de düzenlenmektedir.

AFYONKARAHİSAR MOTOFEST

Afyonkarahisar'da gerçekleştirilmiş olan Dünya Motokros Şampiyonası (MXGP) dünyanın en popüler spor branşlarından biridir. Milyonlarca insanın takip ettiği sayılı organizasyonlar arasında gösterilen Afyon Motosiklet Festivalinde, yeni arkadaşlıklar edinilirken tüm gün süren keyifli etkinlikler sayesinde katılımcıların kaliteli zaman geçirmesi sağlanmaktadır.

Motofest, Afyonkarahisar

Motofest, Afyonkarahisar

Afyon Spor ve Motofest kapsamında; birçok ünlü sanatçı konserleri, kamp alanı, mini golf, canlı langırt, mini atv, zipline, tırmanma duvarı, çocuk etkinlikleri, çocuklar için motosiklet eğitimi, geleneksel sokak oyunları, klasik araba – motosiklet sergisi, motosiklet gösterisi, sujeti-flyboard gösterisi ve çeşitli spor federasyonlarının etkinlikleri yer almaktadır. Etkinlikler boyunca yurt içinde ve yurt dışından gelen misafirler kamp alanında çadırda ya da şehir merkezindeki otellerde konaklama imkânları sunulmaktadır. Şampiyonada farklı kategorilerindeki kıyasıya yarışlar renkli görüntülere sahne olmakta binlerce insan çok sayıda sportif etkinlik ve müsabakaları izleme fırsatı bulmaktadır. Organizasyonun çok sayıda yerli ve yabancı yayıncı kuruluş tarafından canlı olarak yayınlanmasıyla da ülkemizin ve şehrimizin tanıtımı yapılmaktadır.

FRİG FOTOFEST FESTİVALİ

Fotoğraf sanatının gelişimini ve yaygınlaşmasını amaç edinen bu festivalde ülkemizin farklı şehirlerinden gelen fotoğraf dernek ve topluluklarının katılımı ile fotoğraf sergileri, ücretsiz fotoğraf atölyeleri ve gezileri düzenlenmekte, şehrimizdeki tarihi, doğal ve kültürel değerlerin görsel açıdan zenginliği fotoğraf severler ile paylaşılmaktadır.

SULTANDAĞI KÜLTÜR SANAT VE KIRAZ FESTİVALİ

Afyonkarahisar ili Sultandağı ilçesinde her yıl kiraz toplama zamanında haziran veya temmuz ayı içerisinde o yılın iklim durumu, kirazların olgunlaşma durumu ve toplanması göz önünde bulundurularak kiraz festivali düzenlenir.

Bu festival Sultandağı ilçesi ile bağlı kasaba ve köylerin katılımı ile tam bir kültür festivaline dönüşmüştür. Festival boyunca çeşitli sanatçılar konser vermekte aynı zamanda sergi ve kültür etkinlikleri de yer almaktadır. Şimdilik sadece ulusal olarak düzenlenmektedir. Afyonkarahisar-Konya karayolu üzerinde bulunan Çay ilçesinden başlayan Sultandağı'nı takip eden ve Konya'nın Akşehir ilçesine kadar olan Sultandağları'nın eteklerindeki bu alan kiraz yetiştiriciliği için çok elverişlidir ve burada yetişen kirazların ünü Türkiye'yi aşmıştır. Burada yetişen kirazların büyük bir bölümü yurt dışına ihraç edilmektedir. Kiraz bu bölgemiz için sadece bir meyve değildir, kiraz yetiştiriciliği bölge halkı açısından en önemli gelir kaynaklarından birisidir.

Uzun yıllardır yapılan Kiraz Festivali Sultandağı ve çevresinde hasretle beklenmektedir. Kiraz bahçelerinde kiraz toplayan bölge halkının ana sohbet konularından birisi o yıl yapılacak kiraz festivaline hangi sanatçının katılacağı, yarışmalar ve kültürel etkinliklerdir. Bahar aylarında kiraz ağaçlarının çiçek açmasıyla bölgemiz beyaz bir gelinliğe bürünmekte ve mis gibi çiçek kokuları etrafı sarmaktadır. Yaz aylarında ise kiraz ağaçları doğal güzelliği ve yemyeşil görüntüsü bölgeye ayrı bir güzellik katmaktadır.

Kiraz Festivali

DÜŞÜNELİM

Sizin yaşadığınız bölgede hangi festivaller düzenlenmektedir?

HIDIRLIK (ZAFER)YAZ AKŞAMLARI

Afyonkarahisar Belediyesi tarafından geleneksel hale gelen yerel ve ulusal birçok ses sanatçısının konuk olduğu Hıdırlık / Zafer Yaz Akşamları her yıl düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Afyonkarahisar halkının yaz akşamlarını renklendiren, neşeli anlar yaşatan bu organizasyon yaz aylarında Hıdırlık Açık Hava Tiyatrosu'nda gerçekleştirilmektedir. Hıdırlık Açık Hava Tiyatrosunun şehre hakim bir bölge ve yükseklikte olması nedeniyle etkinliğe katılanlar şehrin eşsiz manzarasını da görme fırsatı yakalamaktadır.

Afyonkarahisar' ın sıcak yaz akşamlarında şehrimizi ışıl ışıl kuşbakışı manzarasıyla görmek, Hıdırlık tepesinin serin rüzgârında doyasıya müzik zevki yaşamak isteyenler Hıdırlık / Zafer Yaz Akşamları etkinliklerini kaçırmamaktadır.

Halk konserlerinden

ENGELLİLER FESTİVALİ

Afyonkarahisar Belediyesi Engelliler Meclisi tarafından Engelliler Haftası kutlamaları çerçevesinde, her yıl geleneksel olarak düzenlenen Engelliler Festivali büyük bir katılım ve coşkuyla kutlanmaktadır. Kortej yürüyüşü, sergi, halk oyunları gösterisi gibi etkinlikler düzenlenmektedir.

Engelli vatandaşlarımızla ilgili farkındalığın artması amacıyla, engellilik sorunu, engelliliğin önlenmesi ve engellilerin eğitimi konularının üstünde durulduğu Engelliler Haftası'nda kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri çeşitli etkinlikler düzenlemektedir.

UÇURTMA ŞENLİĞİ

Afyonkarahisar Belediyesi tarafından her yıl Hıdrellez Bahar Bayramı'nda düzenlenen Geleneksel Uçurtma Şenliği, mayıs ayının başlarında düzenlenmektedir. Geleneksel Uçurtma Şenliği'nde en güzel uçurtma ile en güzel uçan uçurtma dallarında yarışmacılara ödül verilmektedir. Hıdırlık Açık Hava Tiyatrosu'nda gerçekleştirilen uçurtma şenliğinde, halk oyunları gösterileri, konserler düzenlenmekte ve Afyonkarahisar Belediyesi tarafından vatandaşlara çeşitli ikramlar yapılmaktadır. Afyonkarahisar merkez, köy ve kasabalarından da birçok katılımın olduğu bu şenlikte her yaş grubundan insan doyusıya eğlenmektedir.

Geleneksel olarak düzenlenen etkinlikte 7'den 70'e herkes uçurtmalarını gökyüzüne bırakıyor. Özellikle çocuklara aileleri ile güzel bir gün geçirme imkânı sağlarken anne babalara da çocukluklarına geri dönme imkânı sağlıyor.

Uçurtma Festivali

SULTAN DİVANI'Yİ ANMA ETNİNLİKLERİ VE ŞİFALI AŞURE GÜNÜ

Mevleviliğin ikinci merkezi olarak nitelendirilen Afyon'un manevi şahsiyetlerinden Mevlana'nın torunu Sultan Divani Mehmet Semai Hazretlerinin tanıtılması ve Afyon halkının birlik ve beraberliğinin sağlanması amacıyla kutlanmaktadır. Afyon Mevlevihane'sinde "Aşure Geleneği" ilk defa 1540 yılında Sultan Divani ile başlamıştır. Afyonluları dini ve düşüncesi ne olursa olsun bir kazan etrafında toplamayı ve birbirine bağlamayı ilke edinen "Aşure Geleneği" 1540 yılından 1884 yılına kadar aralıksız sürmüştür. O tarihte Afyon'da yaşayan gayrimüslimlerin ve birçok ziyaretçinin akın akın gelerek şifalı aşureden yediklerini bazı tarihçilerin ve gezginlerin notlarından öğreniyoruz.

Aşure Kazanları

106 yıllık aradan sonra Şifalı Aşure Geleneği 1990 yılında ilk defa 1. Aşure günü olarak yeniden canlandırılmış ve o tarihten bu yana her yıl geleneksel olarak sürdürülmektedir. Etkinlikte Aşure dağıtımının yanı sıra bilimsel toplantılar ve sema gösterileri yapılmaktadır.

Aşure dağıtımı

Örgün ve yaygın eğitim kurumları, üniversiteler, özel eğitim hizmetleri, çocuklara uygun eğlence alanları, spor kulüpleri ve faaliyetleri, kütüphane ve araştırma merkezleri üzerinde durulur.

Afyonkarahisar merkez ve ilçelerinde toplam 837 örgün eğitim kurumumuz bulunmaktadır. Ayrıca Afyonkarahisar merkez ve ilçelerinde toplam 18 yaygın eğitim kurumu halk eğitim merkezi müdürlüklerimiz bulunmaktadır.

GASTRO AFYON LEZZET FESTİVALİ

Birçok medeniyete ev sahipliği yapan ve gastronomi turizmi için büyük bir potansiyeli barındıran Afyonkarahisar' ın mutfağını ve yöresel lezzetlerini dünyaya tanıtan Gastro Afyon Lezzet Festivali şehrimizin turizmine katkı sağlayan en önemli etkinliklerin başında gelmektedir.

Gastro Afyon

Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilere yönelik açılmış olan Afyonkarahisar merkez İlçede olmak üzere, Sandıklı ve Bolvadin ilçelerimizle birlikte toplam 6 özel eğitim okulumuz bulunmaktadır. Özel yetenekli bireylerin eğitim alması amacıyla açılmış olan Dumlupınar ve Dinar bilim sanat merkezlerimiz de ilimizde hizmet vermektedir. Aynı zamanda farklı kademelerde ve farklı engel türlerine yönelik 50'ye yakın özel eğitim sınıfımız bulunmaktadır. Okul saatleri dışında destek eğitim hizmetleri vermek amacıyla açılmış olan 15 civarında rehabilitasyon merkezinden de özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler yararlanabilmektedir.

Mehmet Sami Hancıoğlu Masal Dünyası, Afyon Macera Parkı, Akarçay Kültür Parkı, Prof. Dr. Veysel Eroğlu Parkı, Karayolları Parkı gibi çocuklara uygun eğlence alanları bulunmaktadır. Afyonkarahisar Belediyesi tarafından mahallelere yapılan park ve halı sahalar sayesinde çocuklar güvenli alanlarda gönüllerince eğlenmektedir.

Mehmet Sami Hancıoğlu Masal Dünyası Parkı, çocukların masal dünyası kahramanlarını yakından tanıyıp büyük keyif aldığı, masal evleri, macera ve survivor parkurları ile çocuk oyun gruplarından oluşmaktadır. 32 bin metrekare alan üzerinde muhteşem bir görsellik kazandırılan park içerisinde şelale, havuz ve yürüyüş yolları bulunmaktadır.

Prof. Dr. Veysel Eroğlu Parkı, Selçuklu Mahallesi'nde 55 bin metrekare alan üzerine inşa edilmiştir. Yürüyüş yollarından, süs havuzuna, kapalı ve açık çocuk oyun alanlarından yetişkinlerinde keyif alacağı ayak voleybolu, ayak bilardosu, ayak tenisi, langırt, bowling, plaj voleybolu, macera parkuru, mini golf, halı saha, basket ve voleybol sahası, hava bisikleti, kafeteryaya kadar her şey düşünülerek yapılan bir parktır.

Mehmet Sami Hancıoğlu
Masal Dünyası Parkı

Afyon Macera Parkı, bölge halkının yararlanabileceği kent ormanı projesi kapsamında genç nüfusun fiziksel ve zihinsel gelişimlerine katkı sağlayacak 3 metre ve 6 metre yüksekliklerde toplam 18 parkurdan oluşan macera parkı ile kombine edilmiş 13 metre serbest düşüş platformu, 13 metre yapay kaya görünümlü ve ahşap görünümlü 2 adet tırmanma duvarı, 200 metre gidiş 200 metre dönüş olmak üzere toplam 400 metre zipline hattı kent ormanı macera kompleksi olarak oluşturuldu.

Afyon Macera Parkı

Afjet Afyonspor Futbol Kulübü, Belediye Voleybol Takımı ve Belediye Basketbol Takımı' mız başta olmak üzere çok sayıda farklı branşlarda spor kulübü bulunmaktadır. Özellikle futbol, basketbol ve voleybol branşlarında en üst liglerde mücadele eden takımlarımız şehrimizin spor kültürünün oluşmasında çok önemli bir rol üstlenmişlerdir.

Veysel Eroğlu Spor Salonu

Afyonkarahisar ilimizde çok sayıda geleneksel ve güncel spor faaliyetlerini yürütebileceğiniz spor kompleksleri bulunmaktadır. En büyük spor alanı olan Afyonkarahisar Spor Kompleksinde 15 bin seyirci kapasiteli UEFA standartlarına uygun ışıklandırılmalı stadyum, UEFA start 2 belgeli ışıklandırılmalı 2 adet sentetik, 8 adet doğal çim yüzeyli futbol antrenman sahası, 500 ve 1000 seyirci kapasiteli 2 adet spor salonu, 60 yataklı kamp eğitim merkezi, 2 adet açık ve 2 adet kapalı tenis kortu, Class2 belgeli ışıklandırılmalı atletizm sahası, FINA standartlarına uygun yarı olimpik kapalı yüzme havuzu, su kayağı tesisi yer almaktadır.

Prof. Dr. Veysel Eroğlu Spor Salonu; 1 adet profesyonel kapalı salon spor liglere uygun oyun alanı, 1 adet basketbol, voleybol, badminton sporları için antrenman sahası, fitness, eskrim, jimnastik sporları için 2 adet çalışma alanı, 2 adet hakem soyunma odası, 8 adet soyunma odası, 4 adet antrenör odası, basın, VİP çalışma odası, basın çalışma odası, akreditasyon, sağlık odası, doping test odası, gözlem odası, ofis birimlerinden oluşuyor. Salonda, 154 protokol, 39 basın, 1892 ev sahibi, 307 misafir, 441 teleskopik olmak üzere toplam 2 bin 833 seyirci kapasitesi mevcut.

Afyonkarahisar Gençlik Merkezi, Karahisar Gençlik Merkezi, Prof. Dr. Veysel Eroğlu Spor Salonu, Çok Amaçlı Spor Salonu (Eski Güreş Eğitim Merkezi) ilimizdeki sportif faaliyetlerin yapılabileceği yerlerdir. Gençlik merkezlerimizde sportif faaliyetlerin yanı sıra resim, müzik, seminer vb. gönüllü faaliyetlerle çocuk ve gençlerimizin hem sosyal hem kültürel hem de hayata hazırlanması anlamında çok önemli aktivitelere yer verilmektedir.

Çocuk ve gençlerin serbest zamanlarını ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda değerlendirmelerini sağlamak, onları sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere yönlendirmek açısından gençlik merkezleri ilimizin önemli kurumlarından.

Şehrimizdeki spor tesisleri

DÜŞÜNELİM

Şehrimizi temsil eden profesyonel futbol, basketbol veya voleybol takımlarımızın maçlarını izleme fırsatı buldunuz mu?

AFYONKARAHİSAR' DA YEREL BASIN

1910 yılından sonra başladığı kabul edilen Afyonkarahisar basın tarihinde birçok önemli gazetenin yer aldığını ve bunlardan bazılarının özellikle Milli Mücadele Dönemi'nde uluslararası alanda dikkate alındığını biliyoruz. İkaz gazetesi 1919 yılından itibaren sadece Milli Mücadele hareketinin değil dünyanın dikkatini çekmiştir. Mesela Sovyetler Birliği Başkanı Vladimir Lenin dahi mümkün olduğu kadar İkaz gazetesini takip etmeye çalışmıştır. Kayıtlarda buna dair bilgiler de bulunmaktadır. Yine milli mücadele döneminde Sözbirliği gazetesi İngiliz istihbaratının da sürekli takip ettiği önemli bir gazeteydi.

Karahisar-ı Sahib, Ferda, Neşe ile Meşrutiyet döneminde kendisini göstermeye başlayan Afyonkarahisar basını, Türklüğün varlık mücadelesi demek olan Milli Mücadele döneminde sınır tanımayarak yurt dışında bile dikkate alınan bir yayıncılık ile gerçek anlamda kurtuluşa destek vermiştir. Cumhuriyetimizin ilk dönemlerine dair bilgiler bu basın yayın organlarından temin edilmektedir.

Yerelden genele uzanan yazılı ve görsel medya öğeleri günümüzde güçlü şekilde şehrimizin markaları olarak bizleri de temsil etmektedir.

AKADEMİK HAYAT

Şehrimizde iki üniversite yer almaktadır. Bunlar, Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesidir. Şimdi bu eğitim ve bilim yuvalarını inceleyelim.

AKÜ yerleşkesi

Yirmi bir yeni üniversite ile birlikte 3 Temmuz 1992 tarihinde kurulan Afyon Kocatepe Üniversitesinde eğitim-öğretim faaliyetlerine 10 Kasım 1992 tarihinde başlanmıştır. Ancak üniversitenin Afyonkarahisar Maliye Muhasebe Yüksekokulunun açıldığı 1974 yılına dayanmaktadır.

Bugün itibariyle Afyon Kocatepe Üniversitesi; 13 fakülte, 5 enstitü, 4 yüksekokul, 1 devlet konservatuarı ve 14 meslek yüksekokulu ile eğitim-öğretime devam etmektedir. 164 bölüm / program, 847 idari personel, 1024 akademik personel ve 38.000 öğrencisi ile her geçen gün eğitimde yükselmeye devam etmektedir.

AKÜ Ahmet Necdet SEZER ana yerleşke girişi

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi (AFSÜ), nitelikli sağlık personeli yetiştirerek ülkemizin sağlık hizmet sunumuna katkıda bulunmak, sağlık alanında bilimsel çalışmalar yapmak ve sağlık teknolojisi ve ilaç üretimine katkıda bulunmak amacıyla, sağlık temalı bir üniversite olarak 18 Mayıs 2018 tarihinde Afyon Kocatepe Üniversitesinden ayrılarak kurulmuştur.

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi (AFSÜ), dört fakülte, üç meslek yüksekokulu ve lisansüstü eğitim enstitüsü ile geleceğin hekim, diş hekimi, uzman hekim, uzman diş hekimi ve diğer sağlık profesyonellerinin yetiştirildiği sağlık temalı bir üniversitedir.

AFSÜ Yerleşkesi

AFSÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde; tedavi amaçlı termal tedavi ve rehabilitasyon havuzları bulunmaktadır. Yüzyıllardır geleneksel olarak uygulanan kaplıca tedavileri, alanında uzman olan öğretim üyeleri, fizyoterapistler ve fizik tedavi teknikerleri eşliğinde bilimsel olarak uygulanmaktadır.

İki üniversitemiz de ülkemizin dört bir yanından gelen öğrencilere nitelikli eğitim vermek şiarı ile her geçen gün gelişmeye devam etmektedir.

AFSÜ, Tıp Fakültesi

9. SINIF TARİH

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Tarih ve Zaman	9.1.1. Bir araştırma alanı ve bilim dalı olarak tarihin konusunu, kapsamını ve diğer bilim dallarıyla ilişkisini açıklar 9.1.3. Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımlarla analiz eder.	Arkeoloji Müzesi	Öğrencilere tarih öğrenmenin yararlarından bahsedilir.
İnsanlığın İlk Dönemleri	9.2.1. Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki zamanlarda yaşayan insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunur. 9.2.3. İlk Çağ'da yeryüzündeki belli başlı medeniyet havzalarını tanıtır.	Arkeoloji Müzesi Frig Vadisi Ayazini	Bölgemizin ilk Çağ'da Friglere ev sahipliği yapmış önemli medeniyet merkezlerinden birisi olduğunun tanıtılması.

9. SINIF TARİH

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Orta Çağ'da Dünya	9.3.2. Orta Çağ'da tarım ve ticaretin yaygın ekonomik faaliyetler olduklarını kavrar.	Döğer Kervansarayı	Orta Çağ'da Asya ve Avrupa arasındaki ticarete konu olan mallara, nakliye araçlarına, ticaret mekânlarını (arasta, bedesten, han, kapan, ribat, kervansaray, pazar, liman, panayır) tanır.
İslam Medeniyetinin Doğuşu	9.5.5. Sekizinci ve on ikinci yüzyıllar arasında İslam medeniyeti çerçevesindeki ilmî faaliyetleri değerlendirir.	Sultan Divani Mevlevihanesi Gedik Ahmet Paşa Külliyesi Sincanlı/Sinanpaşa Külliyesi Çay Taş Külliyesi Sinanpaşa Boyalı Külliyesi	İslam medeniyetindeki ilim ve eğitim kurumlarını tanır.

9. SINIF COĞRAFYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Doğal Sistemler	9.1.1. Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar.	Frig Vadisi	Geçmişte doğal ortamın insanlar tarafından değerlendirilmesine örnek teşkil eder.
Doğal Sistemler	9.1.6. Haritayı oluşturan unsurlardan yararlanarak harita kullanır. 9.1.7. Bilgileri haritalara aktarmada kullanılan yöntem ve teknikleri açıklar. b) Coğrafi Bilgi Sistemlerine (CBS) ve uzaktan algılama tekniklerine yer verilir	Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi	-Harita çiziminin nasıl yapıldığı hakkında görsel verilerden yararlanır. -CBS nin nasıl bir uygulama olduğunu üniversite de yerinde yapılan örnekler görülür.

9. SINIF COĞRAFYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Doğal Sistemler	9.1.13. Türkiye’de görülen iklim tiplerinin özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur.	Frig Vadisi	Sıcaklık ve rüzgarın etkilerini kayaları gözlemleyerek farkına varır.
Beşeri Sistemler	9.2.3. Türkiye’de yerleşmelerin dağılışını etkileyen faktörleri örneklerle açıklar.	Frig Vadisi	İlimizdeki tarihi yerleşim mekanlarını görerek yerleşmelerin dağılışını etkileyen faktörleri yerinde yorumlar.
Çevre ve Toplum	9.4.1. İnsanların doğal çevreyi kullanma biçimlerini örnekendirir.	Dinar Rüzgar Tribünleri	Doğal enerji kaynaklarından yararlanılması örneği yerinde görülür.

9. SINIF BİYOLOJİ

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Yaşam Bilimi Biyoloji	9.1.1.1. Canlıların ortak özelliklerini irdeler.	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Merkezi	Bitki çeşitliliği gözlemlenir ve canlıların ortak özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunurlar.
Hücre	9.2.1.2. Hücresel yapıları ve görevlerini açıklar.	Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi	Üniversite işbirliği ile hazır hücre preparatları incelenerek hücre çeşitleri hakkında bilgi sahibi olurlar.
Canlılar Dünyası	9.3.2.1.Canlıların sınıflandırılmasında kullanılan âlemleri ve bu âlemlerin genel özelliklerini açıklar.	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Merkezi Horanpark 26 Ağustos Tabiat Parkı Kent Ormanı	Canlıların sınıflandırılmasında kullanılan âlemleri ve bu âlemlerin genel üyelerinin örneklerini doğal ortamlarında tanır.
Canlılar Dünyası	9.3.2.2. Canlıların biyolojik süreçlere, ekonomiye ve teknolojiye katkılarını örneklerle açıklar	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Merkezi	Bitki âleminin örnekleri ve bitkilerden elde edilen ürünler incelenir.

9. SINIF KİMYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Kimya Bilimi	<p>9.1.2.1. Kimyanın ve kimyacıların başlıca çalışma alanlarını açıklar.</p> <p>9.1.1.1. Kimyanın bilim olma sürecini açıklar.</p> <p>9.1.4.1. Kimya laboratuvarlarında uyulması gereken iş sağlığı ve güvenliği kurallarını açıklar.</p> <p>9.1.2.1. Kimyanın ve kimyacıların başlıca çalışma alanlarını açıklar.</p>	Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi	Kimya bilimi hakkında akademisyenlerden bilgi alınır, yapılan çalışmalar ve laboratuvarlar yerinde görülür.
Doğa ve Kimya	<p>9.5.1.1. Suyun varlıklar için önemini açıklar. Su kaynaklarının ve korunmasının önemi açıklanır.</p> <p>9.5.1.2. Su tasarrufuna ve su kaynaklarının korunmasına yönelik çözüm önerileri geliştirir.</p> <p>9.5.1.3. Suyun sertlik ve yumuşaklık özelliklerini açıklar.</p>	Atık Su Arıtma Tesisi	Suyu tasarruflu kullanmanın her vatandaşın ülkesine ve dünyaya karşı sorumluluğu/görevi olduğu vurgulanır.
Doğa ve Kimya	<p>9.5.2.1. Hava, su ve toprak kirliliğine sebep olan kimyasal kirleticileri açıklar.</p> <p>9.5.2.2. Çevreye zarar veren kimyasal kirleticilerin etkilerinin azaltılması konusunda çözüm önerilerinde bulunur.</p>	Atık Su Arıtma Tesisi Katı Atık Depolama ve Bertaraf Tesisi Compound Plastik Fabrikası	Çevre kirliliği ve kirleticileri hakkında bilgi alınır ve geri dönüşüm sürecini gözlemler.

9. SINIF FİZİK

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Isı ve Sıcaklık	<p>9.5.4.4. Hissedilen ve gerçek sıcaklık arasındaki farkın sebeplerini yorumlar.</p> <p>9.5.4.5. Küresel ısınmaya karşı alınacak tedbirlere yönelik proje geliştirir.</p>	Meteoroloji 5. Bölge Müdürlüğü	Yetkililerden hissedilen ve gerçek sıcaklık arasındaki farkın sebepleri hakkında bilgi alınır ve küresel ısınma hakkında geliştireceği projesi için bilgi edinir.
Enerji	<p>9.4.1.1. İş, enerji ve güç kavramlarını birbirleriyle ilişkilendirir.</p> <p>9.4.3.1. Enerjinin bir biçimden diğer bir biçime (mekanik, ısı, ışık, ses gibi) dönüşümünde toplam enerjinin korunduğu çıkarımını yapar.</p> <p>9.4.5.1. Yenilenebilir ve yenilenemez enerji kaynaklarını avantaj ve dezavantajları açısından değerlendirir.</p>	Dinar Rüzgar Tribünleri	<p>-Rüzgar tribünlerinde enerjinin dönüşümünden yola çıkılarak iş, enerji ve güç kavramları üzerinde durulur.</p> <p>-Yenilenebilir enerji kaynağını yerinde gözlemler.</p>

9. SINIF DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
Gençlik ve Değerler	9.4.3. Temel değerleri ayet ve hadislerle ilişkilendirir.	Döğer Kervansarayı Afyon İl Müftülüğü Ulu Cami	Kök değerlerden biri olan "Şecaat" kavramını yerinde görme, inceleme ve kendi kahramanlık tarihini izleme imkanına sahip olur.
Gönül Coğrafyamız	9.5.2. İslam medeniyetinin, dünyanın farklı bölgelerindeki etkilerini fark eder.	Sultan Divani Mevlevihanesi Gedik Ahmet Paşa Külliyesi	İslam Medeniyetinin ve Kültürünün Afyon'daki izlerini görür.
Bilgi ve İnanç	9.1.1. İslam'da Bilginin Kaynaklarını Açıklar	Afyon Kocatepe Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi	Bilginin en önemli kaynaklarından olan dini metinlere ve klasik eserlere ulaşılır.
İslam ve İbadet	9.3.5. İbadetlerin, bireyin ahlaki gelişimi üzerindeki etkisini yorumlar.	Ulu Cami Mevlevi Cami	Gençleri cami çatısı altında buluşmaya ve dini vecibelerin gençlerin ahlaki gelişimine olan katkısı hakkında yerinde inceleme ve öğrenme imkanı sağlanır.

9. SINIF GÖRSEL SANATLAR

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Kültürel Miras	9.2.1.4 Kültürün geleceğe aktarılmasında sanat eserlerinin değer ve önemini açıklar. 9.2.1.5 Sanat eserlerini ve kültürel değerleri korumanın önemini açıklar.	Arkeoloji Müzesi Sultan Divanı Mevlevihanesi Ulu Cami, Tarihi Alem-i Taşhan Millet Hamamı	Müze ve tarihi alanlardaki sanat eserleri gözlemlenerek, kültürümüzün geleceğe aktarılmasında ki önemi üzerinde durulur.
Görsel Sanatlarda Biçimlendirme	9.3.3. Işık-Gölge ve Açık-Koyu 9.3.3.2. Işığın etkisiyle açık-orta-koyu değerlerin nasıl oluştuğunu resimler üzerinde açıklar. 9.3.4. Perspektif 9.3.4.1. Çevresindeki obje ve mekânlardaki perspektif görünümü algılar. 9.3.5. Desen Çalışmaları 1 9.3.5.4. Desen çalışmalarında sanatsal düzenleme ilkelerini uygular.	Frig Vadisi Ayazini 26 Ağustos Tabiat Parkı Kent Ormanı Horanpark	-Gözlemlerine dayalı olarak renk ve gölge ile perspektife uygun şekilde resim yapar. -Doğadan esinlenerek desen çalışmaları gerçekleştirir.

10. SINIF TARİH

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
Yerleşme ve Devletleşme Süresinde Selçuklu Türkiyesi	10.1.6. Moğol İstilasası'nın Anadolu'da meydana getirdiği siyasi ve sosyal değişimi analiz eder.	Afyon Ulu Cami Mevlevi Camı	Moğol istilasası ile Anadolu'daki bozulan siyasi ve sosyal düzenin yeniden sağlanmasına yönelik gayretleri bulunan Sahipata Nusreddün Hasan, Mevlânâ Celaleddin Rumi ve Mevlana'nın torunu Divane Mehmed Çelebi tarihi şahsiyetleri tanıtılır.
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	10.7.5. Osmanlı Devleti'nde vakıfların sosyal hayattaki yerini ve önemini kavrar.	Gedik Ahmet Paşa İl Külliyesi	Külliyenin; dini, sosyal, kültürel, ekonomik alanlarda faaliyet gösteren vakıflara örnek bir kurum olarak yerinde tanıtılması sağlanır.
Devletleşme Süresinde Savaşçılar ve Askerler	10.1.6. Moğol İstilasası'nın Anadolu'da meydana getirdiği siyasi ve sosyal değişimi analiz eder.	Mevlevi Cami Gedik Ahmet Paşa Külliyesi	Anadolu'daki sosyal huzurun bozulması karşısında düzeni yeniden sağlanmasına yönelik gayretleri bulunan başlıca isimleri (Mevlânâ, Hacı Bektaş-ı Veli ve Yunus Emre) öğrenir.

10. SINIF TARİH

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	10.4.2. Osmanlı devlet idaresinin ilmiye, kalemîye ve seyfiye sınıflarının birlikteliğine dayalı yapısını analiz eder	Döğner Kervansarayı	Osmanlı dünyasında medreseler ve âlimlerin yanı sıra tekkeler ve ariflerin de bilgi üretimi ve eğitim alanında önemli vazifeler üstlendiği vurgulanır.
Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	10.4.4. Osmanlı coğrafyasındaki zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.	Taşhan	Osmanlı kuruluş döneminde ticaretin geliştirilmesine yönelik çabaların yerinde incelenerek öğrenilir.
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	10.7.1. Osmanlı Devleti'nde millet sisteminin yapısını analiz eder. 10.7.5. Osmanlı Devleti'nde vakıfların sosyal hayattaki yerini ve önemini kavrar.	Aziziye Külliyesi Mevlevi Cami Sultan Divanı Mevlevihanesi	İslam ve Osmanlı düşünce geleneklerinde ümmet ve millet kavramlarına yüklenen anlamları kavrar. Farklı dinî ve kültürel kimliklere sahip toplum kesimlerini idare etmenin millet sistemi sayesinde mümkün olduğunu anlar. "Vakıfların sosyal hayatta üstlendiği rolleri (imar faaliyetleri, dinî ve sosyo-ekonomik hizmetler) öğrenir.

10. SINIF COĞRAFYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Doğal Sistemler	10.1.4. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.	Afyon Kalesi Frig Vadisi Ayazini Mermer Sanayi Compound Plastik Fabrikası	Kayaçların kullanım alanlarını ve (Püskürük kayaç) kayaç özelliklerini yerinde görür.
Doğal Sistemler	10.1.7. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine dış kuvvetlerin etkisini açıklar.	Frig Vadisi Ayazini	Fiziksel çözünme ve şahit kaya örnekleri yerinde görülür.

10. SINIF COĞRAFYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Doğal Sistemler	10.1.10. Türkiye'deki su varlıklarının genel özelliklerini ve dağılışını açıklar. 10.1.11. Türkiye'deki su varlığını verimli kullanmanın ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerini değerlendirir.	Eber Gölü	Su varlıklarının genel özelliklerini gözlemleri sonucu çıkarır.
Doğal Sistemler	10.1.17. Türkiye'deki doğal bitki topluluklarının dağılışını yetiştirme şartları açısından analiz eder.	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Merkezi	Doğal ve kültür bitki farklılıklarını ayırt eder ve bitkilerin önemini daha iyi kavrar.
Beşeri Sistemler	10.2.5. Türkiye'de nüfusun tarihsel seyrini sosyal ve ekonomik faktörler açısından değerlendirir.	Bedesten Çarşısı Tarihi Taşhan Alem-i Çarşısı Millet Hamamı	Mekânsal değişikliğini ve yerleşme biçimlerinin günümüzle karşılaştırması yapılarak farklılıkların ve değişimin görülmesi sağlanır.

10. SINIF İNGİLİZCE

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Digital Era	E10.8.S1. Students will be able to make comments on innovations by stating causes and effects	Zafer Teknopark	Öğrencilere teknolojik bir ortamda teknolojik araçları tanıma ve sebep-sonuç ilişkisini uygulamalı olarak kazandırılır.
Helpful Tips	E.10.6.W1 Students will be able to write a paragraph about possible consequences when they don't obey the rules	Gedik Ahmet Paşa İl Halk Kütüphanesi	Öğrencilere buldukları ortamdaki kuralların must - mustn't - should - shouldn't yapıları ile uygulamalı olarak kazandırılır.
Food and Festivals	E10.7.S1. Students will be able to take part in a dialogue about introducing national and international festivals. E10.7.S2. Students will be able to describe the steps of a process related to national and international festivals.	Lokum Gıda Sanayi	Öğrencilere geleneksel bir üretim ortamında geleneksel ve ulusal bayramlar hakkında bilgi verip ürünlerin işlem sürecinin gözlemlenmesi yoluyla gıdanın yapım aşamalarının İngilizce sözel olarak kazandırılır.
Modern Heroes and Heroines	E10.9.W1. Students will be able to write a paragraph imagining themselves as a hero/heroine.	Masal Dünyası Parkı	Öğrencilere would ve if kalıplarının gerçek dışı/hayali durumların ifade edilmesi ile kazandırılır.

10. SINIF BİYOLOJİ

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Hücre Bölünmeleri	10.1.1.3. Eşeysiz üremeyi örneklerle açıklar.	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Merkezi	-Bitkilerde üreme örneklerinin incelenir. -Eşeysiz üreme tekniklerinin bahçecilik ve tarım sektörlerindeki uygulamaları hakkında bilgi alınır.
Kalıtımın Genel İlkeleri	10.2.1. Kalıtım ve Biyolojik Çeşitlilik	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi	Akraba evliliklerinin kalıtsal hastalıkların ortaya çıkma olasılığına etkisi hakkında bilgi edinir.
Ekosistem Ekolojisi ve Güncel Çevre Sorunları	10.3.1.1. Ekositemin canlı ve cansız bileşenleri arasındaki ilişkiyi açıklar. 10.3.1.3. Ekosistemde madde ve enerji akışını analiz eder. 10.3.3.2. Biyolojik çeşitliliğin yaşam için önemini sorgular.	26 Ağustos Tabiat Parkı Eber Gölü Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Merkezi	-Canlı çeşitliliğinin ve habitat kavramının üzerinde durulur. -Ekositemi oluşturan biyotik ve abiyotik öğeleri fark eder. -Eber Gölü ve çevresindeki ekosistemi oluşturan faktörleri keşfeder.

10. SINIF FİZİK

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Basınç ve Kaldırma Kuvveti	10.2.1.2 (d) Akışkanlarda akış sürati ile akışkan basıncı arasında ilişki kurar. 10.2.1.2 (d) Akışkanlarda akış sürati ile akışkan basıncı arasında ilişki kurar.	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi	Kan basıncı ve tansiyon aletinin çalışma prensibi hakkında bilgi alınır.
Elektrik ve Manyetizma	10.1.2.1. Elektrik akımı, direnç ve potansiyel farkı arasındaki ilişkiyi analiz eder (Ohm Yasası). 10.1.2.2. Üreteçlerin seri ve paralel bağlanma gereçlerini açıklar. 10.1.2.3. Elektrik enerjisi ve elektriksel güç kavramlarını ilişkilendirir. 10.1.2.4. Elektrik akımının oluşturabileceği tehlikelere karşı alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemlerini açıklar.	Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi	Akademisyenlerden elektrik enerjisi, elektriksel güç hakkında bilgi alınırken, farklı bağlama çeşitleri uygulamalı olarak anlatılır.

10. SINIF DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
Din ve Hayat	10.3.2. İslam Dininin kültür, sanat ve düşünce üzerindeki etkilerini analiz eder	Taşhan Sultan Divani Mevlevihanesi	"Türk-İslam sanatlarından olan Hüsni Hat, Ebru, Tezhip ve Dini Musiki sanat dallarını keşfeder.
Allah İnsan ilişkisi	10.1.5. İnsanın Allah ile irtibat yollarını fark eder	Ulu Cami Mevlevi Cami	"İbadet, Dua ve Kur'an Okumanın kulun Allah'la olan ilişkisindeki önemini kavrar.
Din ve Hayat	10.3.3. İslam dininin çevre sorunlarına yaklaşımını ve çözüm önerilerini değerlendirir.	Atık Su Arıtma Merkezi	İslam dininin çevreye verdiği önem çerçevesinde, günümüz teknolojisiyle çevreyi koruma çalışmalarını yerinde inceler."
Din ve Hayat	10.3.5. İslam Dininin Ekonomik Hayatla ilgili ilkelerini yorumlar	ATSO	İslam kültür ve medeniyetinde bu ""Ahilik"" teşkilatı vardı. Günümüzde ise Esnaf Odalarında ticaret hayatı ve ticaret ahlakı hakkında bilgi edinilir.

10. SINIF GÖRSEL SANATLAR

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Kültürel Miras	10.2.1. Müzelerde İnceleme ve Uygulama II 10.2.1.1. Bulunduğu ildeki tarihî yöreleri ve tarihî eserleri tanır. 10.2.1.2. Ülkemizdeki müzeleri tanır. 10.2.1.3. Müze ve sanat galerileri aracılığı ile farklı kültürleri tanır.	Arkeoloji Müzesi Sultan Divani Mevlevihanesi Ulu Cami Tarihi Alem-i Taşhan Çay Taş Külliyesi Millet Hamamı Gedik Ahmet Paşa Külliyesi Frig Vadisi Ayazini	-Gezi sırasında müze ve tarihi yörelerden, tarihi eserler hakkında bilgi alır. -Farklı kültürleri keşfeder.
Sanat Eleştirisi ve Estetik	10.1.1. Geleneksel Türk Sanatları I 10.1.1.3. Geleneksel Türk sanatlarının önemli temsilcilerini tanır. 10.1.1.8.Eserlerinde geleneksel Türk sanatlarının öz ve biçim özelliklerinden yararlanan çağdaş Türk ressamlarını tanır.	Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi	Akademisyenlerden Geleneksel Türk Sanatları ve örnekleri hakkında bilgi alınır.

10. SINIF GÖRSEL SANATLAR

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Görsel Sanatlarda Biçimlendirme	10.3.1. Desen Çalışmaları II	Frig Vadisi	-Doğal çevresini gözlemleyerek mekan-figür ilişkisi kurarak desen çalışmaları oluşturur.
	10.3.1.4. Kompozisyonda mekân-figür ilişkisini kurar.	Ayazini	
	10.3.2 Renkli Resim Uygulamaları II	26 Ağustos Tabiat Parkı	-Çevresini gözlemler ve bu gözlemlerine dayalı olarak üç boyutlu resim yapar.
	10.3.2.3. Resim çalışmalarında sanatsal düzenleme ilkelerini kullanır.	Kent Ormanı	
	10.3.3. Üç Boyutlu Çalışmalar	Horanpark	
10.3.3.1. Heykel ve kabartma (rölyef) arasındaki farkı açıklar.			

11. SINIF TARİH

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
Devrimler Çağında Değişen Devlet Toplum İlişkisi	11.4.3. Ulus devletleşme ve endüstrileşme süreçlerinin sosyal hayata yansımalarını analiz eder.	Zafer Müzesi	Ulaşım ve haberleşme sektörlerindeki gelişmelerin (demiryolu, telgraf) merkezî idarelere hâkimiyet alanları üzerindeki otoritelerini arttırma imkânı vermesi Osmanlı Devleti örneği üzerinden ele alır.
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	10.7.1. Osmanlı Devleti'nde millet sisteminin yapısını analiz eder.	Millet Hamamı	Osmanlı Devleti içinde ve İlimizde farklı din ve kültürlere sahip toplumların birlikte ve uyum içinde yaşadıklarını öğrenir.

11. SINIF COĞRAFYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Doğal Sistemler	11.1.3. Madde döngüleri ve enerji akışını ekosistem devamlılığı açısından analiz eder.	Atık Su Arıtma Tesisi Dinar Rüzgar Tribünleri	İnsan faaliyetlerinin döngüye olan etkilerini yerinde görür.
Beşeri Sistemler	11.2.8. Doğal unsurları üretim, dağıtım ve tüketim süreçleri üzerindeki etkisi açısından değerlendirir. 11.2.10. Üretim, dağıtım ve tüketim sektörleri arasındaki ilişkiyi ekonomiye etkisi açısından değerlendirir	ATSO	Ticaret odasından ilimiz hakkında merak ettikleri bilgileri yerinde elde ederek yorumlayarak sonuca ulaşır.
Beşeri Sistemler	11.2.17. Türkiye'nin madenleri ve enerji kaynaklarının dağılışı açıklar.	Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi	İlimizde ve ülkemizde bulunan maden ve enerji kaynaklarının etkin kullanımının ülke ekonomisine katkısı açısından değerlendirmesini ve nelerde nasıl etkisinin olduğunu yetkili kişilerden ve verilerden alarak değerlendirme yapabilmesi sağlanır.

11. SINIF COĞRAFYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler	11.3.4. Türkiye'nin tarih boyunca medeniyetler merkezi olmasını konumu açısından değerlendirir.	Frig Vadisi Ayazini Afyon Kalesi Arkeoloji Müzesi	İlimizdeki tarihi yerleri görüp hangi medeniyetlerin ne zaman neden bu alanlarda yerleşme yaptıklarını analiz edebilme imkanı sağlayacaktır.
Çevre ve Toplum	11.4.7. Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını geri dönüşüm stratejileri açısından değerlendirir. 11.4.6. Çevre sorunlarının oluşum ve yayılma süreçlerini küresel etkileri açısından analiz eder.	Compound Plastik Fabrikası Katı Atık Depolama ve Bertaraf Tesisi Atık Su Arıtma Tesisi Dinar Rüzgar Tribünleri	İlimizde bulunan çevre sorunlarını aza indiren tesislerin yerlerini görerek arazi kullanımına ilişkin farklı uygulamaların çevre üzerindeki etkisi; çevre sorunlarının oluşum, yayılma süreçleri hakkında geniş bilgi edinir.

11. SINIF İNGİLİZCE

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Future Jobs	E11.1.S1. Students will be able to talk about future plans and predictions.	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Öğrencilere, geleceğe yönelik planlama yapabilecekleri bir ortamda "going to" ve "will" yapıları kazandırılır.
Facts about Turkey	E11.7.L1. Students will be able to recognize information about the description of a monument or a historic site in a recorded text. E11.7.R1. Students will be able to find out specific information in a text describing historical sites in Turkey. E11.7.S1. Students will be able to give a presentation on a monument or historical site.	Anıtpark Ayazini Frig Vadisi	Öğrencilere tarihi bir ortamda mekan tanıtımı yapma becerisi kazandırılır.

11. SINIF DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
Dünya ve Ahiret	11.1.3. Ahiret hayatının aşamalarını ayet ve hadislerle temellendirir.	Çiğiltepe Şehitliği Yüzbaşı Agah Efendi Şehitliği Kocatepe Şehitliği	“Şehit mezarlığı ve şehit anıtı ziyaret edilerek, ahiret ve diğer ahirete ait kavramlar burada anlatılır.”
İnançlar İle İlgili Meseleler	11.4.2. Yeni dinî akımların özelliklerini değerlendirir.	Afyon İl Müftülüğü	“İl Müftülüğü personelinden Din İstismarı ve İslamofobi hakkında bilgi alınır.”
Kua’an’a Göre Hz. Muhammed	11.2.1. Hz. Muhammed’in örnek şahsiyetini tanır. 11.2.2. Hz. Muhammed’in peygamberlikle ilgili görevlerini açıklar. 11.2.3. Hz. Peygamber’e bağlılık ve itaati ayet ve hadislerden hareketle yorumlar.	İslami İlimler Fakültesi	“İslam Tarihi hakkında araştırma yapmış öğretim üyelerinden Hz. Muhammed'in Peygamberlik görevleri ve şahsiyeti hakkında bilgi alınır.” Bilginin en önemli kaynaklarından olan yazılı dini metinlere ve klasik eserlere ulaşılır. (Kütüb-ü Sitte ve benzeri eserler.)

11. SINIF GÖRSEL SANATLAR

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım–Mekan İlişkisi
Kültürel Miras	11.2.1. Müzelerde İnceleme ve Uygulama III 11.2.1.1. Atatürk'ün müzelerimizin kurulmasındaki katkılarını açıklar. 11.2.1.2. Müzelerin eğitimsel işlevlerini analiz eder. 11.2.1.3. Müze ve sanat galerilerindeki eserlerden faydalanarak özgün çalışmalar yapar.	Arkeoloji Müzesi Sultan Divanı Mevlevihanesi İstiklal Tanıtım Merkezi İbrahim Alimoğlu Müzik Müzesi İsmail Kumartaşlı Yumurta Sanatları Tanıtım Merkezi	-Müze eğitimin yalnızca müze ziyaretinden ibaret olmadığı vurgulanarak müzede kazanılan bilgi ve tecrübelerin derslerle ve gerçek yaşamla ilişkilendirilmesine yönelik faaliyetleri kapsadığı belirtilir. -Gözlemlerinden yararlanarak özgün bir çalışma yapar.
Sanat Eleştirisi ve Estetik	11.1.2. Modern Sanat Akımları 11.1.2.1. Modern sanat akımlarının ortaya çıkış nedenlerini açıklar. 11.1.2.2. Modern sanat akımlarının özelliklerini örneklerle açıklar.	Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi	Akademisyenlerden modern sanat hakkında bilgi alınır.

12. SINIF TARİH

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
20. yy. Başlarında Osmanlı ve Dünya	<p>12.1.1. Mustafa Kemal'in Birinci Dünya Savaşı'na kadarki eğitim ve askerlik hayatını içinde bulunduğu toplumun siyasi, sosyal ve kültürel yapısı ile ilişkilendirir.</p> <p>12.1.4. I. Dünya Savaşı'nın sonuçlarını Osmanlı Devleti ve Batılı devletler açısından değerlendirir.</p>	<p>Zafer Müzesi</p> <p>Atatürk Evi</p> <p>İl Eğitim Tarihi Müzesi</p>	<p>Mustafa Kemal'in aldığı eğitimin, okuduğu okulların ve öğretmenlerinin onun yetişmesine ve kişiliğinin oluşmasına etkilerine değinir.</p>
Milli Mücadele	<p>2.5. Düzenli ordunun kurulmasından Mudanya Ateşkes Antlaşması'na kadar meydana gelen gelişmeleri Türkiye'nin bağımsızlık sürecine katkıları açısından analiz eder.</p>	<p>Yüzbaşı Agah Efendi Şehitliği</p>	<p>Öğrencilerimize Vatanı ve milleti için, kendilerinden sayıca kat kat fazla düşmana taarruz etmekten çekinmeyip şehit düşen kahramanlar tanıtılır.</p>

12. SINIF TARİH

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
Milli Mücadele	2.7. Millî Mücadele sürecine katkıda bulunmuş önemli şahsiyetlerin kişilik özellikleri ile faaliyetlerini ilişkilendirir.	Yıldırım kemal Şehitliği	Asteğmen Yıldırım Kemal ile birlikte şehit düşen otuzaltı kişilik süvari birliğinin kahramanca mücadelesinin tanıtılması.
Milli Mücadele	S.8.3.5 Büyük Taarruzun başarılı olmasında Albay Reşat Çiğiltepe gibi kahramanların rolüne ilişkin çıkarımlarda bulunur	Çiğiltepe Şehitliği	Öğrencilere Albay Reşat Çiğiltepe'nin aldığı sorumluluğu yerine getirme konusundaki duyarlılığının kavratılması.
Milli Mücadele	2.5. Düzenli ordunun kurulmasından Mudanya Ateşkes Antlaşması'na kadar meydana gelen gelişmeleri Türkiye'nin bağımsızlık sürecine katkıları açısından analiz eder.	Yüzbaşı Agah Efendi Şehitliği	Öğrencilerimize Vatanı ve milleti için, kendilerinden sayıca kat kat fazla düşmana taarruz etmekten çekinmeyip şehit düşen kahramanlarının tanıtılması.

12. SINIF TARİH

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
Milli Mücadele	2.7. Millî Mücadele sürecine katkıda bulunmuş önemli şahsiyetlerin kişilik özellikleri ile faaliyetlerini ilişkilendirir.	Yıldırım kemal Şehitliği	Asteğmen Yıldırım Kemal ile birlikte şehit düşen otuzaltı kişilik süvari birliğinin kahramanca mücadelesinin tanıtılması.
Milli Mücadele	2.1. Kuvay-ı Millîye hareketinin oluşumundan Büyük Millet Meclisinin açılışına kadar olan süreçte meydana gelen gelişmeleri açıklar.	Büyük Taarruz Şehitliği	Büyük Taarruz ile Milli Mücadelenin askeri bölümün sonuçlandığı bu topraklarda Şehit düşen kahtamanları tanımak ve bu vatanın ne büyük fedakarlıklarla kurtarıldığını anlatmak

12. SINIF COĞRAFYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Beşeri Sistemler	12.2.4. Ülkemizdeki işlevsel bölgeleri özelliklerine göre analiz eder.	Meteoroloji 5. Bölge Müdürlüğü	İşlevsel bölge örneklerini yerinde görerek bölge kavramı pekiştirilir.
Beşeri Sistemler	12.2.14. Türkiye'deki doğal ve kültürel sembollerin mekânla ilişkisini açıklar.	Bedesten Tarihi Taşhan Alem-i Çarşı Zafer Müzesi Frig Vadisi Ayazini	Doğal varlıklar ile şehirleri sembolize eden doğal sembollerin neden bu semboller verildiğini görerek yorumlar.

12. SINIF COĞRAFYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Beşeri Sistemler	12.2.15. Türkiye'nin turizm potansiyelini ve varlıklarını açıklar.	Frig Vadisi Ayazini Döğer Kervansarayı Arkeoloji Müzesi Kocatepe Büyük Taaruz Şehitliği ve Başkomutan Mustafa Kemal Anıtı Yıldırım Kemal Şehitliği Su Vermez Şehitliği Çiğiltepe Şehitliği Yüzbaşı Agah Efendi Şehitliği Atatürk Evi Zafer Müzesi İstiklal Tanıtım Merkezi Gedik Ahmet Paşa Külliyesi Sultan Divani Mevlevihanesi	İlimizin ve böylece ülkemizin turizm değerlerini ve potansiyelini kavrar.

12. SINIF İNGİLİZCE

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Alternative Energy	E12.8.S2 Students will be able to participate in an informal debate about alternative energy in the future.	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Merkezi Dinar Rüzgar Tribünleri	Öğrenciler doğal ortamda İngilizce enerji ve çevre terimlerini pekiştirir.

12. SINIF KİMYA

ÜNİTE	Kazanım	Mekan	Kazanım-Mekan İlişkisi
Enerji Kaynakları ve Bilimsel Gelişmeler	12.4.2.1. Alternatif enerji kaynaklarını tanır. 12.4.2.2. Nükleer enerji kullanımını bilim, toplum, teknoloji, çevre ve ekonomi açısından değerlendirir. 12.4.3.1. Sürdürülebilir hayat ve kalkınmanın toplum ve çevre için önemini kimya bilimi ile ilişkilendirerek açıklar. 12.4.4.1. Nanoteknoloji alanındaki gelişmeleri bilim, toplum, teknoloji, çevre ve ekonomiye etkileri açısından değerlendirir.	Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dinar Rüzgar Tribünleri	-Güneş, rüzgâr, hidrojen, jeotermal ve biyokütle enerji kaynakları hakkında bilgi alınır. -Bor mineralinden hidrojen eldesinin ülkemizin kalkınması için önemi vurgulanır. -Nükleer enerji ve Nanoteknoloji hakkında akademisyenlerden bilgi alınır.

12. SINIF DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ

ÜNİTE	KAZANIM	MEKAN	KAZANIM-MEKAN İLİŞKİSİ
İslam ve Bilim	12.1.3. İslam medeniyetinde öne çıkan eğitim ve bilim kurumlarını tanır.	Taş Medrese Gedik Ahmet Paşa Külliyesi	İslam medeniyetinde öne çıkan eğitim kurumlarından biri olan "Medrese" hakkında yerinde bilgi verilir.
Anadolu'da Müslüman	12.2.1. Türklerin Müslüman olma sürecini açıklar.	Ulu Cami Mevlevi Cami	Camilerin ve türbelerin tarihlerinden yola çıkarak Müslümanlık süreci anlatılır.
İslam ve Bilim	12.1.1. Din-bilim ilişkisini tartışır	Meteoroloji Müdürlüğü	İslam dininin bilim ve teknolojiye verdiği önem, bilim sayesinde yapabileceklerimiz, tevekkül ve tedbir kavramlarının öğretimi burada yapılır.
İslam ve Bilim	12.1.3. İslam medeniyetinde öne çıkan eğitim ve bilim kurumlarını tanır.	İl Eğitim Tarihi Müzesi Afyon Kocatepe Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi	İslam Medeniyetinde önemli eğitim kurumlarından biri olan Medreseler ve Daru'l-Kurra'ların günümüz kurumlarından olan Kur'an Kursları yerinde görülür, bu kurumların verdiği eğitim hakkında bilgi edinilir.

AFYONKARAHİSAR ARKEOLOJİ MÜZESİ

Cumhuriyetin ilk yıllarında Süleyman Hilmi (Gönçer) ve Oğuz (Günel) Beylerin öncülüğünde başlatılan tarih araştırmaları ışında, boş olan Taş Medresede çeşitli yerlerden bulunan eserlerinin depolanmaya başlamasıyla temelleri oluşturulmuştur.

Müzedede, Afyon ve çevresinden bulunmuş olan Eski Tunç, Hitit, Frig, Lidya, Roma ve Bizans dönemlerine ait arkeolojik eserler, kronolojik bir sıra esas alınarak sergilenmektedir. Bu dönemlere ait pişmiş toprak, taş mermer, kemik, cam, metal kap kacak, heykel ve sikke gibi araç ve gereçler, yöremiz insanların, M.Ö. 3000 li yıllardan günümüze kadar yaşayışı, inancı, üretimi, ticareti hakkında bize oldukça önemli bilgiler vermektedir. Ayrıca, mermer ticareti ve sanatı ile ilgili bilgi veren mermer heykeller, lahitler, mezar taşları ve mimari parçalar, müzenin önemini artırmaktadır.

Adres: Kurtuluş Caddesi No:96 / Afyonkarahisar

İL EĞİTİM TARİHİ MÜZESİ

İl Eğitim Tarihi Müzesi, Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün tüm illerde bir adet İl Eğitim Tarihi Müzesi oluşturma çalışmaları kapsamında Afyon Lisesinde kurulmuştur. İl genelinde eğitim tarihi açısından arşiv değeri taşıyan; evrak, doküman, yayın, kitap, dergi, rehber, broşür, katalog, fotoğraf, video film, film şeridi, dia, eğitim araç ve gereçleri, özellikle geçmiş yıllara ait ders kitapları ve eğitim materyalleri ile objeler il milli eğitim müdürlükleri tarafından belirlenen okul veya kurumlarda toplanmıştır. Planlama kapsamında müzeye yerleştirilen tüm materyaller, tarihi Afyon Lisemizde "İl Eğitim tarih müzesinde sergilenmektedir.

Adres: Dumlupınar Mahallesi Ordu Bulvarı cad, 03200 Afyon Lisesi

İSTİKLAL TANITIM MERKEZİ

Afyonkarahisar'a 17 km uzaklıkta Afyonkarahisar-İzmir karayolunun kenarında 26 Ağustos Tabiat Parkı'nın içerisinde yer almaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar 5. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı İstiklal Tanıtım Merkezi'nde Büyük Taarruz ve Kurtuluş Savaşı bütün gerçekliğiyle ve o günkü şartların çok daha iyi anlaşılması amacıyla panoramik sunum tekniği ile anlatılmıştır. İstiklal Tanıtım Merkezindeki Büyük Taarruzu anlatan Arazi Maketi Büyük Taarruz'un geçmiş olduğu, Şuhut'tan Dumlupınar'a kadar olan 75 km çapında alanı kapsamaktadır. Maket üzerinde anıt ve ilgili yerlerdeki önemli yapıların 3 boyutlu modellemeleri ile tanıtım merkezine gelen ziyaretçilerin Büyük Taarruz'u daha iyi ve gerçekçi anlatılması amaçlanmıştır.

Adres: 26 Ağustos Tabiat Parkı Akören Gecek Gediği Mevkii
Sinanpaşa /Afyonkarahisar

ZAFER MÜZESİ

Tipik Anadolu evleri tarzında olan bina, 1915-1920 Cumhuriyet öncesi Saitoğlu Mehmet Sait Efendi tarafından iki katlı olarak yaptırılmıştır. Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin planlandığı ve taarruz emrinin verildiği yerdir. Müzede hem Başkomutanlık Meydan Muharebesi ile ilgili bilgi verilmekte hem de bu tarihi binadan kalmalardan ve burayı karargah olarak kullanmalarından dolayı Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, Batı Cephesi Komutanı İsmet İnönü Paşa, Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak Paşa ve Batı Cephesi Harekât Şube Müdürü Tevfik Bıyıkoğlu anısına düzenlenen odalar sergilenmektedir.

Adres: Karaman Mahallesi, Ordu Blv. No:7, 03200
Afyonkarahisar Merkez/Afyonkarahisar

AFYONKARAHİSAR GENÇLİK MERKEZİ

Gençlerin serbest zamanlarını sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerle değerlendirmelerine, bilgi ve beceri sahibi olmalarına yardımcı olmak, gençlik faaliyetlerini planlamak, programlamak, yönetmek, denetlemek, değerlendirmek ve geliştirmek amacı ile kurulmuştur. Merkezde aktif olarak her alanda sosyal faaliyetler yapılmaktadır.

Adres: KARAHİSAR GENÇLİK MERKEZİ Orhangazi Mahallesi
1801 Sokak No:2 Uydukent İş Merkezi Kat:3 Afyonkarahisar

Adres: PROF. DR. VEYSEL EROĞLU SPOR SALONU Cumhuriyet Mahallesi Cevat Ahmet Paşa Caddesi No:10

İBRAHİM ALİMOĞLU MÜZİK MÜZESİ

Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı bünyesinde Alman koleksiyoner Wolfgang Ott'un destek ve katkılarıyla halkımızın hizmetine sunulan İbrahim Alimoğlu Müzik Müzesi, ülkemizin en büyük müzik müzesi olma özelliği taşımaktadır. Yüz yılı aşkın geçmişe sahip, farklı müzik türlerinden çok sayıda enstrümanın yanında; radyo, gramofon, pikap gibi antika değeri olan eserler ve geleneksel kültürümüze büyük katkısı olmuş sanatçılarımızın kişisel eşyaları burada sergilenmektedir.

Adres: Afyon Kocatepe Üniversitesi Ahmet Necdet Sezer Kampüsü Gazlıgöl Yolu/Afyonkarahisar

İSMAİL KUMARTAŞLI YUMURTA SANATLARI TANITIM MERKEZİ

Türkiye'nin ilk Yumurta Sanatları Merkezi'nde, hem farklı türlerden hayvanların yumurtaları hem de sanat eseri haline getirilmiş yumurtalar sergilenmektedir. Merkez bu alanda dünyanın 6'ncı, Türkiye'nin ise ilk sergi merkezidir. Türkiye'nin 22 şehrindeki 37 üreticiden 240 farklı ırktan yumurta ve 9 şehirden 10 yumurta eserleri ustasının eserleri sergilenmektedir. Yaklaşık 100 civarında sanat eserine dönüşmüş yumurta ve köpek balığından caretta caretta kadar vahşi yaşamdan birçok hayvanın yumurtasının da bulunduğu merkezde 240 farklı yumurtalayan türden gerçek yumurta numuneleri ve Türk Tavukçuluk ve Yumurtacılık Sektörüne ait belge ve dokümanları ziyaretçiler bir arada görebilir.

Adres: Hattat Ahmet Karahisari Kültür ve Sanat Merkezi
1741 Sokak No:1 Uydukent/Afyonkarahisar

HATTAT AHMET KARAHİSARİ KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ

Afyonkarahisar İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne bağlı olan kültür ve sanat merkezinde konserler , tiyatro, dans gösterileri sergilenmekte ve çeşitli programlar gerçekleştirilmektedir.

Adres: Yeşilyurt Mah 1741 Sok No:1 AFYON

GEDİK AHMET PAŞA İL KÜTÜPHANESİ

KİTAP FUARI

Afyonkarahisar İl Halk Kütüphanesi'nin adını aldığı Fatih Sultan Mehmet ve II. Beyazıt Dönemi Sadrazamlarından Gedik Ahmet Paşa, 1473 yılında cami, hamam ve medreseden oluşan İmaret Külliyesini yaptırmıştır. Medreseye 200 kadar kitabını bağışlayarak Gedik Ahmet Paşa Medrese Kütüphanesi'ni kurmuştur. Daha sonra aslen Afyon'lu olup, sarayın sipahi ağalığında bulunan, Ahmet Bin Mustafa Bin Ahmet Paşa, babası Hersekzade Ahmet Paşa'nın vasiyeti üzerine 380 adet kitabını da bağışlamış ve kütüphane 1783 yılında medrese dışına çıkarılarak halka hizmet vermeye başlamıştır. Kütüphane 1971 yılından beri ise bugünkü binasında hizmet vermektedir.

Adres: Dumlupınar, İzmirli Cd. No:1, 03200 Merkez/
Afyonkarahisar

Adres: Kültür Park Fuar Alanı Merkez/Afyonkarahisar

İlimizin kültürel ve sosyal yaşamına önemli ölçüde katkısı olan kitap fuarında, yazarlarla söyleşi, imza günü, tiyatral ve sportif gösterilerinin yanında birçok etkinlik ve sosyal sorumluluk projesi gerçekleştirilmektedir. İki senedir devam eden kitap fuarı ile; okur-yazar kaynaşması sağlanmakta, kitap okumaya ilgi ve istek artmaktadır.

AYAZINI

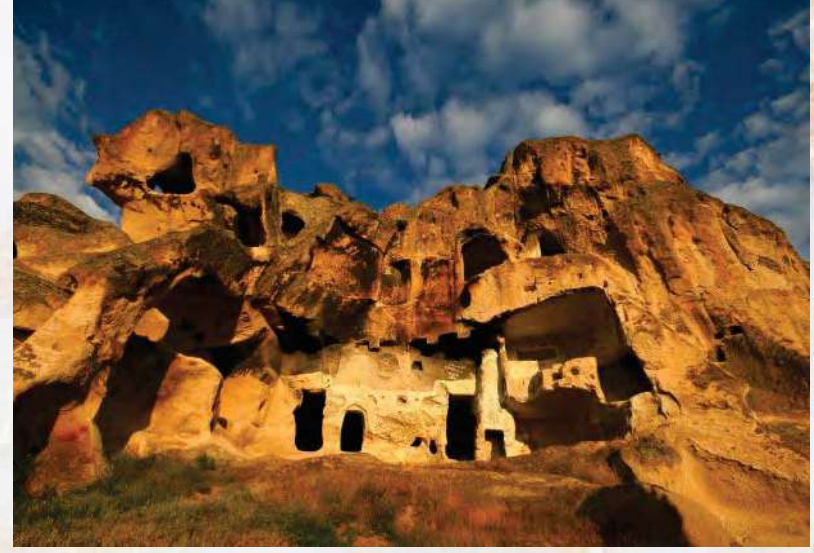

Afyonkarahisar-Eskişehir karayolunun 27.km'den sağa doğru 4,7 km daha gidilerek ulaşılan Ayazın köyünün, Frigler döneminden beri yerleşim yeri olarak kullanıldığı bilinmektedir. Roma ve Bizans dönemlerine ait aile ve tek kişilik kaya mezar odaları, Bizans dönemine ait kiliseler ve kaya yerleşimleri arazinin bu tür bir yerleşime elverişli olması nedeniyle oyularak yapılmış eserleridir. Aslanlı mezar odaları, sütunlu mezar odaları ile kayaya dış ve iç mimarî olarak oyulmuş kilisesi gibi sanat şaheseri eserler bulunmaktadır. Ayrıca kaya kütlelerinin oyularak yerleşime dönüştürüldüğü içinde sarnıç bulunan Avdalaz Kalesi vardır.

Adres: İhsaniye/Afyonkarahisar

FRIG VADİSİ

Kafkaslar'dan Anadolu'ya göç eden Brig adı verilen bir topluluk tarafından M.Ö. 9. yy'larda Anadolu'da kurulduğu bilinen Frig Uygarlığı, dünyada yalnızca bu bölgede yaşamış olan ve kendinden sonra gelen medeniyetlere büyük etkilerde bulunmuş bir medeniyettir. Frig Bölgesi, derin vadiler tarafından şekillenen dağlık bir alan olup, kolayca işlenebilen volkanik tüflerden oluşan bir jeolojik yapıya sahiptir. Bu doğal yapı kayanın oyularak inşa edildiği özgün bir mimarinin ortaya çıkmasına neden olmuş ve bu mimari kendinden sonra gelen birçok medeniyet tarafından uygulanmıştır. Frig dönemi kaya anıtlarının en özgün örneklerinin yoğun bir şekilde yer aldığı Dağlık Frigya Bölgesi, Frig uygarlığının dini ritüellerine ve sosyal hayatına ilişkin izler barındırması nedeniyle evrensel değer taşımaktadır.

Adres: İhsaniye/Afyonkarahisar

DÖĞER KERVANSARAYI

İhsaniye ilçesine bağlı Döğer kasabasıdır. II. Murat tarafından yaptırılmış Osmanlı eseridir. İki katlı han bölümü ile develiği bulunan iki bölümden ve eyvan biçimi taç kapıdan oluşan mimarisi ile örnek bir yapıdır. İki katlı hanın, üst odaları yolcuların yatma; alt kat ise dinlenme yeridir. Odalardan ikisi kubbeli, diğeri kemerli tonoz örtülüdür. Ortadaki eyvanı, mescittir. Binanın dışı ve çatısı ile iki kubbe külahı, yerli tuf, kesme taş ile kaplıdır. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 1991-93 yıllarında restore çalışmaları yapılmıştır.

Adres: Döğer Kasabası, İhsaniye /Afyonkarahisar

MİLLET HAMAMI

Yapımı ile ilgili bir yazıtı bulunmadığı için yapım tarihi konusunda kesin bir bilgi olmamakla birlikte, XVII-XVIII. yy Osmanlı hamamlarına benzemektedir. Evliya çelebinin Afyonkarahisar'ı ziyaret ettiği XVII. yy ın II. yarısından sonra inşa edildiği düşünülmektedir. Moloz ve kesme taş örgülü kargir bir yapıdır. Ermeni ustalar tarafından yapıldığı, bu yüzden "Gavur Hamamı" olarak adlandırıldığı, daha sonra "Millet Hamamı" olarak anıldığı kaydedilmektedir. Gerek Osmanlılar gerekse Cumhuriyet döneminde kullanılan tarihi hamam 1981 yılında korunması gerekli eski eser olarak tescil edilmiştir. 2003-2005 yılları arasında restore edilmiş, kadın ve çocukların her alanda eğitimlerini gerçekleştirmek üzere 09.11.2005 tarihinde "Afyonkarahisar Kültür ve Semt Evi" olarak hizmete açılmıştır.

Adres: Tacı Ahmet, Şht. Yasin Mergen Sk. No:9, 03100 Merkez/Afyonkarahisar

SULTAN DİVANİ MEVLEVİHANESİ

Anadolu'da kurulan ilk mevlevîhânelere dendir. Kuruluşu 13. yüzyıla kadar dayanır. Tarih boyunca birçok önemli icraata merkez olmuş Afyonkarahisar Mevlevîhânesi, Konya Mevlevîhânesinden sonra en önemli mevlevîhânedir. Özellikle 16. yüzyılda Hz. Mevlânâ'nın yedinci kuşak torunlarından Sultan Dîvânî zamanında mevlevîlik açısından çok önemli bir merkez olmuştur. Ayrıca "40 Hatimli Şifalı Aşûre" geleneği ilk defa Sultan Dîvânî zamanında Afyonkarahisar Mevlevîhânesi'nde başlamış ve birçok mevlevîhâneye buradan yayılmıştır. Günümüzde bu geleneği devam ettiren tek mevlevîhânedir. Bahçesinde; Derviş Odaları, Matbah, Hâmuşân (Mezarlık) bulunan mevlevîhâne, son olarak 2008 yılında restore edilmiş ve 30 Aralık 2008 tarihinde "Sultan Dîvânî Mevlevîhâne Müzesi" adıyla, hizmet vermeye başlamıştır.

Adres: Mevlana Mahallesi Türbe Caddesi
No:17,Afyonkarahisar

TARİHİ TAŞHAN ALEM-İ ÇARŞI

Yapı XVII. yüzyılın ortalarında Kadı Abdullah Efendi tarafından kareye yakın planda ve iki katlı olarak yemenici esnafının da katkıları ile yaptırılmıştır. Han, moloz taştan kargir olarak yapılmıştır. Ana girişi güney köşede olup, büyük kemerli ve çift kapılıdır. Yapının ortasında üstü açık avlu vardır. İkinci kata çıkış, batı yönündeki taş ve ahşap basamaklı merdivenlerle sağlanır. Üst katın oda pencereleri küçük ölçüde ve karedir. Güneydoğu yönünde küçük dükkanlar, güneybatı ve kuzeybatı da ise bitişik dükkanlar yapılmıştır. Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından restorasyonu tamamlanan Taşhan, 2018 yılı Mart ayında kültür ve turizm hizmetine sunulmuştur.

Adres: Afyonkarahisar merkez Umurbey mahallesi,
Yemeniciler Çarşısı

ANITKAYA (EĞRET) KERVANSARAYI

14. yüzyılda Germiyanogulları tarafından yaptırılmıştır. Üç sahanlı olup, orta sahanı daha geniştir. Kesme taşlı, iki sıra fil ayakları arası, ortası geniş, yanları dar, kemerli tonozlarla örtülüdür. Yanları çift kemer sütunlarla süslü taç kapılı, moloz taş üzeri, kesme taş kaplamalı kargir yapıdır.

Adres: Anıtkaya Köyü / Afyonkarahisar

ZAFER ANITI-ANITPARK

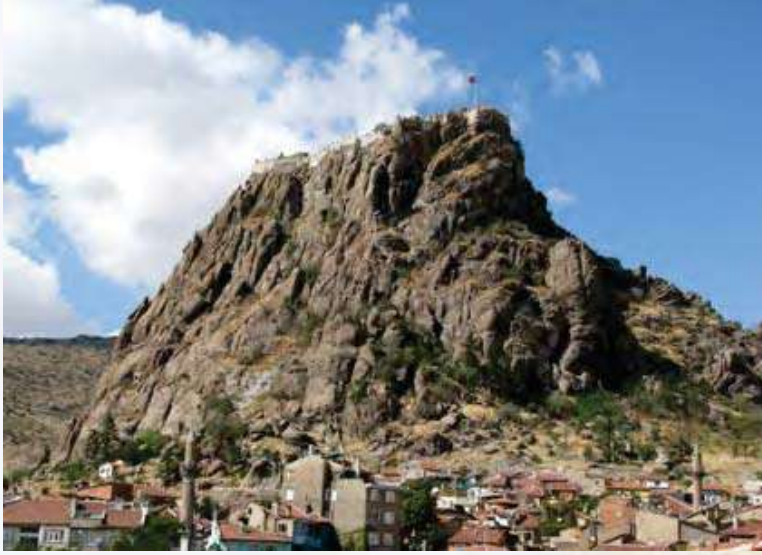

Şehir merkezindeki Anıtpark içinde kübik bir kaide üzerinde Türk ve Yunan güçlerinin sembolü iki insanın bulunduğu ve Türk'ün zaferini anlatan 1936 yılında açılan bir anıttır. Krippel tarafından yapılmıştır. Kaide yüzlerinde, önde bayrak ve Atatürk portresi, arkada bayrağı öpen Afyonkarahisarlı bir insan vardır. Cemal ve Bahattin adındaki pilotların kırık dökük uçaklarıyla Kurtuluş Savaşına katılmaları ve Gazlıgöl'de uçaklarının düşmesiyle şehit olmaları anısına yapılmıştır.

Adres: Umurbey Mahallesi, Birlik Cd. No:8, 03100
Afyonkarahisar Merkez/Afyonkarahisar

AFYONKARAHİSAR KALESİ

226 m yükseklikteki volkanik bir kaya kütlesi üzerinde yer alan Afyonkarahisar Kalesi, MÖ 1350 yılında Hitit İmparatoru II. Murşil zamanında, Arzava seferinde müstahkem mevki olarak kullanılmış ve Hapanuva adını almıştır. Kale, Bizans ve Selçuklular zamanlarında da önemli çarpışmalara sahne olmuştur. Kalenin zirvesinde MÖ 1200-700 tarihleri arasında Anadolu'da yaşamış olan Frigler dönemine ait kültür izlerine rastlanmakta olup, Ana Tanrıça Kybele'ye adanmış birçok tapınma yeri ile 4 adet büyük sarnıç (su çukuru) bulunmaktadır. Surları, Selçuklu Sultanı Alâaddin Keykubat zamanında 1235 yılında onarılmış, ayrıca kaleye küçük bir mescit ile yanına saray yaptırılmıştır. 1573'te Osmanlı Sultanı II. Selim'in emriyle Mahmut Bey tarafından burçları, sarnıçları ve kulesi tekrar onarılmıştır.

Adres: Kale Mahallesi Merkez /Afyonkarahisar

ATATÜRK EVİ

Hacı Velioğlu Konağı, Mustafa Kemal Paşa'nın Büyük Taarruz öncesinde Şuhut'ta kaldığı konaktır. 1897 yıllarında Şuhutlu Hacı Veli tarafından yaptırılmış olan konak XX. Yüzyıl sivil mimari özelliklerini taşımaktadır ancak asıl önemini Büyük Taarruz'dan önce Mustafa Kemal Paşa tarafından karargâh olarak kullanılmasından almaktadır. Burada konaklayan Mustafa Kemal Paşa, İsmet Paşa ve Fevzi Paşa (Çakmak) ile görüşüp taarruz ile ilgili son incelemelerini yapmıştır ve buradan taarruzun başlayacağı Kocatepe'ye geçmiştir. Mustafa Kemal Paşa'nın konakta kaldığı çalışma odası özgün haliyle düzenlenmiştir. Ayrıca konağın birinci katında Kurtuluş Savaşını konu alan tablolardan oluşan bir sergi vardır.

Adres: Şuhut Merkez /Afyonkarahisar

ALBAY REŞAT ÇİĞİLTEPE ŞEHİTLİĞİ

27 Ağustos 1922 günü Çiğiltepe'yi ele geçirmekle görevlendirilen 57. Tümen Komutanı Miralay Reşat Bey, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal'e tepeyi yarım saat içerisinde ele geçirmek için söz vermiş, ancak sözünü yerine getiremeyince tabancasını şakağına dayayarak intihar etmiştir. Ne var ki bu kahramanın intiharından kısa bir süre sonra Çiğiltepe Türk askerleri tarafından ele geçirilmiştir.

Albay Reşat Çiğiltepe Şehitliği, görevini yerine getirmeyi canından aziz bilen 57. Tümen Komutanı Miralay Reşat Bey ve o çevrede şehit düşenlerin anısına yaptırılmış olup, 22.06.1996 tarihinde ziyarete açılmıştır. Şehitliğin, girişinde Albay Reşat Çiğiltepe'nin bronzdan yapılmış büstü, ortasında ise çekilmiş bir kılıcı andıran dikili taş ve kitabeleri ile mermerden yapılmış şehit mezarları bulunmaktadır.

Adres: Çiğiltepe Şehitliği Sinanpaşa/ Afyonkarahisar

YILDIRIM KEMAL ŞEHİTLİĞİ

Süvari Üsteğmeni olan Kemal 57. Tümen ile Denizli, Çal, Afyon ve Sakarya Muharebelerine katılmış ve çok büyük yararlılıklar göstermiştir. Katıldığı son muharebede yaralanan bu şehidimiz tedavi görmekte olduğu Konya'daki hastahanedan Büyük Taarruzun başlayacağı haberini alınca iyileşmeyi beklemeden ve doktorların onayını almadan kaçmış ve Fahrettin Altay Paşa'nın bulunduğu cepheye gelmiş, paşa onu o sırada Küçükköy Tren İstasyonundaki 2.inci Alaya göndermiştir. Burada istasyonu müdafaa etmekte olan Yunan piyadelerine, birliği ile hücum ederek Küçükköy gibi Afyon bölgesindeki Yunan kuvvetlerinin İzmir'e ulaşması ve haberleşmesini sağlayacak olan önemli bir stratejik bölgeyi düşmandan temizlemiştir. En büyük arzusu mensup olduğu Süvari birliğinin başında İzmir'e girmek olan Yıldırım Kemal, 4 subay ve 30 erle birlikte şehit düşmüştür.

Adres: Yıldırım Köyü, Sinanpaşa/ Afyonkarahisar

SU VERMEZ ŞEHİTLİĞİ

İstiklal Savaşı sırasında düşman keşif uçaklarının açtığı ateş sonucu şehit olmuş iki er adına 1971 yılında yaptırılmıştır. Küçük bir şehitlik olup kitabesinde 'İstiklal Savaşı Şehitleri' ve şehitlerden kimliği tespit edilen Niğde Aksaray'dan Er Ali oğlu Hasan 21 Ekim 1922 yazmaktadır.

Adres: Emirdağ Davulga Yolu, 03600 Su vermez/Emirdağ/
Afyonkarahisar

YÜZBAŞI AGAH EFENDİ ŞEHİTLİĞİ

Büyük Taarruz'un 2. günü olan 27 Ağustos 1922 günü, kendilerinden çok güçlü olan 2.500 kişilik düşman tümeni ile Başkomutanlık karargâhının bulunduğu Kocatepe'ye tek geçit yeri olan Kalecik ve Kurtkaya bölgesini almakla görevlendirilen 24 yaşındaki 12. Tümen 36. Piyade Alayı 6. Bölük Komutanı Bayburtlu Ziver Bey oğlu Yüzbaşı Ağâh Efendi, komutasındaki 150 Mehmetçik ve Sinoplu Üsteğmen Feyzullah ile birlikte düşman kuvvetlerinin içerisine kadar dalmış ve düşmana ağır kayıplar verdirdikten sonra, Feyzullah Efendi ve 101 Mehmetçik ile birlikte kendisi de şehit düşmüştür. Bu kahramanlar adına yapılan şehitlik, ilk olarak 26 Ağustos 1972 tarihinde inşa edilmiş olup, daha sonra, 1993 yılında şehit kabirleri, anıt, tören alanı, geçiş yolları ve Ağâh ile Feyzullah Efendilerin mezarlarının üzerine kemerli bir kubbe yapılmıştır.

Adres: Büyük Kalecik Kasabası/ Afyonkarahisar

KOCATEPE ANITI

Kocatepe; Anadolu'nun ve Türk Ulusu'nun kurtuluşunu sağlayan Büyük Taarruz'un 26 Ağustos 1922 tarihinde Başkomutan Mustafa Kemal tarafından başlatıldığı, sevk ve idare edildiği yerdir. Coğrafi yapısı itibariyle, Afyonkarahisar ve Sinanpaşa ovalarına hakim bir tepedir. Başkomutan Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları, 25 Ağustos 1922 akşamı Kocatepe'ye gelerek 26 Ağustos sabahı Büyük Taarruz'u burada başlatmışlardır. Büyük Taarruz'un ilk safhasını burada tesis edilen karargâhından ve halen mevcut olan siperden bizzat sevk ve idare etmiştir. Başkomutan, 27 Ağustos 1922 günü öğle üzeri Kocatepe'den ayrılmışlardır. Afyonkarahisar'da her yıl 26-30 ağustos tarihleri arasında yapılan Zafer Haftası kutlamaları, 26 Ağustos günü Kocatepe'de yapılan ilk tören ile başlayarak 5 gün sürmektedir

Adres: Büyük Kalecik Kasabası/ Afyonkarahisar

BÜYÜK TAARRUZ ŞEHİTLİĞİ VE BAŞKOMUTAN MUSTAFA KEMAL ANITI

Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın, 26 Ağustos 1922'de Kocatepe'de Büyük Taarruz emrini vermesiyle birlikte, 26-27-28 ve 29 Ağustos 1922 tarihlerinde 275 subay ve 2.150 Mehmetçik olmak üzere toplam 2.425 kahramanımız şehit düşmüştür. Büyük Taarruz Şehitliği bu şehitler anısına yapılan, sembolik bir şehitliktir. 500 adet şehidin mezar taşları vardır. Şehitliğin ön kısmında şadırvan ve namazgâh vardır. Şehitlik duvarları beyaz Ayazini taşından yapılmıştır ve girişte 8 metre yükseklikte geleneksel mimari tarzda inşa edilmiş kemerli kapı bulunmaktadır. Buradan şehit mezarlarının bulunduğu bölüme geçilmekte ve arka kısmında kaidesi ile beraber 18 metre yükseklikteki Başkomutan Mustafa Kemal Anıtı yer almaktadır.

Adres: Afyonkarahisar-İzmir karayolunun 17. km.si, Antalya kavşağı, Sinanpaşa / Afyonkarahisar

İMARET CAMİ-GEDİK AHMET PAŞA KÜLLİYESİ

Fâti̇h Sultan Mehmed ve II. Bayezid devirleri devlet adamlarından Vezîriâzam Gedik Ahmed Paşa (ö. 1482) tarafından yaptırılmış olup cami, medrese, sıbyan mektebi ve hamamdan meydana gelir. Kesin inşa tarihi tesbit edilememekte, Gedik Ahmed Paşa'nın Anadolu beylerbeyiliği sırasında ve 1470 yılı civarında yapıldığı sanılmaktadır. 1940 yılında cami restore edilmiş olup, bu bakım sırasında medrese ve hamam da elden geçirilmiştir. Fakat sıbyan mektebi günümüze kadar kalmamıştır.

Adres: Barbaros Mh., Kurtuluş Cd., 03100 Afyonkarahisar Merkez/Afyonkarahisar

MEVLEVİ CAMİ

Halk arasında "Türbe" ve "Mevlevî Camisi" adlarıyla da anılmaktadır. Binanın yıkılmasından sonra, 1844'te Abdülmecit tarafından yeniden yaptırılmıştır. Büyük yangın sonucu yanan mevlvihane, 1905'te II.Abdülhamit'in emriyle ondörtbin altın harcanarak büyük bir onarım daha geçirmiştir. Türbede Mevlâvî şeyhlerine ait on iki ahşap sanduka bulunmaktadır. Mevlâna'nın torunlarından Âbâ Pûş-i Veli, Sultan Dîvanî (Mehmet Semâi Çelebi), Hızır Şah Çelebi gibi Mevlâvî büyükleri ile Şah İsmail'in oğlu Elkas Mirza da burada yatmaktadır.

Adres: Mevlana, Canbaba Ykş. Sk. No:6, 03100 Afyonkarahisar

ULU CAMİ

Anadolu Selçukluları devrinde(1272-1277) yıllarında Sahipata Nusretiddün Hasan tarafından yaptırılmıştır. 40 adet ahşap direk üzerine oturtulduğu için Kırk Direkli Cami olarak da biliniyor. Ahşap sütunlar üzerindeki sarkıt ve baklava dilimli sütun başlıkları eskiden rengarenk boyalı iken kısmen de olsa bu süsler günümüze kadar ulaşabilmiş. Ahşap tavanı eskiden süsleyen parlak renkli boya kalıntıları hâlâ görülebilmekte olup mimarisıyla Selçuklu döneminin eşsiz örneklerinden biridir.

Adres: Camikebir, Ulucami Cd. No:31, 03100 Afyonkarahisar Merkez/Afyonkarahisar

SİNCANLI/SİNANPAŞA KÜLLİYESİ

Sinanpaşa ilçe merkezinde Osmanlı vezirlerinden Celâleddin Sinan Paşa tarafından H.931 (M.1525) yılında cami, imaret, sıbyan mektebi ve hamam yaptırılmıştır. Bu yapı topluluğu çevresinde daha sonra bugünkü Sincanlı yerleşimi kurulmuştur.

Adres: Sinanpaşa Merkez/Afyonkarahisar

BEDESTEN ÇARŞI

Tarihi Bedesten Çarşısı binası 1914 tarihinde, Hacı Bekir Tiryaki tarafından Fransız mimara ve Ermeni bir ustaya yaptırılan Bedesten, Genç Dönem Osmanlı yapılarındandır. Çarşı yan yana dizilmiş 71 dükkandan oluşmaktadır. Genelde tuhafiyecilik üzerine çalışan bu dükkanlarda yün ip, dantel ipi, yazma, tülbent, kumaş ve her türlü dikiş-nakış malzemesi bulunmaktadır. Bedestende Afyonkarahisar yöresine ait iğne oyaları, patikler, oyalar, dantel ve nakış eserleri bulunabilir. Ayrıca, düğünlerde kullanılan yöresel kıyafetler, kına torbaları ve örtüler de görülebilir.

Adres: Köprübaşı Cad. No:20, Afyonkarahisar

KARAYOLLARI PARKI

Yürüyüş alanlarından, çocuk oyun alanlarına, macera parkurundan süs havuzuna kadar düşünülen parkta, çocuklara özel kapalı çocuk oyunu da bulunmaktadır. Özellikle soğuk kış günlerinde çocukların enerjisini atması için 600 metrekare alan içerisinde kurulan kapalı oyun alanında çocuklar güzel vakit geçirebilmektedir.

Adres: Güvnevler, Karayolları arkası sokak/Afyonkarahisar

26 AĞUSTOS TABİAT PARKI

Afyonkarahisar'a 17 km uzaklıkta olan tabiat parkı, zengin bitki örtüsünün yanında, içerisinde bulunan göl nedeniyle yılın farklı zamanlarında çok sayıda kuş ve hayvan ev sahipliği yapmaktadır. Park içerisinde oyun parkı, tenis kortu, basketbol, halı sahası ve piknik alanı ile oluşturulmuş bir yaşam alanıdır. Ayrıca saha içerisinde yer alan gözetleme kulesinden Başkomutan Meydan Muharebesinin ve Büyük Taarruz Harekatının yaşandığı tepeler görülmektedir.

Adres: Sinanpaşa/Afyonkarahisar

HORANPARK

Afyonkarahisar'a 45 km uzaklıkta Bolvadin ilçesinde bulunan park, doğal yeşil alanları, spor kompleksi, çocuklar için oyun alanı ile hizmet vermektedir. Ayrıca yeşil alanlarının yoğunluğu sebebiyle çok sayıda kuş ve çeşitli canlılar barınmaktadır.

Adres: Bolvadin/Afyonkarahisar

EBER GÖLÜ

Küçük karabatakların, sakarca kazının, büyük cılıbıtın ve dalmaçya pelikanının evi olan Eber Gölü, Afyon'un ilçeleri Çay ve Bolvadin arasındadır. Ülkemizin en büyük 12. gölüdür ve üzerindeki çayırliklar bulunduğu noktaya değişik görüntüler eklemektedir. Gölün üzerinde bir çok adacık bulunmaktadır. 1992 yılında 1. Dereceden tabiat sit alanı olarak kabul edilmiştir

Adres: Derekarabağ Bolvadin/Afyonkarahisar

MASAL DÜNYASI PARKI

Masal Dünyası, 32 bin metrekare alan üzerine kurulan parkta, 80 üzerinde 18 farklı gruptan oluşan masal kahramanları, masal evleri, engelli bisiklet parkuru, macera parkuru ve oyun parkları bulunmaktadır. Ayrıca parkta, ailelerin yürüyüş yapacağı, çocukları ile güzel vakit geçireceği yeşil alanlar bulunmaktadır.

Adres: Yeşilyurt Mahallesi Uydukent/Afyonkarahisar

ÇAY TAŞ KÜLLİYESİ

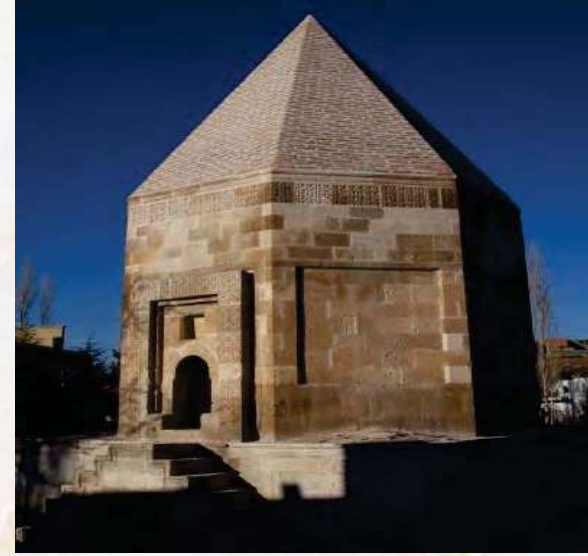

Medrese (cami), çeşme, hamam ve kervansaraydan meydana gelen Selçuklu dönemi eserler topluluğudur. III.Gıyaseddin Keyhüsrev emriyle, Yakup oğlu Yusuf Bey tarafından Mimar Oğul Bey'e H.677 (M.1278) yılında yaptırılmıştır. Tuğla ve çini bezemeli olarak yapılan medrese, daha sonra camiye dönüştürülmüş, çeşme, hamam ve kervansarayın avlusu yıkılmış, yalnızca kışlık bölümü kalmıştır. Taşhan olarak bilinen bu kışlık bölüm, ayaklar üzerinde tonoz örtülü bir yapıdır.

Adres: Çay Merkez / Afyonkarahisar

SINANPAŞA BOYALI KÜLLİYESİ

Sinanpaşa ilçesi Boyalı köyünde hanikah ile kümbet ve eyvan tipi iki anıt mezardan meydana gelen Selçuklu dönemi eser topluluğudur. Sivri kemerli tonozlu eyvan tipi mezar odası ile hanikah hakkında fazla bir bilgi yoktur. Sekizgen planlı ve külahlı kümbetin Kureyş Bey'e ait bir anıtmezar olduğu sanılmaktadır.

Adres: Boyalı Köyü, Sinanpaşa / Afyonkarahisar

ZAFER TEKNOPARK

Bölgenin toplam 3 alanı mevcut olup, bunlar; Afyonkarahisar'da Afyon Merkez Teknopark 153.101 m², Afyon Kampüs Teknopark 4.623m² ve Uşak'ta ise Uşak Teknopark 20.510 m² büyüklüğündedir. Zafer Teknopark Mayıs/2018 itibariyle 18 girişimci firma ile %100 doluluk kapasitesinde çalışmalarına devam etmektedir. Toplam 30 AR-GE projesi bağımsız hakemler tarafından değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Adres: Erenler, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Ahmet Necdet Sezer Kampüsü/Afyonkarahisar

AFYONKARAHİSAR SANAYİ VE TİCARET ODASI

Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası, 5174 sayılı kanunun kendisine verdiği yetki ve görevler çerçevesinde faaliyetine devam etmektedir. Odamızın 33 meslek komitesinde, 187 meslek komitesi üyesi, 77 meclis üyesi, 4645 faal olmak üzere toplam 6218 üyesine 19 personeli ile hizmet vermektedir.

Ticaret ve Sanayi Odamız Afyonkarahisar çevresindeki ticari ve sınai faaliyetlerin gelişmesine yardımcı olmanın yanında; Kapasite raporları, ATR ve Menşei Belgeleri, Üye Sicil ve Faaliyet Belgeleri, İthalat ve İhracata Yönelik Ekspertiz Rapor Tanzimleri yanında Ticaret Sicil işlemlerini de Oda bünyesinde yürütmektedir.

Adres: Dört Yol Mahallesi 2078. Sokak No:11 Afyonkarahisar

ENDÜSTRİYEL MİNERALLER SANAYİ

Endüstriyel mineraller, herhangi bir kayaç, mineral veya doğal olarak oluşmuş ekonomik değere sahip maddelerdir. Endüstriyel mineraller inşaat, gübre, seramik vb. sektörlerine ham madde sağlamaktadır. Madencilik açısından elverişli bir konumda olan bölgemizde yer alan laboratuvarlar, sektörün ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeydedir.

AFYON ATIK SU ARITMA TESİSİ

Afyonkarahisar ilimizde evsel ve sanayiden kaynaklanan atık suların ve su kalitesine yönelik problemlerin bütüncül bir yaklaşım içinde çözümlenmesi, vatandaşlarımıza ve işletmelere çevre bilincinin kazandırılarak sürdürülebilir çevre yönetiminin oluşturulmasını amaçlayan kurumumuz; uygun finansman kaynaklarını kullanarak, düşük maliyet-yüksek fayda ile yatırımların gerçekleştirilmesi ve sonrasında rantabil olarak işletilmesini sağlamaktır.

Adres: Karaman Mahallesi Albay Reşat Çiğiltepe Caddesi
Karaman İş Merkezi Kat.6 Daire B-62 No.9,Merkez/
Afyonkarahisar

AFAD

Afyon İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü; personelini sürekli eğiterek ve bilgi ile donatarak verimliliği arttırmak, kaliteyi yükseltmek, katılımcılığı ön planda tutarak hizmeti geniş bir çevreye yaymak, il genelinde afet ve acil durum risklerini belirlemek, planlı kentleşme ve yerleşme için afet ve acil durum hizmetlerini düzenleyici ve denetleyici yaklaşımla yapmak, afet zararlarını azaltmak için uzman ve eğitilmiş kadrosu ile afet öncesi, sonrası ve sonrası gerekli önlemleri almak, halka ulaşmak, afet ve acil durumlara ilişkin düzenlenecek eğitim ve tatbikatlar yardımıyla toplumda afet bilincini oluşturmak ve çağdaş bir Afet ve Acil Durum Yönetimi Modeli oluşturma hedefi ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Adres: Dört Yol Mah. Turgut Özal Cad.No:32No.9,Merkez/
Afyonkarahisar

İTFAİYE MÜDÜRLÜĞÜ

İtfaiye Müdürlüğü ve görevlileri; İtfaiye Müdürü, İtfaiye Amiri ve İtfaiye Çavuşuna bağlı olarak çalışmaktadır. Yangın söndürme, araç kullanma ve arama-kurtarma çalışmalarını yerine getirmekte, itfaiye hizmet binası ve müstemilatının güvenliği, temizliği, araç-gereç ve teçhizatın bakım ve onarımı ile haberleşme ve yazışma gibi çalışmaları da yürütmektedir.

Adres: Karaman Mahallesi. Albay Reşat Çiğiltepe Caddesi
No:11 Afyonkarahisar

KANAL 3

İlimizin yerel kanalı olarak aktif faaliyet gösteren kanal, gündem oluşturan, eğitici, öğretici, eğlendirici programları art arda yayın hayatına kazandırmıştır. Kanal, ulusal medyanın Anadolu'da dolduramadığı boşlukları tamamlamakta ve medya odaklı bir misyon üstlenmektedir.

Adres: İzmir Karayolu 5. km

COMPOUND PLASTİK FABRİKASI

Compound üretimi fiziksel özelliği yetersiz gelen plastiğin fiziksel özelliklerini iyileştirmek amacı ile yüklü oranda plastik içine katılan dolgular, pigmentler, karbon fiberler gibi malzemelerdir. Compound Plastik fabrikasında Türkiye'deki toplama ayırma tesislerinden satın alınan ve yurtdışından ithal edilen pet ve plastik ambalaj malzemeler seçme, kırma, yıkama ve özel üretim ile geri dönüştürerek, 100'e yakın farklı sektöre hammadde sağlanmaktadır.

KATI ATIK DÜZENLİ DEPOLAMA VE BERTARAF TESİSİ

Daha yaşanılır bir çevre için ve gelecek nesillerimizin de bizim yaşadığımız güzellikleri görebilmeleri için Afyonkarahisar ve çevresindeki tüm atıkları düzenli olarak depolamak ve bertaraf etmek amaçlanmaktadır. Afyonkarahisar Çevre Hizmetleri Birliğinin projesi kapsamında kurulan tesislerin sorumluluk sahaları içinde vatandaşlara “Kaynağında Ayrı Toplama” ve “Geri Dönüşüm” konusunda bilgilendirmek ve kurulacak tesise halkın aktif katılımını sağlayabilmek amacıyla bilgilendirme faaliyetleri yapılması da yer almaktadır.

Adres: Karaman Mah. Albay Reşat Çiğiltepe Cad. Belediye Hizmet Binası (Karaman İş Merkezi) Kat:6
No:510/511 Afyonkarahisar

DINAR RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ

Dinar Rüzgar Enerji Santrali (RES) 200,25 MWe kurulu gücü ile Türkiye'nin 83. Afyonkarahisar'ın ise en büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin 2. büyük Rüzgar Enerji Santrali'dir. Dinar Rüzgar Santrali ortalama 239.089.797 kilovatsaat elektrik üretimi ile 72.233 kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir. Dinar Rüzgar Santrali sadece konut elektrik tüketimi dikkate alındığında ise 75.902 konutun elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilecek elektrik üretimi yapmaktadır.

Adres: Dinar, Afyonkarahisar

AFYONKARAHİSAR İL MÜFTÜLÜĞÜ

Afyon Müftülüğü 1924 yılında kurulmuş ve teşkilatlanmış olup, İl Müftülüğü ve 17 İlçe Müftülüğü ile hizmet vermektedir. Din Hizmetleri, Vaaz ve İrsat Hizmetleri, Kurban Hizmetleri, Mevlid-i Nebi Etkinlikleri, Ramazan Hizmetleri, Eğitim Hizmetleri, Hac ve Umre hizmetleri vermektedir.

Adres: Dumlupınar Mahallesi Yüzbaşı Agah caddesi No:10

AFYONKARAHİSAR İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ

Kurumumuz, polis teşkilatının görevlerini düzenleyen 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 1. Maddesine göre; "Polis, asayiş amme, şahıs, tasarruf emniyetini ve mesken masumiyetini korumakta, halkın ırz, can ve malını muhafaza ve ammenin istirahatini temin etmektedir. İlimizin asayiş ve güvenliğini sağlamaktadır.

Adres: Hattatkarahisar Mh. Birlik Caddesi, Pk: 03100, Merkez, Afyonkarahisar

LOKUM GIDA SANAYİ

Yöreye özgü lezzetiyle özellikle son 50 yıldır gıda sanayi sektöründe şehrin önemli sanayi kollarından biri olan lokumculuk günümüzde, geleneksel üretim yöntemleriyle birlikte modern üretim teknolojisini de kullanarak gıda sanayi içinde yer alan, üretiminde kullanılan hammaddeler, yardımcı maddeler ve ambalaj malzemeleri ile yan sanayisini de geliştiren önemli sektörlerden bir tanesi durumuna gelmiştir. İnsanların damak tadı ve ayak alışkanlığı sayesinde yöreselleşen Afyon Lokumu için şehrin coğrafi sınırlarında ilçe merkezlerinde ve il merkezine her yönden en az 10 km kala lokum imalat ve satış merkezleri yer almaktadır.

ŞEKER FABRİKASI

İlimizin şeker ihtiyacını karşılamakla birlikte üretilen pancar; taşımacılık, tarım alet ve makinaları başta olmak üzere birçok sanayinin gelişmesine, gübre, ilaç gibi girdilerin kullanımı ile endüstriyel sektöre önemli katkılar sağlamaktadır. Ayrıca, şeker pancarı tarımı; ekim yapılan alana eşdeğer bir ormana kıyasla 3 kat daha fazla oksijen yarattığından, tüm canlılar için hayati önem arz eden bir oksijen kaynağı olmakta, kendinden sonra ekilecek ürünlerde verim artışı sağlamakta, alternatiflerine göre daha fazla istihdam imkanı yaratmaktadır.

Adres: Afyon-Konya Devlet Karayolu 21. km

KIZILAY

Türk Kızılayı; kurulduğu 1868 yılından bu yana toplumsal dayanışmayı sağlamak, sosyal refahın gelişmesine katkıda bulunmak, yoksul ve muhtaç insanlara barınma, beslenme ve sağlık yardımı ulaştırmak için önemli görevler üstlenmektedir. Kızılayın Afyon şubesi olan kurumumuzda Kızılayın amaç ve hedefleri doğrultusunda barınma, beslenme, kan, afet, uluslararası yardım, göç ve mülteci hizmetleri, sosyal hizmetler, sağlık, ilk yardım, eğitim, gençlik ve mineralli su işletmeleri vb alanlarında faaliyet sunmaktadır.

Adres: Gazlıgöl Beldesi Fatih Mahallesi Kızılay sokak No:8/1

YEŞİLAY

Yeşilay; yurdumuzda ahlâkî ve kültürel bir kalkınma atmosferi içinde; tütün, alkol ve madde bağımlılığı gibi toplumun ve gençliğin beden ve ruh sağlığını tahrip eden bağımlılıklar yanında, kumar, internet ve teknoloji bağımlılığı gibi gençliğe ve topluma zarar veren bütün zararlı alışkanlıklarla mücadele etmek, milli kültürüne bağlı nesiller yetiştirmek amacı ile kurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda ulusal ve uluslararası kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla gerekli işbirliği ve ortak çalışma organizasyonlarını geliştirmektedir.

Adres: Dumlupınar Mah. Bayburtlu Yüzbaşı Agah Cad. Dışbudak İş Merkezi Sitesi No: 2/4 Merkez/Afyonkarahisar

METEOROLOJİ 5. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Tarım, orman, turizm, ulaştırma, bayındırlık, enerji, sağlık, çevre, silahlı kuvvetler ve gerekli görülen kurum ve kuruluşlar için meteorolojik destek sağlamak ve sorumluluğuna verilmiş bulunan meteorolojik hizmetleri yürütme adına hizmet vermektedir.

Adres: Kocatepe Mah. Adnan Menderes Bulvarı 103. Sok.
No:1/Afyonkarahisar

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER MERKEZİ

Ülkemizde yayılış gösteren her türlü tıbbi ve aromatik bitkiden, ilaç, gıda, kozmetik gibi farklı sektörlerde hammadde olarak yararlanılması amacıyla uygulamalı araştırmalar yaparak ülke ekonomisine değeri yüksek yeni ürünler kazandırmak amacıyla kurulan merkezimizde; tıbbi ve aromatik bitki türlerinin yetiştirilmesi ve bunlardan yararlanılması konularında ziyaretçilere uygulamalı eğitim verilmesi, tıbbi ve aromatik bitkilerden elde edilen ürünlerin ticaretini yapmayı amaçlayan girişimcilere teknik destek sağlanması, dünyada ve ülkemizdeki tıbbi ve aromatik bitki ticaretinin takip edilmesi, ülkemizde yetişmeyen ekonomik değeri yüksek bazı tıbbi ve aromatik nitelikli bitki türlerinin yetiştirilmesi ile ilgili çalışmaların uygulamalı olarak araştırılması gibi çok çeşitli faaliyetler sürdürmektedir.

Adres: Hasan Karaağaç Mah, 59.Sokak, 03211 Erkmn
Belediyesi/Merkez/Afyonkarahisar

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

Çağdaş eğitim-öğretim ilkeleri çerçevesinde, paydaşların gereksinimlerini gözeterek eğitim-öğretim hizmeti sunmak, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, topluma ve insanlığa hizmet etme misyonu ile kurulan üniversitemiz, 21 yeni üniversite ile birlikte 3 Temmuz 1992 tarih ve 3837 sayılı kanunla eğitim-öğretim faaliyetlerine 10 Kasım 1992 tarihinde başlamıştır. Üniversitemize bağlı yeni fakülte, enstitü ve yüksekokullar kurulmasına ilişkin kanun ise, 16 Ocak 2001 tarih ve 24289 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bugün itibariyle Afyon Kocatepe Üniversitesi; 12 fakülte, 5 enstitü, 5 yüksekokul, 1 devlet konservatuvarı ve 14 meslek yüksekokulu ile eğitim-öğretime devam etmektedir.

Adres: Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
Ahmet Necdet Sezer Kampüsü / 03200 Afyonkarahisar

AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi (AFSÜ), nitelikli sağlık personeli yetiştirerek ülkemizin sağlık hizmet sunumuna katkıda bulunmak, sağlık alanında bilimsel çalışmalar yapmak ve sağlık teknolojisi ve ilaç üretimine katkıda bulunmak amacıyla, sağlık temalı bir Üniversite olarak 18 Mayıs 2018 tarihinde Afyon Kocatepe Üniversitesinden ayrılarak kurulmuştur. Bu kapsamda AFSÜ genç bir üniversite olarak bünyesinde köklü fakültelere sahip olan ender kurumlardan biridir. Üniversitemiz; dört fakülte, üç meslek yüksekokulu ve lisansüstü eğitim enstitüsü ile geleceğin hekim, diş hekimi, uzman hekim, uzman diş hekimi ve diğer sağlık profesyonellerinin yetiştirildiği sağlık temalı bir üniversitedir.

Adres: Dört Yol Mah. 2078 Sokak, No: 3 Afyonkarahisar

MERMER SANAYİ

Afyonkarahisar, mermer potansiyeli itibariyle gerek Türkiye gerekse dünya ölçeğinde öneme sahip olan bir ildir. Afyonkarahisar ili ve özellikle İŐçehisar ilçesinin mermer sektöründe ön plana çıkması, kuşkusuz bölgenin jeolojik yapısıyla yakından ilişkilidir. Jeolojik yapının elverişli olması, hammaddeye yakın olma durumu, mermer ocaklarının konumu ve ulaşım ağlarının gelişmişliği gibi unsurlar mermer sanayisinin gelişmesini etkilemiştir.

